

**Zarządzenie nr PM – 959/2024
Prezydenta Miasta Gliwice**

z dnia 28 listopada 2024 r.

w sprawie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Gliwice w sprawie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Gliwice

Na podstawie art. 30 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 12 pkt 9d, art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 5 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1491)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Przeprowadzić konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miasta Gliwice w sprawie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Gliwice. Projekt konsultowanego aktu stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wyżej wymieniony projekt przesłany zostanie do Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego, w terminie do 14 dni od dnia doręczenia projektu uchwały, przedstawi opinię dotyczącą projektu. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

§ 3. Konsultacje mają charakter opiniodawczy, nie są wiążące dla organu, który je zarządza.

§ 4. Odpowiedzialnym za wykonanie zarządzenia jest dyrektor Centrum Ratownictwa Gliwice.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierzam naczelnikowi Wydziału Usług Komunalnych.

§ 6. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Gliwice
Katarzyna Kuczyńska-Budka

PROJEKT

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 2024 r.

**w sprawie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia
przeciwpowodziowego miasta Gliwice**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 12 pkt 9d, art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107) na wniosek Prezydenta Miasta,

**Rada Miasta Gliwice
uchwala, co następuje:**

§ 1. Dokonać pozytywnej oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Gliwice w roku 2023 opisanego w informacji stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Dokonać pozytywnej oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego miasta Gliwice w roku 2023 opisanego w Analizie bezpieczeństwa przeciwpożarowego stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

INFORMACJA O STANIE ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO MIASTA GLIWICE W 2023 R.

1. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107):

- art. 12 pkt 9d *Do wyłącznej właściwości rady powiatu należy dokonywanie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu.*

2. Informacje ogólne

Gliwice, miasto na prawach powiatu, zajmują powierzchnię 133,9 km² i stanowią najbardziej ku zachodowi wysuniętą jednostkę zespołu miast województwa śląskiego. Według podziału fizycznogeograficznego Polski Kondrackiego obszar Gliwic należy do makroregionu Wyżyny Śląskiej, mezoregionu Wyżyny Katowickiej. Prawie całe Gliwice leżą w dorzeczu Kłodnicy, a tylko niewielka południowo-zachodnia część w dorzeczu Bierawki. W północnej części miasta biegnie Kanał Gliwicki zasilany wodami rzeki Kłodnicy.

3. Sieć rzeczna i potoki na terenie miasta Gliwice

Źródło: Opracowanie własne

Obszar Gliwic, na którym występuje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, przedstawiają mapy zagrożenia powodziowego stanowiące **załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu.

Tabela 1. **Zestawienie charakterystycznych stanów wody dla posterunku wodowskazowego**

Wodowskaz	Stan ostrzegawczy	Stan alarmowy
Kłodnica – Berbeckiego	160 cm	220 cm

Źródło: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (dalej IMGW-PIB)

4. Utrzymanie wód (rzeki i potoki) w 2023 r.

Na terenie miasta Gliwice utrzymaniem i konserwacją cieków i urządzeń na nich zlokalizowanych zajmowały się:

- a. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach (dalej PWiK)¹:
 - Wykaz zadań zrealizowanych w 2023 r. oraz planowanych do realizacji w 2024 r. z zakresu budowy, remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków, rowów i zbiorników stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego dokumentu.
- b. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach (dalej PGW Wody Polskie):
 - Wykaz zadań zrealizowanych w 2023 r. oraz planowanych do realizacji w 2024 r. stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego dokumentu.

Porównanie obu wykazów zadań ujawnia dużą dysproporcję w wysokości i rozkładzie nakładów ponoszonych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe. Podczas gdy Miasto Gliwice przeznaczają dużą część środków na zadania inwestycyjne związane m.in. z budową zbiorników, działania PGW Wody Polskie ograniczają się jedynie do prac utrzymaniowych i robót awaryjnych na ciekach.

5. System ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta Gliwice

System ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta Gliwice składa się z wielu elementów, które odgrywają kluczową rolę w ochronie mieszkańców przed skutkami powodzi. W ramach działań przeciwpowodziowych Dział Gospodarowania Wodami PWiK realizował zadania inwestycyjne związane z budową zbiorników retencyjnych, a także zadania z zakresu budowy, remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych i rowów melioracyjnych. W zakres prac dotyczących bieżącego utrzymania i konserwacji rowów, potoków i zbiorników wchodzi:

- koszenie skarp rowów i zbiorników na całej ich wysokości oraz pasa o szerokości 2,0 m od górnego brzegu skarpy,
- koszenie skarp potoków na całej ich wysokości oraz pasa o szerokości 0,5 m od górnego brzegu skarpy,
- udrażnianie koryta rowów i potoków w celu zapewnienia swobodnego przepływu wody,
- oczyszczanie dna rowów, potoków, zbiorników, przepustów, obiektów mostowych i tuneli z namulów, zanieczyszczeń drobnych oraz gabarytowych,
- oczyszczanie płyt betonowych ze ścięciem nawisów wraz z wycinką samosiejek oraz krzewów rosnących na skarpach rowów, potoków i zbiorników,

¹ Od 1 stycznia 2023 r. zadania Wydziału Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach realizuje PWiK Sp. z o. o.

- usuwanie drzew powodujących zagrożenie drożności rowów i potoków, łącznie ze zrębkowaniem gałęzi oraz wywozem zrębków i drewna,
- wywóz na wysypisko zebranych z koryta zanieczyszczeń (urobek po wykaszaniu, kamienie),
- koszenie skarp rzeki Kłodnicy przy wylotach kanalizacji deszczowej na odcinku 5 m powyżej i 10 m poniżej wylotu, licząc od osi wylotu,
- oczyszczanie wylotów z nagromadzonego namułu, zanieczyszczeń drobnych i gabarytowych,
- utrzymanie wylotów kanalizacji deszczowej do Kłodnicy, Bytomki, Potoku Rokitnickiego, Ostropki i Kozłówki, wylotu Potoku Rokitnickiego do Bytomki oraz wylotów Potoku Ligockiego i Guido do Kłodnicy,
- czyszczenie na bieżąco krat i przepustów na rowach, potokach i zbiornikach,

Ponadto PWiK prowadzi monitoring rowów i potoków, a w czasie zwiększonych opadów atmosferycznych oraz gwałtownych roztopów zapewnia stały nadzór na rowach, potokach, kratkach i przepustach aż do chwili zakończenia opadów lub roztopów.

Punkty szczególnie newralgiczne w mieście oraz systemy pomiarowe:

A. Kraty na potokach i rowach melioracyjnych

Bezpośredni wpływ na powstawanie podtopień mają m.in. zanieczyszczenia spływające na kraty w czasie intensywnych/nawalnych opadów deszczu, utrudniające swobodny odpływ wody. Zdarzają się również sytuacje, w których przy ponadnormatywnych opadach kraty mogą nie odprowadzać sprawnie wody (z uwagi na ograniczoną przepustowość). W takich przypadkach szczególne zagrożenie stwarza spiętrzenie wody na kratkach na potoku Wójtowianka przy ul. Nowy Świat oraz na potoku Ostropka przy ul. Słowackiego. Aby zapobiegać tej sytuacji oraz w celu zminimalizowania ewentualnych skutków (zalania pobliskich posesji, Teatru Miejskiego, Szpitala Wielospecjalistycznego) przeprowadzane są kontrole na potokach/rowach, a nieczystości z krat są regularnie usuwane.

Krata na Wójtowiance przy ul. Nowy Świat

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Krata na Ostropce przy ul. Nowy Świat

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Krata na Ostropce przy ul. Słowackiego

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Dyspozytorzy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Gliwice (dalej PCZK) mają możliwość całodobowego zlecenia, w trybie pilnym, prac interwencyjnych mających na celu oczyszczanie krat na potokach i rowach melioracyjnych firmie wskazanej przez PWiK lub bezpośrednio Przedsiębiorstwu w okresie, kiedy nie zostały zawarte umowy z wykonawcami).

B. Zbiorniki retencyjne

Kolejnym elementem systemu ochrony przed powodzią są zbiorniki przeciwpowodziowe. Zgodnie z ustawą Prawo wodne zbiornik przeciwpowodziowy jest urządzeniem wodnym, które służy do *kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów*².

Zbiorniki przeciwpowodziowe:

- Zbiornik przy ul. Zygmuntowskiej w dzielnicy Kopernika
 - Pojemność: 5000 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

² Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.).

- Zbiornik przy ul. Bojkowskiej w dzielnicy Trynek, obok ROD „Trynek”
 - Pojemność: 11 886 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiornik przy ul. Bojkowskiej w dzielnicy Trynek, obok A4
 - Pojemność: 17 500 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiorniki przy ul. Elsnera w dzielnicy Żerniki
 - Pojemności: 892 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiornik przy ul. Bielika w dzielnicy Sikornik
 - Pojemność: 5154 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiornik przy ul. Klasztornej w dzielnicy Łabędy

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiornik przy ul. Rybnickiej/Knurowskiej w dzielnicy Bojków

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiornik przy ul. Nowosądeckiej w dzielnicy Brzezinka
 - Pojemność: 3680 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

- Zbiornik na potoku Wójtowianka w dzielnicach Wójtowa Wieś i Sikornik
 - Pojemność: 131 600 m³

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Na początku maja 2023 r. zakończyła się budowa suchego zbiornika retencyjnego na tzw. Wilczych Dołach. Zbiornik powstał w naturalnym zagłębieniu doliny potoku Wójtowianka i stanowi niezwykle istotny element tworzenia kompleksowego systemu ochrony przeciwpowodziowej Gliwic.

Poza funkcją retencyjną zbiornik na co dzień będzie służył mieszkańcom jako miejsce wypoczynku i rekreacji. W wyniku prac związanych z zagospodarowaniem zbiornika powstały ciągi komunikacyjne: droga na koronie zbiornika z nawierzchnią asfaltową tzw. „szybką” przeznaczoną dla pieszych, rowerzystów i rolkarzy, ścieżki spacerowe na skarpach zbiornika w części niezalewowej z nawierzchni mineralno-żywiczej oraz ścieżki spacerowe w dnie zbiornika o nawierzchni betonowej. Dla najmłodszych wybudowano plac zabaw, dla odwiedzających z czworonogami – wybieg dla psów, a dla bardziej aktywnych mieszkańców – dwie siłownie: do ćwiczeń aerobowych oraz *street workout* do ćwiczeń kalistenicznych. Wzdłuż ścieżek wybudowano oświetlenie parkowe z czujnikami ruchu. Teren wyposażono w zestawy piknikowe, pergole, ławki, stojaki na rowery i leżaki. Postawiono także tablice edukacyjne oraz toalety.

Z racji funkcji przeciwpowodziowej zbiornik może być okresowo zalewany. Dlatego znajdujące się tam elementy zagospodarowania wykonano z naturalnych materiałów, takich jak głązy czy kłody drewniane.

O parkowym charakterze tego miejsca świadczy różnorodna roślinność – zasadzono ponad 700 drzew (np. graby pospolite, klony pospolite, lipy drobnolistne i szerokolistne, klony jawory, dęby szypułkowe), 6 tysięcy krzewów (róże dzikie, bzy czarne, kaliny) oraz 100 tysięcy bylin. Część terenu zbiornika przeznaczono na wielogatunkowe łąki kwietne wypełnione roślinnością miododajną oraz ważne dla ekosystemu łąki podmokłe. W sumie zagospodarowanie zielenią wynosi ponad 52 tysięcy m² powierzchni zbiornika.

Lokalizacje zbiorników w budowie:

- na potoku Cienka w dzielnicy Bojków

Z dniem 23 marca 2023 r. weszło w życie nowe Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia *Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry*. W Planie przedstawiono listę działań wpływających na ograniczenie ryzyka powodziowego w obszarze dorzecza Odry. W ramach działania pn. Poprawa stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w górnym dorzeczu Wisły i Odry ujęta została (poza zbudowanym już zbiornikiem na Wójtowiance i aktualnie budowanym zbiornikiem na Cienkiej):

- budowa polderu poniżej ujścia rzeki Bytomki w Gliwicach (rejon ul. Kujawskiej),
- budowa suchych zbiorników w Gliwicach na cieku Ostropka (rejon ul. Słowackiego).

Realizacja powyższego Planu ma kluczowe znaczenie dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego tych części miasta, zwłaszcza w obliczu powodzi z 2010 r., kiedy woda z Kłodnicy zalała m.in. budynki Politechniki Śląskiej oraz każdorazowych problemów związanych ze swobodnym przepływem wód w czasie intensywnych opadów deszczu (opadów burzowych) przez zakryte fragmenty potoku Ostropka.

C. Inteligentny system zarządzania siecią kanalizacji deszczowej

Oprócz obiektów hydrotechnicznych dodatkowym elementem wspomagającym ochronę przeciwpowodziową jest uruchomiony w połowie 2023 r. inteligentny system zarządzania siecią kanalizacji deszczowej, w skład którego wchodzi m.in. urządzenia pomiarowe i wizyjne. System pozwala monitorować natężenie opadów atmosferycznych oraz poziom wody w kanalizacji deszczowej, Kłodnicy i jej dopływach oraz zbiornikach retencyjnych. Prowadzenie pomiarów na tak szerokiej przestrzeni pozwoli na pozyskanie danych do opracowania cyfrowego modelu hydrodynamicznego, który przyczyni się do wskazania najbardziej zagrożonych miejsc w czasie powodzi oraz ułatwi

zarządzanie systemem odwodnienia miasta. Niewątpliwym atutem systemu jest fakt, iż pomiary są wykonywane w sposób ciągły, a kontrolę nad systemem sprawują dyżurni PWiK i PCZK.

Czujniki pomiaru poziomu wód zostały zintegrowane z kamerami, które umożliwiają stały podgląd newralgicznych miejsc, w szczególności w czasie intensywnych opadów deszczu czy roztopów. Dodatkowo w kilku miejscach w mieście zostały zamontowane tablice zmiennej treści dla mieszkańców, które pełnią funkcję informacyjną, edukacyjną i promocyjną. Wdrożone rozwiązania systemowe mają niewątpliwą wpływ na poprawę ochrony przeciwpowodziowej, zarówno w fazie związanej z szeroko rozumianym planowaniem, jak również reagowaniem podczas złych warunków atmosferycznych.

Tabela 2. Wykaz miejsc z monitoringiem poziomu rzek, potoków oraz zbiorników

Lp.	Nazwa	Dzielnica	Ulica
1.	Kłodnica	Śródmieście	Wybrzeże Wojska Polskiego
2.	Kłodnica	Politechnika	Baildona/Panewnicka
3.	Bytomka	Baildona	Chorzowska
4.	Bytomka	Sośnica	Królewskiej Tamy
5.	Potok Rokitnicki	Żerniki	Elsnera
6.	Ostropka	Wójtowa Wieś	Słowackiego
7.	Wójtowianka	Sikornik	Nowy Świat
8.	Cienka	Bojków	Rolników
9.	Zbiorniki	Żerniki	Elsnera
10.	Zbiornik	Sikornik	Bielika
11.	Zbiornik (Wilcze Doły)	Sikornik/Wójtowa Wieś	Mazowieckiego
12.	Zbiornik	Trynek	Bojkowska/A4
13.	Zbiornik	Trynek	Bojkowska/ogródki
14.	Zbiornik	Łabędy	Klasztorna
15.	Zbiornik	Kopernika	Zygmuntowska

Źródło: Opracowanie własne

Punkt pomiarowy poziomu wody na Bytomce przy ul. Chorzowskiej

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Tabela 3. Wykaz miejsc z monitoringiem wizyjnym rzek, potoków oraz zbiorników

Lp.	Nazwa	Dzielnica	Ulica	Rodzaj kamery
1.	Potok Rokitnicki	Żerniki	Elsnera	obrotowa
2.	Ostropka	Wójtowa Wieś	Słowackiego	obrotowa
3.	Wójtowianka	Sikornik	Nowy Świat	obrotowa
4.	Zbiornik (Wilcze Doły)	Sikornik/Wójtowa Wieś	Mazowieckiego	obrotowa i stałopozycyjna
5.	Zbiornik	Sikornik	Bielika	stałopozycyjna
6.	Zbiornik	Trynek	Bojkowska/A4	stałopozycyjna
7.	Zbiornik	Trynek	Bojkowska/ogródki	obrotowa i stałopozycyjna
8.	Zbiornik	Łabędy	Klasztorna	stałopozycyjna
9.	Zbiorniki	Żerniki	Elsnera	stałopozycyjna
10.	Kłodnica	Politechnika	Park Chrobrego	obrotowa
11.	Kłodnica	Politechnika	Panewnicka	stałopozycyjna
12.	Kłodnica	Wojska Polskiego	Śliwki	obrotowa

Źródło: Opracowanie własne

Kamera przy Ostropce (ul. Słowackiego)

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Kamera przy zbiorniku (ul. Klasztorna)

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Tabela 4. Wykaz miejsc z urządzeniami pomiarowymi wielkości i rodzaju opadów atmosferycznych

Lp.	Nazwa	Dzielnica	Ulica
1.	Deszczomierz ³	Łabędy	Strzelców Bytomskich
2.	Deszczomierz	Kopernika	Syriusza
3.	Deszczomierz	Brzezinka	Kasztanowa
4.	Deszczomierz	Żerniki	Łukasiewicza
5.	Deszczomierz	Stare Gliwice	Caro
6.	Deszczomierz	Szobiszowice	Warszawska
7.	Deszczomierz	Wójtowa Wieś	Zagajewskiego
8.	Deszczomierz	Sośnica	Tylna
9.	Deszczomierz	Ostropa	Daszyńskiego
10.	Deszczomierz	Trynek	Lotnisko
11.	Deszczomierz	Wilcze Gardło	Magnolii
12.	Deszczomierz	Trynek	Bojkowska
13.	Deszczomierz	Bojków	Koniczynowa
14.	Disdrometr ⁴	Śródmieście	Zwycięstwa

Źródło: Opracowanie własne

Deszczomierz przy ul. Zagajewskiego

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Deszczomierz przy ul. Bojkowskiej

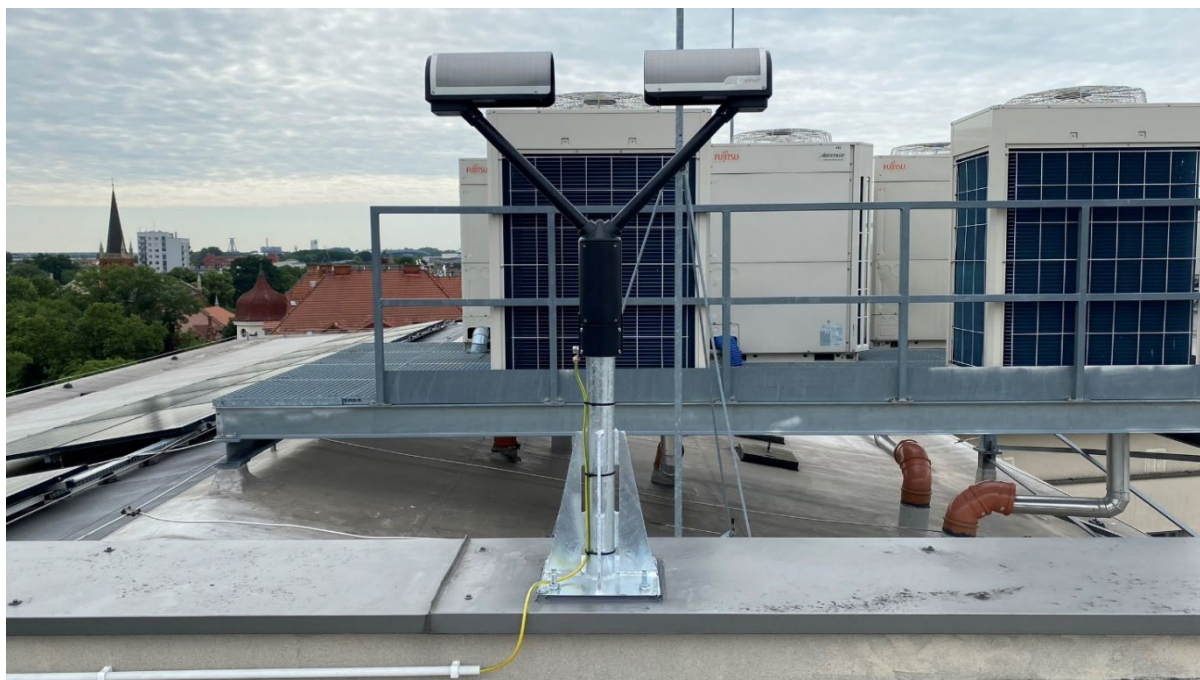

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

³ Deszczomierz – urządzenie do pomiaru natężenia i ilości opadów atmosferycznych

⁴ Disdrometr – urządzenie do kompleksowego pomiaru wszystkich rodzajów opadów. Rejestruje zarówno wielkość, jak i prędkość spadających cząstek, klasyfikując je do jednej z klas. Surowe dane służą do obliczenia rodzaju, ilości i intensywności opadów.

Disdrometr przy ul. Zwycięstwa (na dachu Urzędu Miejskiego w Gliwicach)

Źródło: RETENCJAPL Sp. z o.o.

Tabela 5. Wykaz miejsc z urządzeniami pomiarowymi w kanalizacji deszczowej

Lp.	Dzielnica	Ulica
1.	Łabędy	Narutowicza
2.	Łabędy	Przyszowska
3.	Kopernika	Wielkiej Niedźwiedzicy
4.	Śródmieście	Wybrzeże Armii Krajowej
5.	Wojska Polskiego	Nadrzeczna/Okulickiego
6.	Śródmieście	Plac Piastów
7.	Politechnika	Kaszubska
8.	Politechnika	Banacha
9.	Śródmieście	Nowy Świat
10.	Trynek	Kochanowskiego
11.	Trynek	Rybnicka
12.	Sikornik	Rybnicka

Źródło: Opracowanie własne

D. System pomiarowy IMGW-PIB

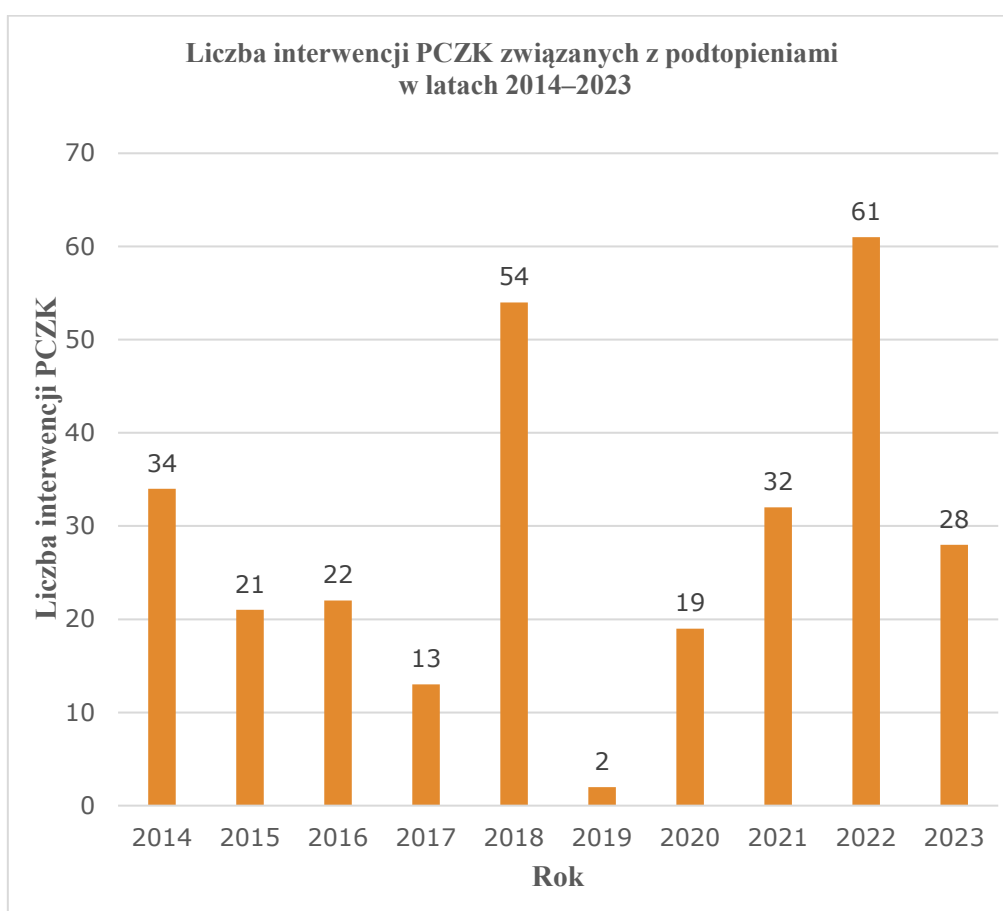
W 2023 r. IMGW-PIB rozbudował sieci urządzeń pomiarowych w rejonie Gliwic, które są częścią systemu osłony kraju przed niebezpiecznymi zjawiskami m.in. na rzekach. Nowe urządzenia pomiarowe, takie jak deszczomierze, powstały w Zabrze, Rudzie Śląskiej oraz w położonych

w powiecie gliwickim: Pilchowicach, Pławniowicach, Boguszycach i Sierakowicach. Dodatkowo została zamontowana nowa łąta wodowskazowa na rzece Kłodnica w Rudzie Śląskiej.

6. Zagrożenia powodziowe na terenie miasta Gliwice w 2023 r.

Analizując liczbę interwencji PCZK z ostatnich dziesięciu lat związanych z podtopieniami, można zauważyć, że rok 2023 był spokojniejszy od poprzedniego. W zeszłych latach wszystkie interwencje dotyczyły podtopień spowodowanych intensywnymi opadami deszczu, które towarzyszyły burzom przechodzącym nad Gliwicami. W latach 2014–2023 nie odnotowano interwencji spowodowanych wystąpieniem rzek z koryt (tzw. powódź rozlewna).

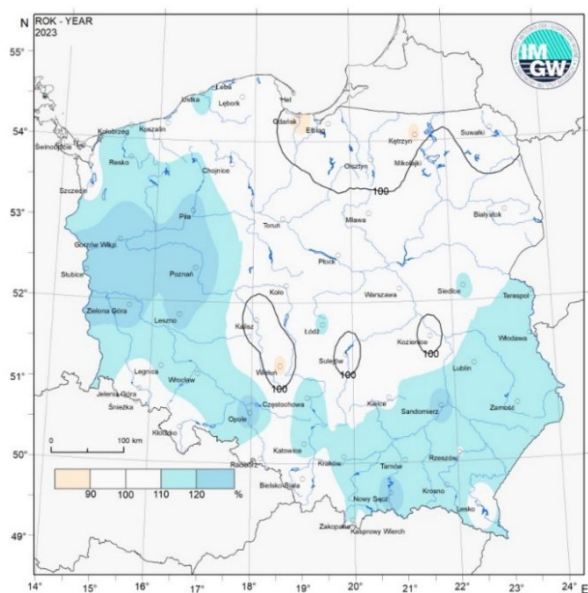
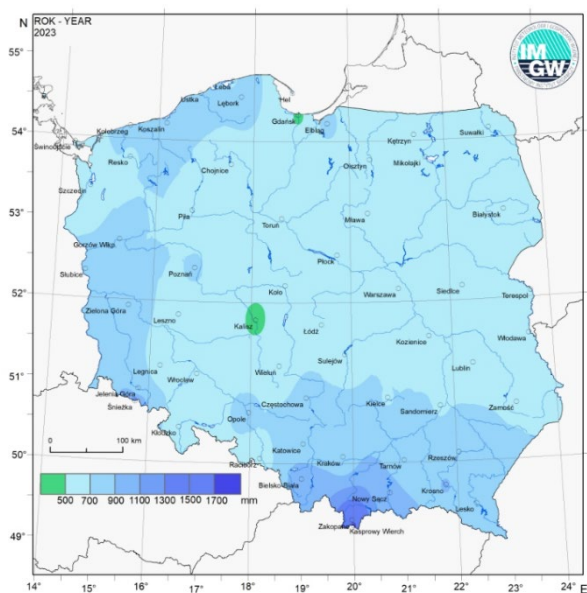
Na tle całego roku 2023, mimo przechodzących okresowo przez miasto burz z intensywnymi opadami deszczu, nie odnotowano ani jednego dnia, który wyróżniłby się większą liczbą interwencji przekazanych do PCZK przez mieszkańców i podmioty ratownicze.

Źródło: Opracowanie własne⁵

Rok 2023 w Polsce należy zaliczyć do lat przeciętnych pod względem opadów atmosferycznych. Obszarowo uśredniona suma opadu atmosferycznego w 2023 r. wyniosła w Polsce 656,2 mm, co stanowiło 107,3% normy określonej na podstawie pomiarów w latach 1991–2020. Przestrzenny rozkład rocznej sumy opadów w 2023 r. oraz przestrzenny rozkład anomalii sumy opadów w stosunku do normy (tj. średniej miesięcznej wartości wieloletniej elementu w okresie 1991–2020) ukazują poniższe mapy.

⁵ W zestawieniu ujęto interwencje dotyczące zalanych ulic, posesji, budynków oraz rozlewisk wody spowodowanych niedrożną kanalizacją deszczową, niedrożnymi rowami melioracyjnymi lub wylaniem cieków. Zestawienie nie obejmuje interwencji związanych z czyszczeniem wpustów deszczowych oraz krat na potokach i rowach melioracyjnych.

Źródło: IMGW-PIB

Przykładowe sytuacje związane z występowaniem podtopień i opadów ponadnormatywnych w 2023 r.

- 23 stycznia-3 lutego 2023 r.

W dniu 23 stycznia 2023 r. do PCZK wpłynęło zgłoszenie dotyczące wysokiego poziomu wody w zbiorniku zlokalizowanym przy ul. Jesiennej w Gliwicach. Podniesiony poziom lustra wody stwarzał ryzyko zalania przyległych ogródków działkowych. W wyniku otrzymanego zgłoszenia w kolejnych dniach CRG monitorowało poziom wody w stawach, jak również współpracowało z PWiK i PSP w celu zminimalizowania istniejącego zagrożenia. Działania podjęte przez służby miejskie pozwoliły na częściowe udrożnienie odpływu wody z przepełnionych stawów oraz odpompowanie nadmiaru wody.

Przepełnione stawy przy ul. Jesiennej w dniu 2 lutego 2023 r.

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

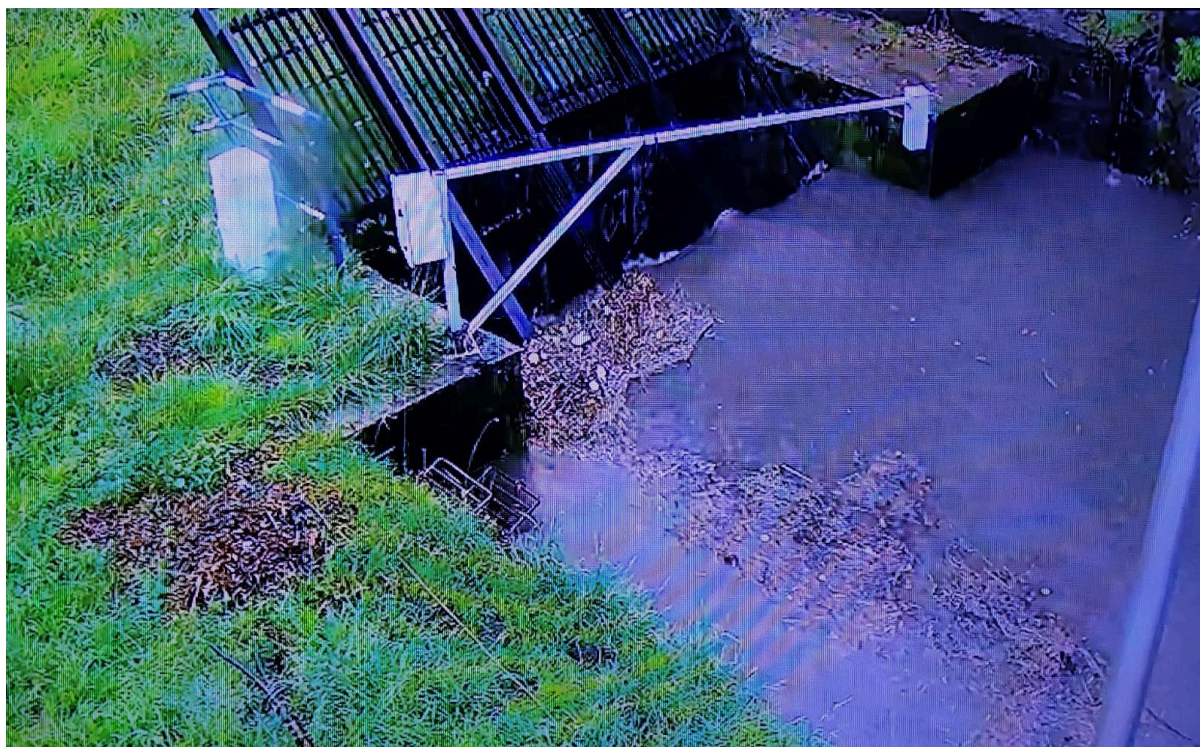
- **23 czerwca 2023 r.**

W dniu 23 czerwca 2023 r. przeszły przez miasto burze, które jednak nie spowodowały większych szkód. Spośród nielicznych wówczas interwencji wyróżnia się zalanie pomieszczeń żłobka w wyniku nieszczelności dachu. Ponadto najniższe partie budynku, w których znajduje się m.in. kuchnia zostały podtopione przez wody nagromadzone w podwórzu żłobka. Ochotnicza Straż Pożarna w Gliwicach-Brzezince zabezpieczyła dach plandeką użyczoną przez CRG z miejskiego magazynu przeciwpowodziowego.

- **5-6 sierpnia 2023 r.**

W dniach 5-6 sierpnia 2023 r. przeszedł przez Gliwice silny deszcz z burzami. Zgłoszenia dotyczyły zalanych piwnic, garaży oraz dachów. Stwarzająca największe ryzyko sytuacja związana była z gwałtownym wezbraniem potoku Ostropka. W związku z trwającym zjawiskiem i dynamicznie zmieniającą się sytuacją wezwano firmę realizującą usługę związaną z utrzymaniem potoków w celu wyczyszczenia kraty na Ostropce przy ul. Słowackiego. W efekcie poziom wody w korycie potoku wyraźnie się obniżył. Wynikiem intensywnych opadów deszczu był także nagły wzrost poziomu wody na Kłodnicy. W kulminacyjnym momencie opadów (6 sierpnia) Kłodnica osiągnęła na wodowskazie przy ul. Berbeckiego stan 178 cm (przekraczając stan ostrzegawczy o 18 cm).

Krata na potoku Ostropka przy ul. Słowackiego w dniu 6 sierpnia 2023 r.

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

7. Zabezpieczenie logistyczne prowadzonych działań przeciwpowodziowych

Pracownicy CRG w przypadku obowiązywania ostrzeżeń meteorologicznych i hydrologicznych lub po osiągnięciu przez Kłodnicę wysokiego stanu wody monitorują miejsca zalewowe na terenie miasta.

Na potrzeby wsparcia działań organizowanych na rzecz miasta przez podmioty ratownicze CRG prowadzi miejski magazyn przeciwpowodziowy. Sprzęt ratowniczy z magazynu jest dysponowany na wniosek służb prowadzących akcję ratowniczą. Wybrane wyposażenie magazynu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Wybrane wyposażenie miejskiego magazynu przeciwpowodziowego

Pozycja	Nazwa	Liczba
1.	Sprzęt odwadniający	
1.1.	Pompa szlamowa	2 szt.
1.2.	Pompa pływająca wodna	4 szt.
2.	Sprzęt osuszający	
2.1.	Osuszacz powietrza	10 szt.
2.2.	Nagrzewnica elektryczna	8 szt.
3.	Sprzęt oświetleniowy	
3.1.	Agregat prądowórczy	7 szt.
3.2.	Maszt oświetleniowy	3 szt.
4.	Sprzęt roboczy i materiały robocze	
4.1.	Worek polipropylenowy	50 550 szt.
4.2.	Łopata	15 szt.
4.3.	Szpadel	25 szt.
4.4.	Siekiera	21 szt.
4.5.	Siekieromłot	2 szt.
4.6.	Pilarka spalinowa	1 szt.
4.7.	Pilarka akumulatorowa	1 szt.
4.8.	Bosak drewniany	10 szt.
4.9.	Plandeka	71 szt.
4.10.	Wciągarka łańcuchowa	4 szt.
4.11.	Wciągarka linowa	3 szt.
4.12.	Zapora przeciwpowodziowa	65 szt.
4.13.	Wagoworkownica do piasku	1 szt.

Źródło: Opracowanie własne (stan wyposażenia na dzień 31 grudnia 2023 r.)

Wykaz sprzętu zakupionego do magazynu przeciwpowodziowego w 2023 r.:

- agregat prądowórczy Sumera Motor typ SMG-9TE-K-AVR o mocy 7,36 kW – 2 szt.,
- worek polipropylenowy 50×80 cm – 10 000 szt.,
- lekki przenośny zbiornik na wodę Protekt typ AT 509, brezentowy, o pojemności 2 500 m³ – 4 szt.

Ponadto pozyskano nieodpłatnie z Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Gliwicach agregat prądowórczy Atlas Copco typ QAS 100 o mocy 80 kW. Agregat (rok produkcji 2006) był wcześniej użytkowany przez Szpital Miejski Nr 4, w związku z czym poddano go gruntownej konserwacji.

Agregat prądotwórczy Atlas Copco typ QAS 100

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

8. Błękitno-zielona infrastruktura

W czasach kiedy na terenach zurbanizowanych dominują utwardzone nawierzchnie ulic, chodników i parkingów, ogromną rolę odgrywa rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, do której zalicza się: stawy retencyjne, niecki, zbiorniki, rowy bioretencyjne, rowy infiltracyjne, ogrody deszczowe, zielone przystanki, dachy, fasady i ściany, nawierzchnie przepuszczalne oraz podłoża strukturalne. Elementy błękitno-zielonej infrastruktury zatrzymują wody opadowe w miejscu ich powstawania, wspierają tradycyjny system odprowadzania wód deszczowych i go odciążają, powodując zwiększenie powierzchni wsiąkania wody oraz parowania. Przyczyniają się także do złagodzenia głównych wyzwań związanych ze zmianami klimatu: suszy oraz powodzi wynikających z nawałnych opadów.

Tabela 7. Przykłady zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury w Gliwicach

Nazwa inwestycji	Koszt inwestycji	Inwestor
Suchy zbiornik retencyjny na potoku Wójtowianka wraz z zagospodarowaniem terenu. - na obszarze zbiornika nasadzono bogatą szatę roślinną: ponad 700 drzew, 6 tys. krzewów oraz 100 tys. bylin.	39 719 772,87 zł	Urząd Miejski w Gliwicach
Ogród deszczowy przy ul. Trzech Króli: - powierzchnia: 18 m ² , - termin powstania: styczeń-maj 2023 r.,	24 354,23 zł	Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach

Nazwa inwestycji	Koszt inwestycji	Inwestor
<p>Budowa 5 zbiorników retencyjnych otwartych w ramach inwestycji pod nazwą: "Zachodnia część obwodnicy miasta Gliwice - odcinek od ul. Sowińskiego do ul. Daszyńskiego, w systemie zaprojektuj i wybuduj":</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia: Zb1 - 12350 m², Zb2 - 2350 m², Zb3 - 2600 m², Zb4 - 11950 m², Zb5 - 16100 m², - termin realizacji: rozpoczęcie robót budowlanych w grudniu 2022 r., zakończenie w marcu 2024 r. 	317 890,00 zł (koszt budowy zbiorników)	Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach
<p>Nowe tereny zielone utworzone w ramach inwestycji pod nazwą: "Zachodnia Brama Metropolii Silesia - Centrum Przesiadkowe w Gliwicach - roboty budowlane (część po południowej stronie dworca PKP)".</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach inwestycji powstały nowe tereny zielone o powierzchni ponad 2896 m² zlokalizowane po południowej stronie dworca PKP. Są to tereny płaskie oraz skarpy obsadzone zielenią, siedziska obsadzone zielenią, donice wypełnione zielenią, wyspy dzielące zagospodarowane zielenią, zagospodarowanie zielenią w obszarze placu przed dworcem PKP, utworzenie powierzchni biologicznie czynnej (trawnika) w narożniku skrzyżowania ulic Bohaterów Getta Warszawskiego i Zwycięstwa oraz pomiędzy ul. Okopową, a budynkiem przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 2A, - termin realizacji nasadzeń: lata 2022-2023. 	ponad 1 mln zł (koszt zieleni)	Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach
Łąka kwietna przy ul. Daszyńskiego 424	-	Szkoła Podstawowa nr 3
Zbiornik na deszczówkę przy ul. Spacerowej 6	-	Szkoła Podstawowa nr 8
Dosadzenia drzew w ramach istniejącej już infrastruktury przy ul. Partyzantów 25, Gojawicyńskiej 11, Literatów 41	-	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
<p>Łąka kwietna (założona w 2021 r.) z nasion dostarczonych przez uczniów i pracowników. Na łące zostały posadzone drzewa oraz krzewy owocowe (jabłonie, porzeczkę, agrest). O łąkę dbają zarówno uczniowie kształcący się w zawodzie technik architektury krajobrazu (cele dydaktyczne) jak i pracownicy obsługi. Systematycznie dosiewane są nowe nasiona, celem zróżnicowania ilości nasadzeń.</p> <p>Oprócz łąki kwietnej na terenie placówki znajdują się inne obiekty, powierzchnie biologicznie czynne, zwiększające poziom retencji wód opadowych, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ogród dydaktyczno-pokazowy, założony w 2016 r., - rabaty z dużą ilością roślin zadarniających, również zimozielonych, - trawniki, - skarpy obsadzone roślinami, które zapobiegają erozji wodnej, - stary drzewostan liściasty 	13500,00 zł (koszt ogrodu dydaktyczno-pokazowego)	Zespół Szkół Budowlano-Ceramicznych

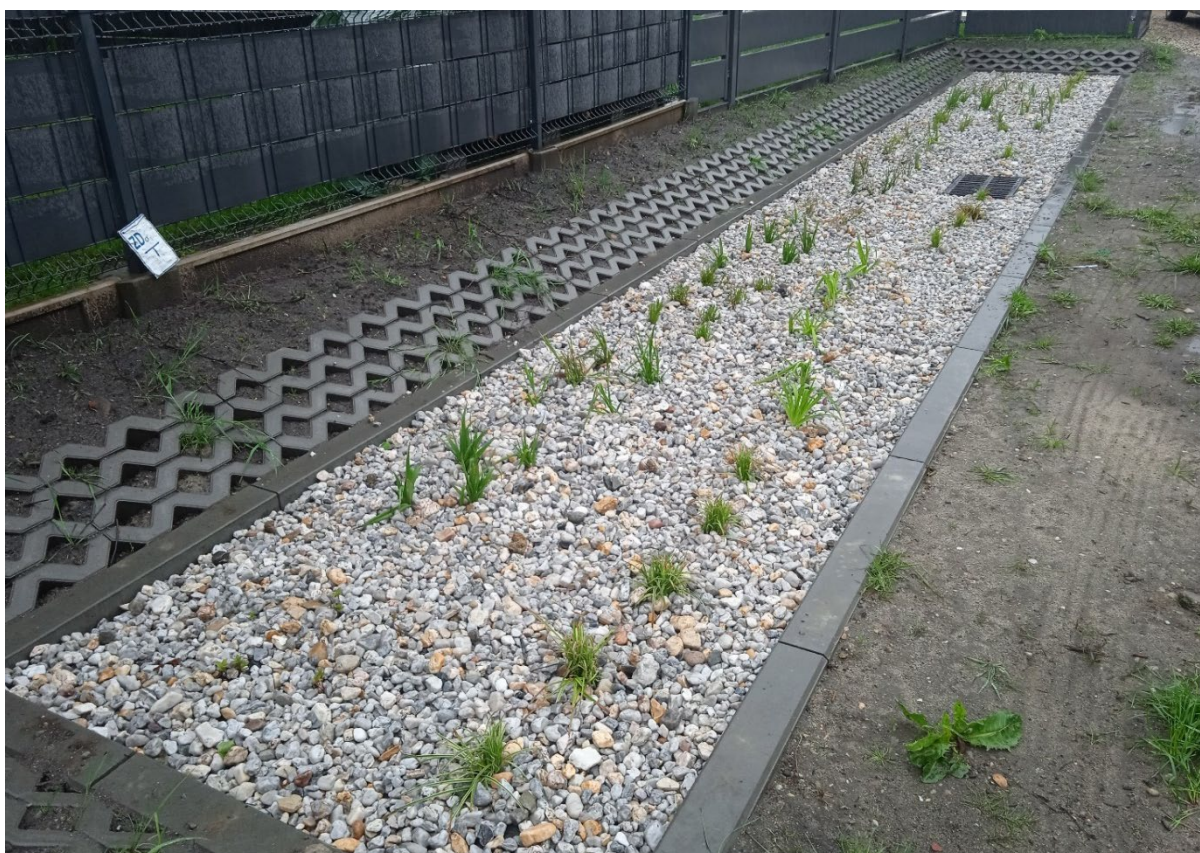
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z PWiK, Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach i Urzędu Miejskiego w Gliwicach

Zagospodarowanie zbiornika na potoku Wójtowianka

Źródło: Centrum Ratownictwa Gliwice

Ogród deszczowy przy ul. Trzech Króli

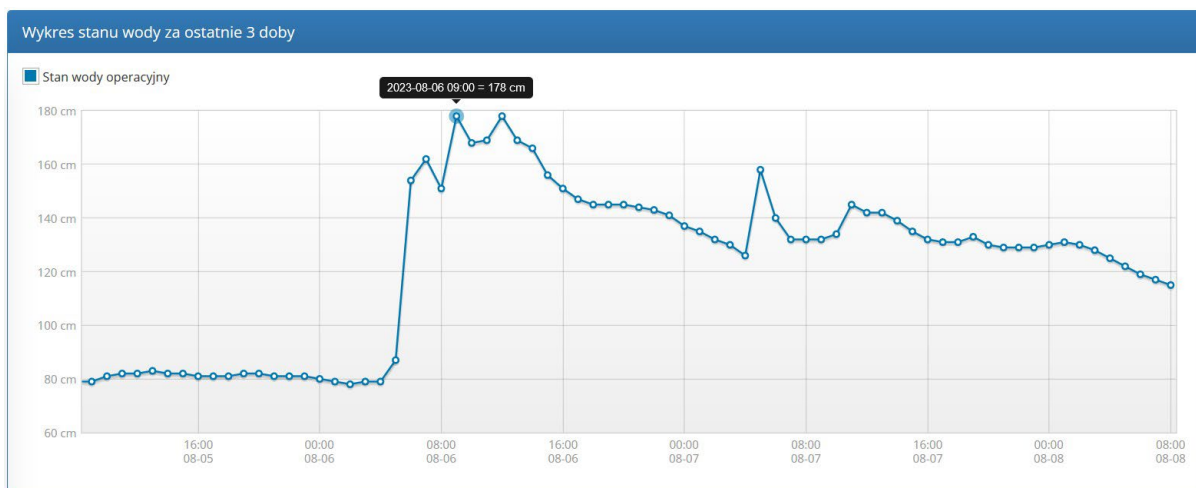

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach

9. Podsumowanie

Rok 2023 pod względem powodziowym nie stanowił zagrożenia dla mieszkańców Gliwic. Wyróżniał się niewielką liczbą interwencji. Najbardziej problematyczna sytuacja związana była z wysokim poziomem wody w zbiorniku zlokalizowanym przy ul. Jesiennej, który zagrażał zalaniem przylegających ogródków działkowych. Rzeka Kłodnica ani razu nie przekroczyła stanu alarmowego (220 cm), kilkakrotnie osiągając jedynie stan ostrzegawczy (160 cm). Najwyższy poziom został odnotowany 6 sierpnia 2023 r. około godz. 11 (godz. 9 UTC, tj. uniwersalnego czasu koordynowanego, zastosowanego na poniższym wykresie), kiedy to wysokość wody na wodowskazie w Gliwicach wyniosła 178 cm.

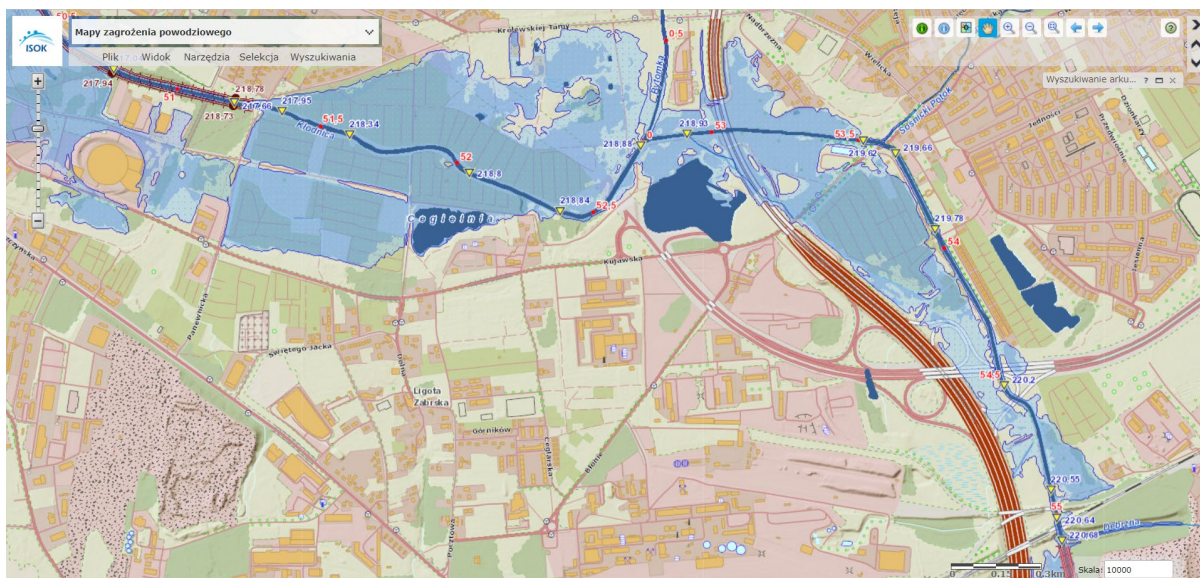
Wykres przedstawiający poziom wody w Kłodnicy w dniu 6 sierpnia 2023 r.

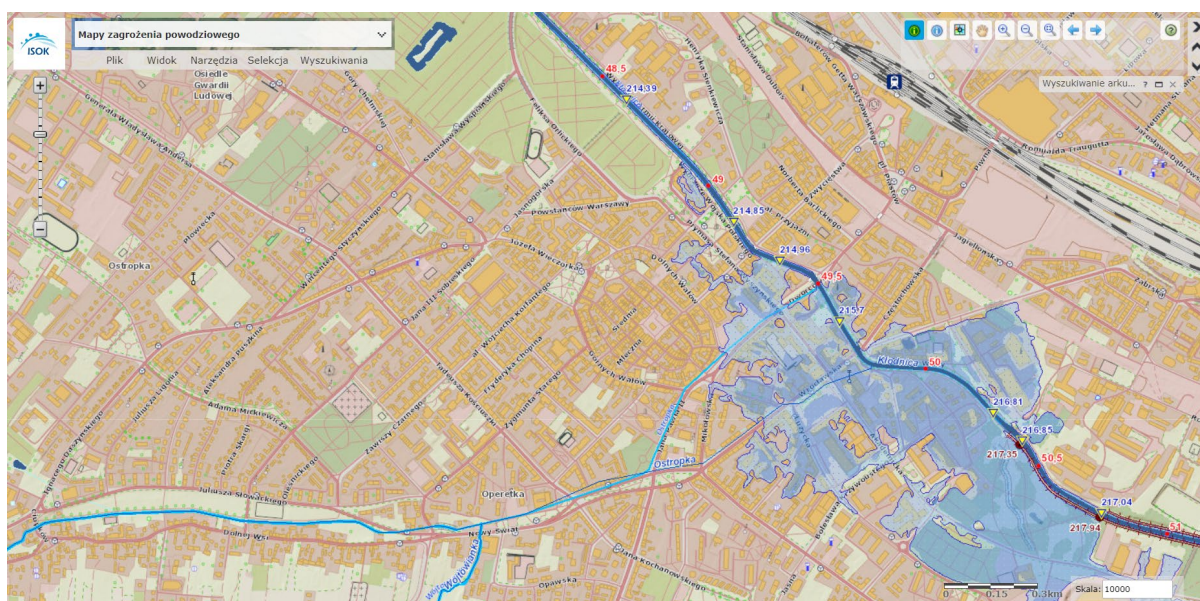
Źródło: IMGW-PIB

Mapy zagrożenia powodziowego dla miasta Gliwice⁶

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) – opracowanie dla rzeki Kłodnicy

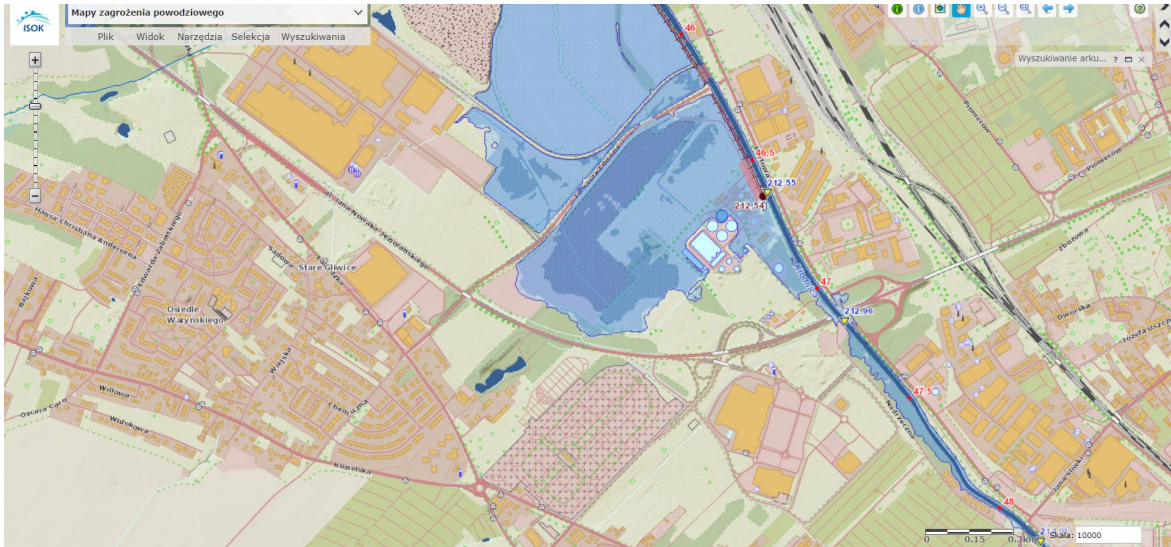

Mapa nr 1 – zagrożenie powodziowe na terenie dzielnic Sośnica, Ligota Zabrska i Baildona

Mapa nr 2 – zagrożenie powodziowe na terenie dzielnic Politechnika i Śródmieście

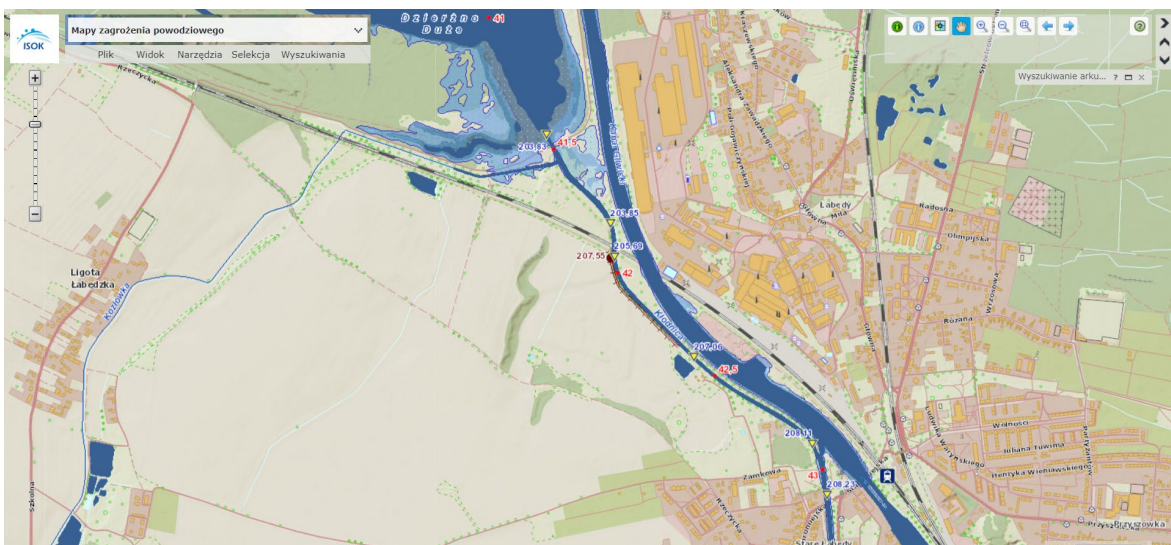
⁶ Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP.

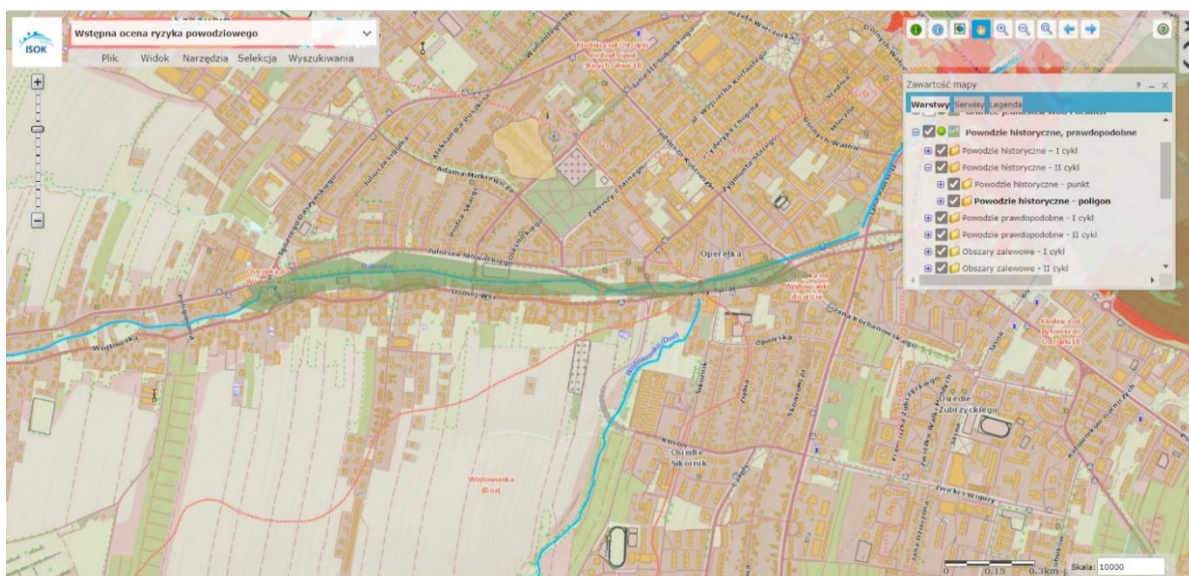
Mapa nr 3 – zagrożenie powodziowe na terenie dzielnicy Wojska Polskiego, Szobiszowice i Łąbędy

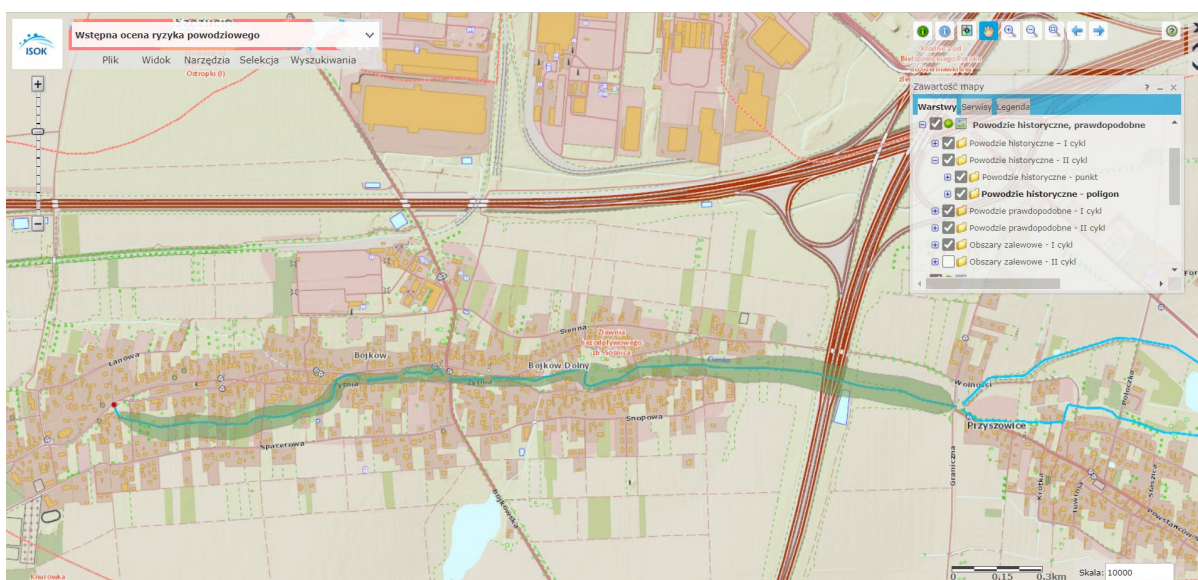
Mapa nr 4 – zagrożenie powodziowe na terenie dzielnicy Łąbędy (rejon ul. Portowej)

Mapa nr 5 – zagrożenie powodziowe na terenie dzielnicy Łąbędy (rejon ujścia Kłodnicy do zbiornika Dzierżno Duże)

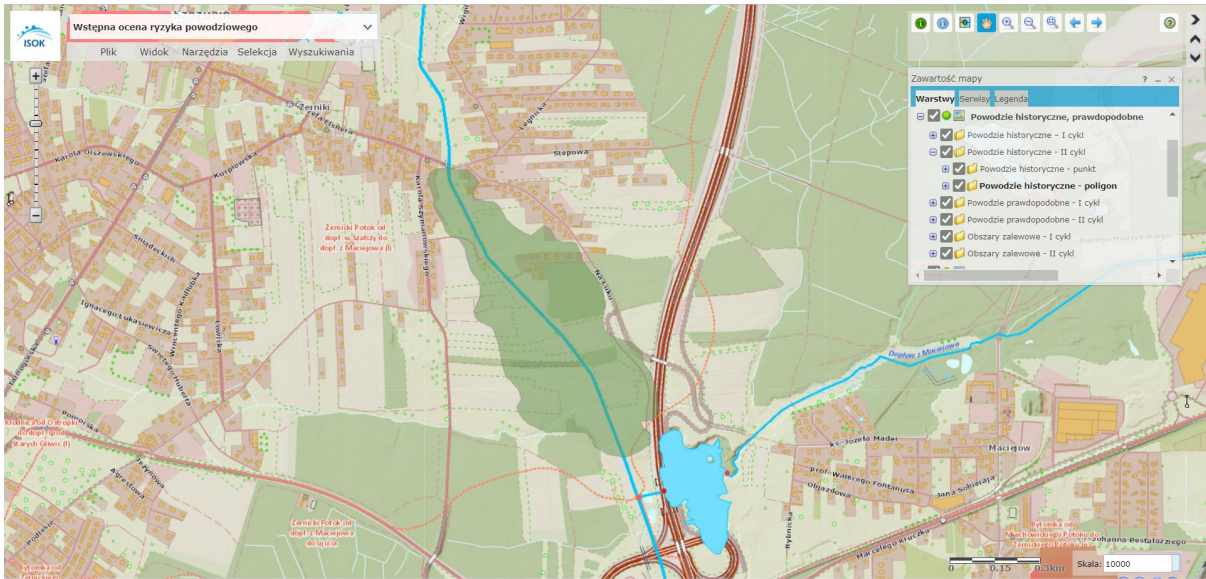

Mapa nr 6 – zagrożenie powodziowe ze strony potoków Ostropka i Wójtowianka (Doa) na terenie dzielnic Wójtowa Wieś, Sikornik i Śródmieście (wstępna ocena ryzyka powodziowego⁷)

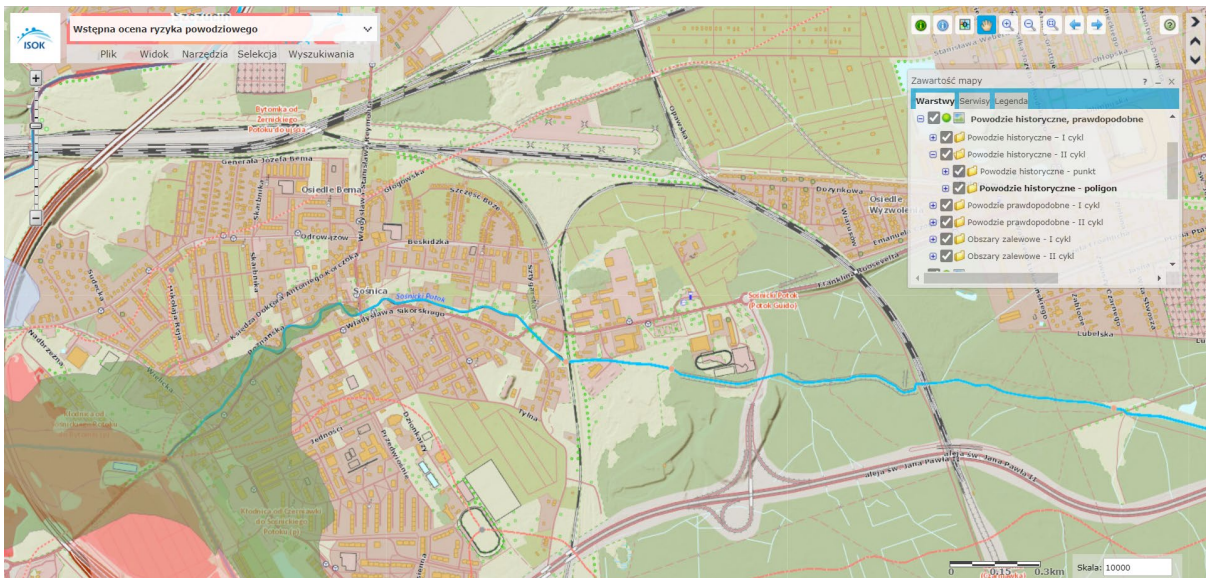

Mapa nr 7 – zagrożenie powodziowe ze strony potoku Cienka na terenie dzielnicy Bojków (wstępna ocena ryzyka powodziowego)

⁷ Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpWORP.

Mapa nr 8 – zagrożenie powodziowe ze strony Potoku Rokitnickiego na terenie dzielnicy Żerniki (wstępna ocena ryzyka powodziowego)

Mapa nr 9 – zagrożenie powodziowe ze strony potoku Guido (Potok Sośnica) na terenie dzielnicy Sośnica (wstępna ocena ryzyka powodziowego)

Wykaz zadań zrealizowanych w 2023 r. oraz planowanych do realizacji w 2024 r. przez Dział Gospodarowania Wodami Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach z zakresu budowy, remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków, rowów i zbiorników

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione w 2023 r.	Nakłady planowane w 2024 r.
Modernizacja kanalizacji deszczowej			
1.	Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta, w tym: w rejonie lotniska, w ulicach: Ziemięcickiej, Toruńskiej, Pilotów, Kosmonautów, Kozielskiej, Andersa, Omańkowskiej, Krzywoustego, Floriańskiej, Kłosiskiej, Rodzinnej, Bolesława Śmiałego, Rybnickiej	10 915 751,17 zł	-
1a.	Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta	-	5 000 000,00 zł
2.	Zakończenie realizacji etapu projektowego suchego zbiornika przeciwpowodziowego (polderu przepływowego) poniżej rzeki Bytomki do rzeki Kłodnicy	111 468,75 zł	-
3.	Wykonanie kolejnego etapu dokumentacji projektowej dla zadania Budowa zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka przy ul. J. Słowackiego - II	196 185,00 zł	236 793,75 zł
4.	Wykonanie dokumentacji projektowej dla przebudowy odwodnienia w ul. Odlewników	116 850,00 zł	-
5.	Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Królewskiej Tamy	1 450 821,53 zł	2 302 706,90 zł
6.	Wykonanie dokumentacji projektowej dla przebudowy odwodnienia ul. Zachodniej i Słonecznej	103 320,00 zł	-
7.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Zbożowej i Owczarskiej	4 563 603,23 zł	-
8.	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy kanalizacji deszczowej w ul. Lewkonii i Azalii w Gliwicach	60 885,00 zł	-
9.	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy i przebudowy kanalizacji deszczowej w ul. Błogosławionego Czesława w Gliwicach	110 700,00 zł	-
10.	Wykonanie dokumentacji technicznej budowy kanalizacji deszczowej w ul. W. Orkana w Gliwicach	58 028,94 zł	-
11.	Wykonanie dokumentacji projektowej odwodnienia dla obszaru w rejonie ul. Warzywnej, Siennej, Rolników, węzła autostrady A4 i autostrady A1, ul. Pszczyńskiej	777 158,36 zł	-
12.	Wykonanie dokumentacji projektowej dla odwodnienia terenów położonych w dzielnicy Bojków przy uwzględnieniu istniejącego systemu odwodnienia wraz z budową zbiornika/zbiorników retencyjnych po zachodniej stronie ul. Rybnickiej	94 900,00 zł	854 100,00 zł

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione w 2023 r.	Nakłady planowane w 2024 r.
13.	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy odwodnienia w ul. Staromiejskiej i ul. Klasztornej	-	199 260,00 zł
14.	Wykonanie dokumentacji technicznej budowy kanalizacji deszczowej w ulicach K. Makuszyńskiego, Literatów	-	99 507,00 zł
15.	Wykonanie dokumentacji technicznej budowy kanalizacji deszczowej w ulicach Dworcowa i Kłodnicka w Gliwicach	-	62 867,76 zł
16.	Budowa infrastruktury Gliwickiego Obszaru Gospodarczego	21 421 541,21 zł	56 326 248,02 zł
17.	Analiza systemu kanalizacji deszczowej w wybranych zlewniach na terenie miasta na lata 2023-2024	25 480,00 zł	216 030,50 zł
18.	Wykonanie dokumentacji przebudowy rowu przy ul. Rolników wraz z jego naturalizacją i integracją w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury	36 900,00 zł	-
19.	Sporządzenie kompletnej dokumentacji aplikacyjnej – wniosku wraz z wymaganymi załącznikami, w szczególności opracowanie deklaracji oświadczeń do wniosku o dofinansowanie i studium wykonalności projektu pn.: „Wdrożenie zrównoważonego i zaadaptowanego do zmian klimatu systemu gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Miasta Gliwice z uwzględnieniem rozwiązań opartych na przyrodzie oraz cyfrowego systemu wizualizacji pracy i gromadzenia danych” do Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS) na lata 2021-2027 – działanie FENX.01.02 „Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na przyrodzie”	119 310,00 zł	-
20.	W ramach projektu unijnego pn.: „Poprawa stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego dla Miasta Gliwice poprzez modernizację i rozbudowę systemu gospodarowania wodami opadowymi – etap II” realizowano:		
20a.	Budowę zbiornika retencyjnego na potoku Wójtowianka (Doa) w Gliwicach – etap końcowy	4 888 226,92 zł	-
20b.	Budowę inteligentnego systemu zarządzania siecią kanalizacji deszczowej – etap końcowy	2 781 776,89 zł	-
20c.	Zagospodarowanie zbiornika retencyjnego na potoku Wójtowianka (Doa) w Gliwicach	18 082 846,49 zł	-
21.	Wykonanie Programu funkcjonalno-użytkowego odwodnienia dzielnicy Czechowice wraz z zastosowaniem retencji kanałowej – wszczęcie postępowania przetargowego i zawarcie umowy z wykonawcą	-	-

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione w 2023 r.	Nakłady planowane w 2024 r.
22.	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy systemu kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Dąbrowskiego i Traugutta – wszczęcie postępowania przetargowego i zawarcie umowy z wykonawcą	-	-
23.	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Sowińskiego – wszczęcie postępowania przetargowego i zawarcie umowy z wykonawcą	-	-
24.	Wykonanie dokumentacji technicznej budowy kanalizacji deszczowej w ul. Wichrowe Wzgórze i ul. Wójtowskiej w Gliwicach wraz z odprowadzeniem wód opadowych do ciekłu Ostropka – wszczęcie postępowania przetargowego i zawarcie umowy z wykonawcą	-	-
25.	Wykonanie dokumentacji technicznej budowy odwodnienia w rejonie ul. Oscara Caro i Kozielskiej – wszczęcie postępowania przetargowego i zawarcie umowy z wykonawcą	-	-
26.	Wykonanie dokumentacji technicznej przebudowy rowu RD w Gliwicach wraz z zastosowaniem rozwiązań opartych na niebiesko-zielonej infrastrukturze – planowane wszczęcie postępowania przetargowego i zawarcie umowy z wykonawcą	-	-
27.	Budowa odwodnienia ul. Jesiennej – kontynuacja zawartej umowy	-	207 341,00 zł
	SUMA	65 915 753,49 zł	65 504 854,93 zł
Remonty i bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej, potoków, rowów i zbiorników			
28.	Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia	562 309,96 zł	-
29.	Utrzymanie kanalizacji deszczowej	1 853 879,59 zł	1 500 000,00 zł
30.	Bieżące czyszczenie i przegląd separatorów	487 519,29 zł	700 000,00 zł
31.	Remonty bieżące kanalizacji deszczowej	2 389 676,30 zł	2 000 000,00 zł
32.	Remonty i bieżące utrzymanie rowów z podziałem na rejonu wraz z bieżącym utrzymaniem zbiorników ziemnych do nich przynależnych	774 150,11 zł	-
33.	Bieżące utrzymanie i awaryjna naprawa rowów, potoków i wylotów wraz z utrzymaniem przynależnych zbiorników	-	1 600 000,00 zł
	SUMA	6 067 535,25 zł	5 800 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach

Załącznik nr 3 do Informacji o stanie zabezpieczenia
przeciwpowodziowego miasta Gliwice

**Wykaz zadań zrealizowanych w 2023 r. oraz planowanych do realizacji w 2024 r. przez
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach**

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady
Zadania zrealizowane w 2023 r.		
1.	Dwukrotne koszenie wałów rzeki Kłodnicy w km 44+230-45+164 – m. Gliwice, 49+305-50+201 – m. Gliwice, 63+224-63+616 – m. Ruda Śląska	104 147,95 zł
2.	Koszenie wałów rzeki Bytomki w km 3+134-4+150 – m. Zabrze, 3+252-4+154 – m. Zabrze, 9+282-10+160 – m. Zabrze, 10+773-12+291 – m. Ruda Śląska	65 692,39 zł
SUMA		169 840,34 zł
Roboty awaryjne wykonane w 2023 r. przez Zespół Wsparcia Technicznego PGW Wody Polskie		
3.	Pocięcie i usunięcie poza rzekę Bytomkę konaru drzewa – działka nr 794 obręb Kolej w Gliwicach	-
4.	Wycinka zakrzaczeń rosnących na lewej skarpie rzeki Bytomki – działka nr 794 obręb Kolej w Gliwicach	-
5.	Usunięcie 2 wiatrołomów z koryta rzeki Kłodnicy zlokalizowanych w rejonie ul. Kujawskiej (działka nr 485/3 obręb Łąki Kłodnickie) w Gliwicach Sośnicy	-
6.	Uporządkowanie koryta rzeki Kłodnicy z połamanych gałęzi i konarów drzew oraz przycięcie gałęzi drzew zalegających w korycie rzeki, zlokalizowanych w rejonie ul. Kujawskiej w Gliwicach Sośnicy – działka nr 485/3 obręb Łąki Kłodnickie	-
7.	Usunięcie 1 wiatrołomu z koryta rzeki Kłodnicy w km 44+765 zlokalizowanego w rejonie lewego wału rzeki Kłodnicy na wysokości posesji przy ul. Portowej 23-25 w m. Gliwice – działka nr 141 obręb Port	-
8.	Dwukrotne usunięcie 1 zatoru z gałęzi drzewa oraz worka zalegających w korycie rzeki Kłodnicy w km 52+550 zlokalizowanego w odległości ok. 12 m od mostu w ciągu ul. Kujawskiej w Gliwicach Sośnicy	-
9.	Usunięcie 1 zatoru z gałęzi drzew zalegających w korycie rzeki Bytomki w km 0+900 zlokalizowanego w rejonie Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej przy ul. Królewskiej Tamy 135 w Gliwicach – działka nr 794 obręb Kolej	-
10.	Uporządkowanie koryta rzeki Bytomki z połamanych konarów drzew oraz przycięcie zalegających w korycie rzeki konarów i gałęzi drzew zlokalizowanych w rejonie Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej przy ul. Królewskiej Tamy 135 w Gliwicach – działka nr 794 obręb Kolej	-
11.	Usunięcie zatoru z gałęzi i konarów drzew zalegających w korycie rzeki Kłodnicy w km 42+031 w rejonie betonowego mostka w ciągu ul. Staromiejskiej w dzielnicy Łabędy w m. Gliwice	-
12.	Uporządkowanie koryta rzeki Kłodnicy z zalegających połamanych gałęzi i konaru drzewa zlokalizowanego w km 49+600 na prawym brzegu w odległości ok. 455 m od betonowego mostka w dół rzeki w rejonie parku Chrobrego w Gliwicach	-
13.	Uporządkowanie koryta rzeki Kłodnicy z połamanego konaru drzewa zlokalizowanego w rejonie lewobrzeżnego wału rzeki przy ul. Portowej 23-25 w Gliwicach	-

14.	Uporządkowanie koryta rzeki Kłodnicy z połamane go konaru drzewa w km 47+517 zlokalizowanego w rejonie ul. Wybrzeże Armii Krajowej 15 w Gliwicach	-
Prace utrzymaniowe ujęte w planie na 2024 r.		
15.	Koszenie wałów rzeki Kłodnicy w km 44+230-45+164 – m. Gliwice, 49+305-50+201 – m. Gliwice, 56+973-57+532 – m. Zabrze, Przyszowice, 63+224-63+616 – m. Ruda Śląska	160 000,00 zł
16.	Odcinkowe prace utrzymaniowe koryta cieku Ostropka w km 1+380-1+450 oraz 1+650-5+398 w m. Gliwice	70 000,00 zł
17.	Odcinkowe prace utrzymaniowe rzeki Kłodnica w km 40+450-79+665 – m. Katowice, Ruda Śląska, Gliwice, gm. Katowice, Ruda Śląska, Gliwice	120 000,00 zł
18.	Odcinkowe prace utrzymaniowe koryta cieku Kozłówka w km 0+800-8+810 w m. Ligota Łabędzka, Gliwice, Kozłów, gm. Rudziniec, Gliwice, Sośnicowice	150 000,00 zł
SUMA		500 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Gliwicach

Załącznik nr 2 do uchwały nr
Rady Miasta Gliwice z dnia 2024 r.

KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W GLIWICACH

**ANALIZA BEZPIECZEŃSTWA
PRZECIWPOŻAROWEGO**
WRAZ Z ANALIZĄ FUNKCJONOWANIA
KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO
NA OBSZARZE MIASTA GLIWICE I POWIATU GLIWICKIEGO
ZA ROK 2023

GLIWICE, SIERPIEŃ 2024

=== *strona celowo pozostawiona pusta* ===

SPIS TREŚCI

1. ORGANIZACJA KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO NA TERENIE MIASTA GLIWICE ORAZ POWIATU GLIWICKIEGO.	6
2.1 STRUKTURA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ.	6
2.2 OPERACYJNE ZABEZPIECZENIE POWIATU GLIWICKIEGO ORAZ MIASTA GLIWICE – LOKALIZACJA JOP.	10
2.3 DOJAZD DO POPULACJI LUDNOŚCI W POWIECIE GLIWICKIM W CZASIE 15 MIN.	10
1.4 WYPOSAŻENIE KOMENDY MIEJSKIEJ PSP W SAMOCHODY DO LIKWIDACJI ZDARZEŃ:	17
2. INTERWENCJE JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ W POWIECIE GLIWICKIM ORAZ MIEŚCIE GLIWICE W UJĘCIU ILOŚCIOWYM I JAKOŚCIOWYM.	20
2.1 ZESTAWIENIE ILOŚCI ZDARZEŃ ZA OSTATNIE 10 LAT W UJĘCIU ILOŚCIOWYM	20
2.2 INTERWENCJE JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ W 2023 ROKU	27
2.3 UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH W 2023 ROKU	31
2.3.1 UDZIAŁ JOP OGÓLEM	31
2.3.2 UDZIAŁ JOP W MIEŚCIE GLIWICE	32
2.3.3 UDZIAŁ JOP W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH	33
2.4 JEDNOCZESNOŚĆ ZDARZEŃ NA TERENIE KM PSP GLIWICE	38
2.5 STATYSTYKA WYJAZDÓW NA OBSZAR CHRONIONY I POZA REJON OPERACYJNY.	40
2.6 POSZKODOWANI W ZDARZENIACH W LATACH 2019-2023.	40
2.7 CHARAKTERYSTYCZNE ZDARZENIA, W KTÓRYCH UCZESTNICZYŁY JEDNOSTKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ PODLEGŁE KM PSP W GLIWICACH W 2023 R.	42
2.8 ĆWICZENIA JEDNOSTEK RATOWNICZO-GAŚNICZYCH Z KM PSP GLIWICE	57
2.8.1 JEDNOSTKA RATOWNICZO-GAŚNICZA W GLIWICACH.	57
2.8.2 JEDNOSTKA RATOWNICZO-GAŚNICZA W GLIWICACH – ŁABĘDACH	57
2.8.3 JEDNOSTKA RATOWNICZO-GAŚNICZA W KNUROWIE	59
2.8.4 JEDNOSTKA RATOWNICZO-GAŚNICZA W PYSKOWICACH	60
3. SZKOLENIA OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH	61
4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZA W 2023 ROKU.	63
4.1 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZA NA TERENIE MIASTA GLIWICE.	63
4.2 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZA NA TERENIE POWIATU GLIWICKIEGO.	68
5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI SŁUŻĄCE POPRAWIE FUNKCJONOWANIA KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO – GAŚNICZEGO NA OBSZARZE MIASTA GLIWICE I POWIATU GLIWICKIEGO	72
ZAŁĄCZNIK NR 1	78

=== *strona celowo pozostawiona pusta* ===

**ANALIZA BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWOŻAROWEGO
WRAZ Z ANALIZĄ FUNKCJONOWANIA
KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO
NA OBSZARZE MIASTA GLIWICE I POWIATU GLIWICKIEGO
ZA ROK 2023**

CZĘŚĆ OPERACYJNA

1. Organizacja krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego na terenie miasta Gliwice oraz powiatu gliwickiego.

1.1 Struktura ochrony przeciwpożarowej.

Na poziomie powiatowym system ochrony przeciwpożarowej oparty jest na dwóch podstawowych filarach:

- Państwowej Straży Pożarnej,
- jednostkach ochotniczych straży pożarnych zarówno włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego jak i tych działających poza systemem.

Ponadto wskazane powyżej podmioty wspierane są przez zakładową służbę ratowniczą. Wszystkie wskazane powyżej podmioty, zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej, nazywane są jednostkami ochrony przeciwpożarowej (JOP).

Państwa Straż Pożarna na terenie miasta Gliwice oraz powiatu gliwickiego swoje ustawowe zadania realizuje za pomocą Komendy Miejskiej PSP z siedzibą w Gliwicach oraz czterech podległych jednostek ratowniczo-gaśniczych (JRG):

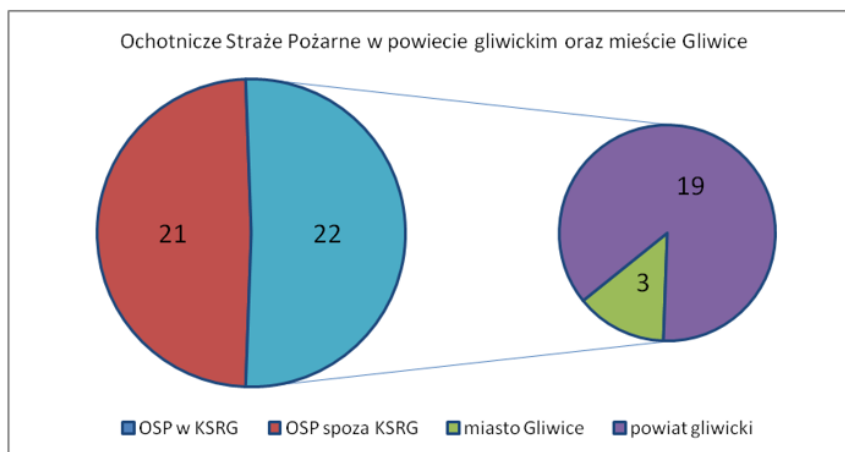
- JRG PSP nr 1 w Gliwicach	ul. Wrocławska 1,
- JRG PSP nr 2 w Gliwicach-Labędach	ul. Mechaników 3,
- JRG PSP nr 3 w Knurowie	ul. 1-go Maja 2a,
- JRG PSP nr 4 w Pyskowicach	ul. Szpitalna 4.

W 2023 roku na potrzeby działań ratowniczo-gaśniczych Komenda Miejska PSP zapewniała obsadę osobową w ilości 44 funkcjonariuszy pełniących służbę 24 godziny. W tym:

- 42 strażaków „wyjazdowych” (stanowią obsadę pojazdów ratowniczo-gaśniczych),
- 2 dyżurnych operacyjnych powiatu pełniących służbę na Stanowisku Kierowania Komendanta Miejskiego PSP zlokalizowanym w obiekcie Centrum Ratownictwa Gliwice (CRG).

W ramach drugiego filaru stanowiącego system ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Gliwice i powiatu gliwickiego funkcjonują 43 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 22 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Zestawienie OSP w powiecie gliwickim oraz mieście Gliwice przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 1 Ochronicze Straże Pożarne w powiecie gliwickim oraz mieście Gliwice.

Do głównych zadań jednostek OSP włączonych w KSRG należy:

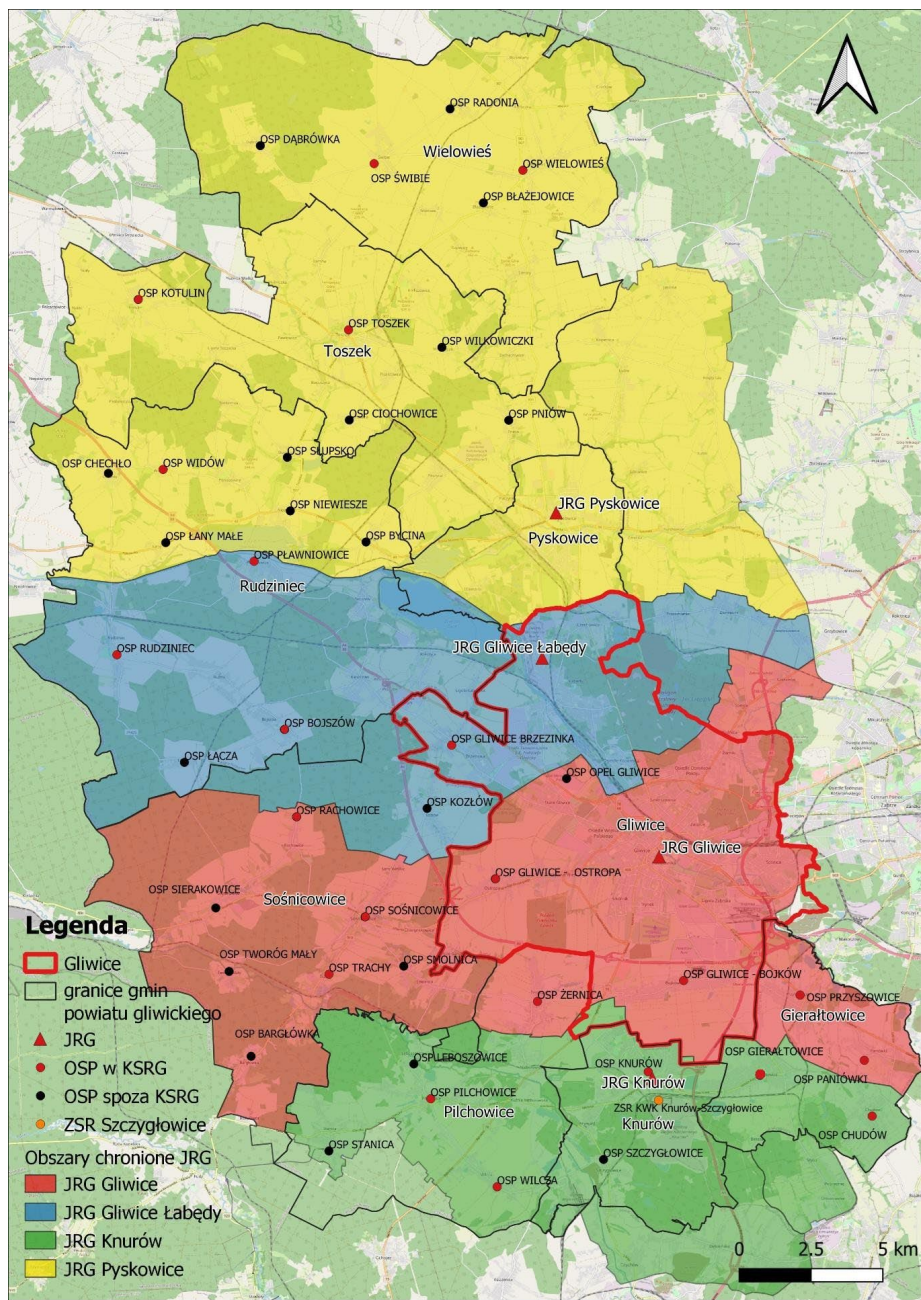
- uczestniczenie w działaniach ratowniczo-gaśniczych na terenie działania Komendy m.in. w zakresie: walki z pożarami, ratownictwa technicznego w szczególności na drogach, ratownictwa medycznego, prowadzenie działań ratowniczych na obszarach wodnych, w tym podczas powodzi, usuwanie skutków zdarzeń w szczególności po przejściu anomalii pogodowych,
- w przypadku włączenia Jednostki w struktury odwodów operacyjnych powiatu lub województwa, uczestniczenie w działaniach ratowniczych również poza terenem działania Komendy,
- na wezwanie Komendy przejazd do siedziby wyznaczonej jednostki ratowniczo-gaśniczej w celu ratowniczego zabezpieczenia obszaru chronionego przydzielonego tej JRG,
- uczestniczenie w innych działaniach, do których Jednostka zostanie wezwana przez Komendę, zarówno na terenie powiatu jak i poza nim.

Jednostki ochrony przeciwpożarowej spoza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego podczas walki z pożarami i w zakresie ratownictwa technicznego, chemicznego i ekologicznego oraz podczas klęsk żywiołowych realizują te same zadania, jakie przewidziane są dla podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, z wyłączeniem tych, których realizacja jest niemożliwa z uwagi na indywidualne wyposażenie i wyszkolenie poszczególnej jednostki. Z zakresu ratownictwa medycznego jednostki te prowadzą działania w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. Obszarem chronionym

dla jednostek OSP spoza KSRG jest teren gminy, na której znajduje się dana jednostka.

Jednostki ochrony przeciwpożarowej w zakresie działań na terenie KW S.A. Oddział KWK „Knurów-Szczygłowice” w Knurowie wspierane są przez zakładową służbę ratowniczą (ZSR) kopalni. Obszarem chronionym ZSR „Knurów-Szczygłowice” jest teren zakładu. Jednostka zapewnia operacyjne zabezpieczenie terenu własnego działania w ciągu całego roku. Ponadto zgodnie z postanowieniami regulaminu organizacyjnego jednostka ma obowiązek uczestniczyć na wezwanie PSP w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania. Do głównych zadań Zakładowej Służby Ratowniczej należy:

- współdziałanie z KM PSP w Gliwicach w zakresie zabezpieczenia operacyjnego zakładu górniczego,
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej podczas walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami,
- ustalenie podstawowych kierunków i metod profilaktyki przeciwpożarowej,
- prowadzenie nadzoru i kontroli stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów i urządzeń,
- udział w postępowaniach wyjaśniających okoliczności i przyczyny powstania pożarów.

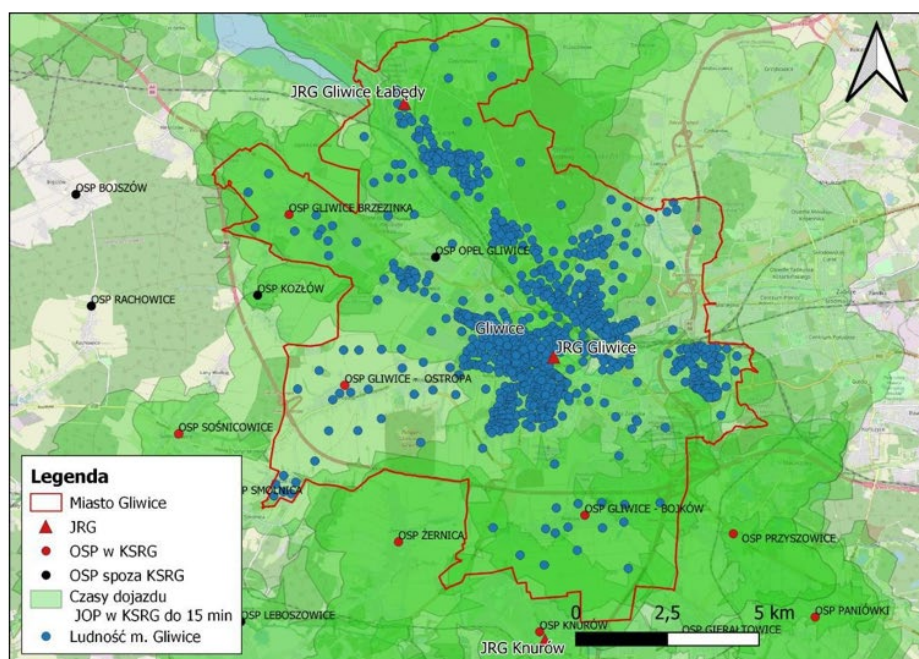

Mapa 1 Mapa rozlokowania JOP w powiecie gliwickim oraz mieście Gliwice.

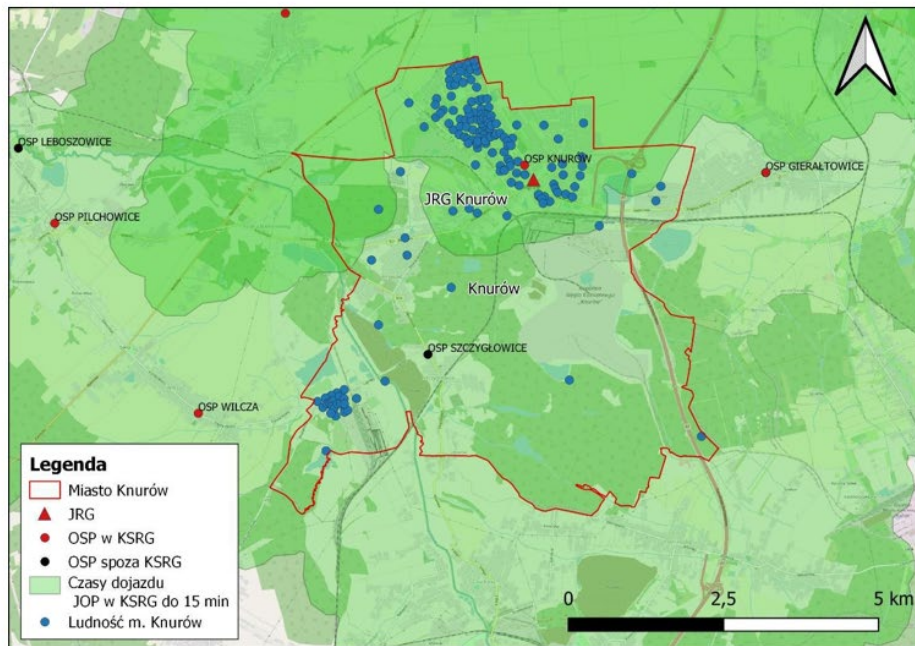
1.2 Operacyjne zabezpieczenie powiatu gliwickiego oraz miasta Gliwice – lokalizacja JOP.

Głównym wyznacznikiem zabezpieczenia rejonu chronionego jest kryterium dotarcia do procenta populacji w czasie 15 minut od zgłoszenia zdarzenia. Docelowym minimalnym poziomem zabezpieczenia operacyjnego rejonu chronionego na koniec 2023 roku, wskazanym w dokumencie „Program Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2020” przyjętym przez Radę Ministrów jest kryterium dotarcia do 80% populacji ludności w czasie do 15 min. Stanowi to wzrost o 5% w stosunku do wartości przyjętej w poprzednim dokumencie.

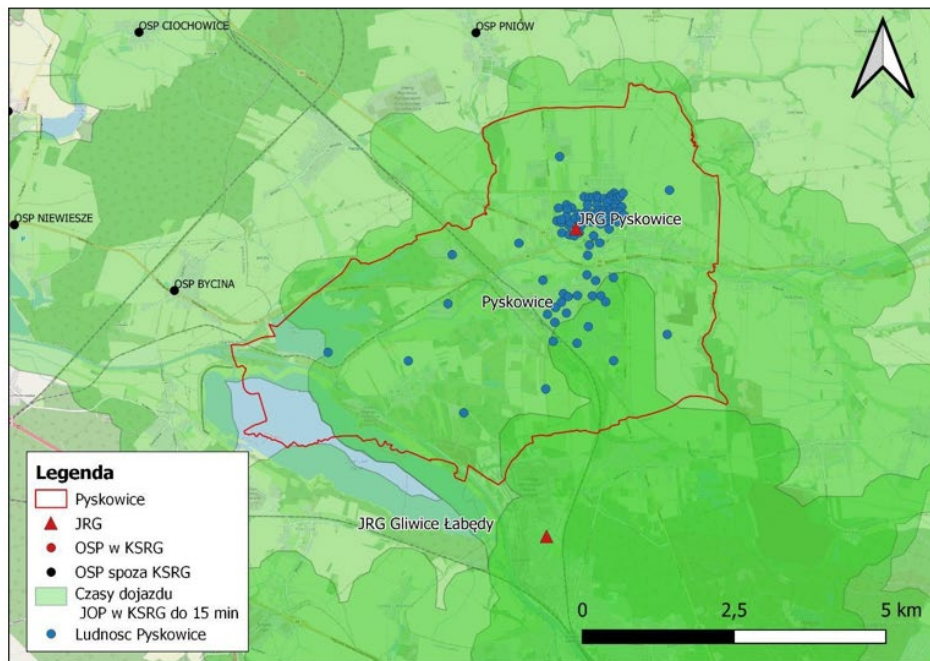
1.3 Dojazd do populacji ludności w powiecie gliwickim w czasie 15 min.

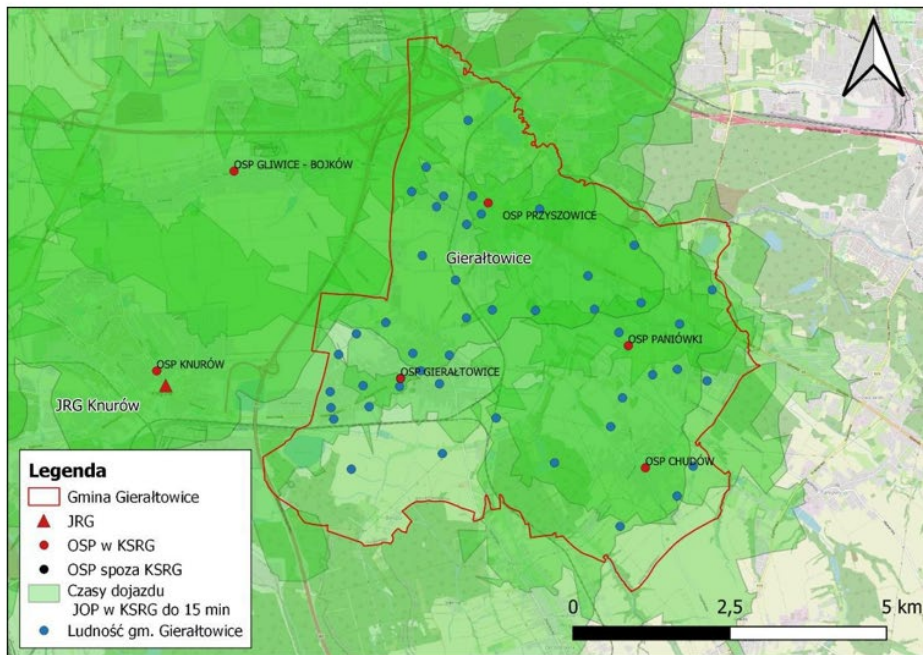
Mapa 2 Gmina Gliwice dojazd do 100 % populacji w 15 min.

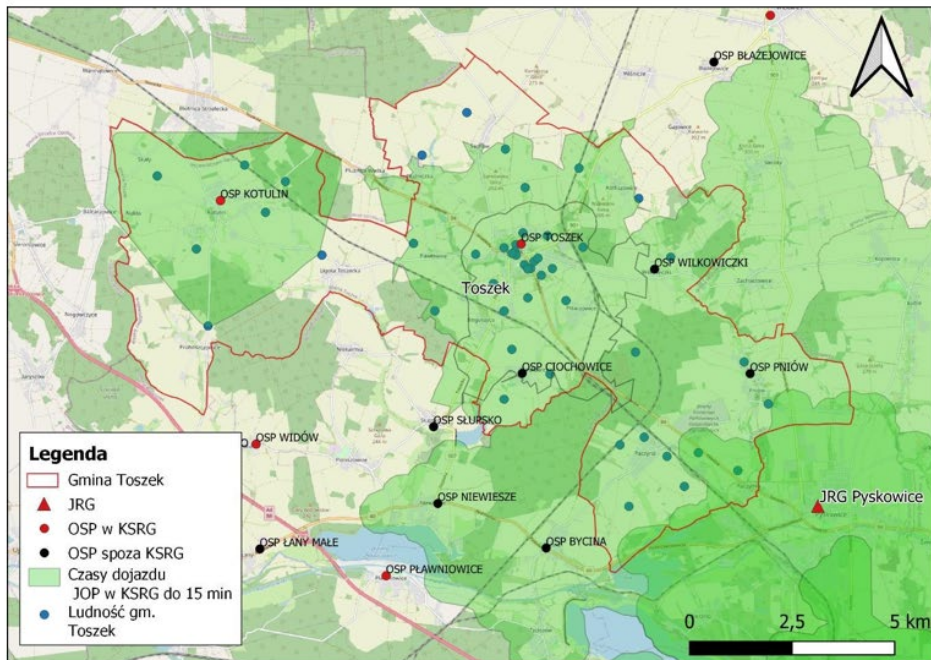
Mapa 3 Gmina Knurów dojazd do 100 % populacji w 15 min.

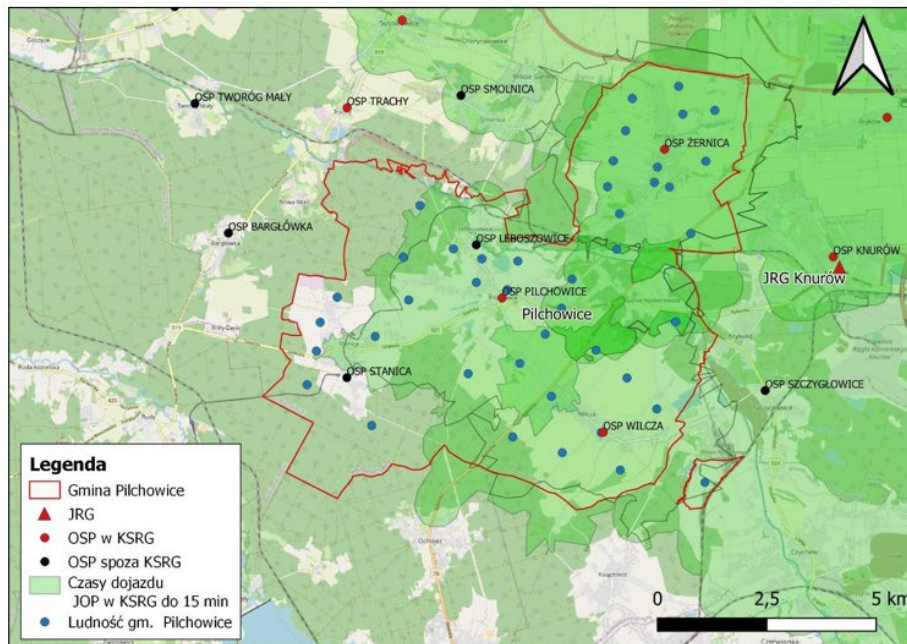
Mapa 4 Gmina Pyskowice dojazd do 100 % populacji w 15 min.

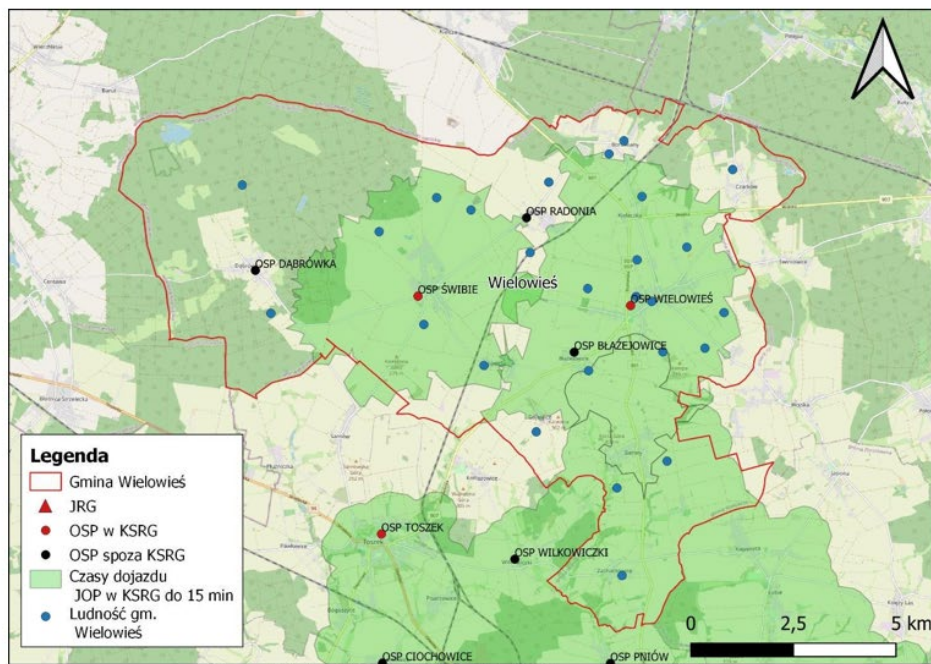
Mapa 5 Gmina Gierałtowie dojazd do 100 % populacji w 15 min.

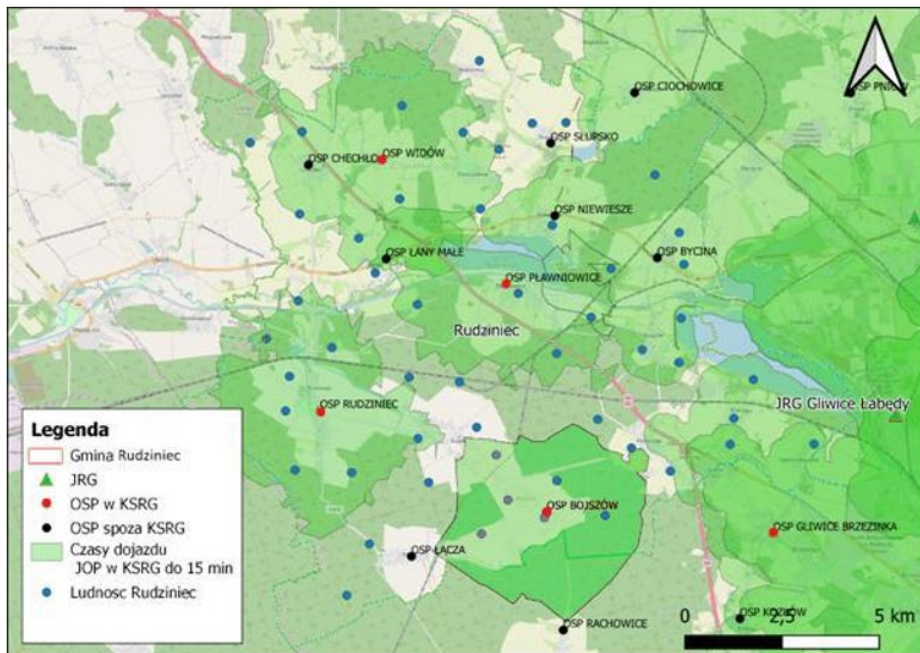
Mapa 6 Gmina Toszek dojazd do 91 % populacji w 15 min.

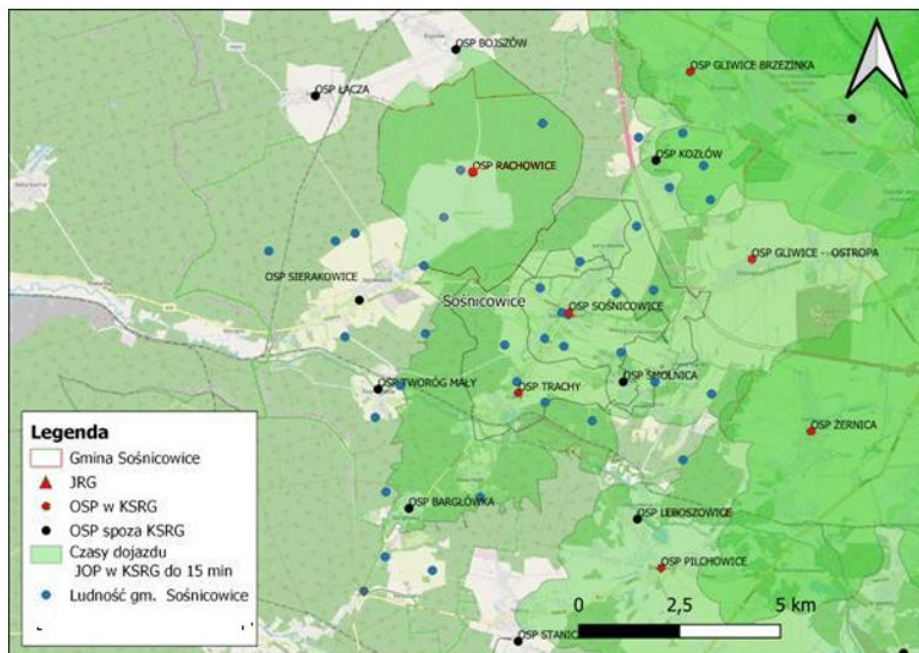
Mapa 7 Gmina Pilchowice dojazd do 88 % populacji w 15 min.

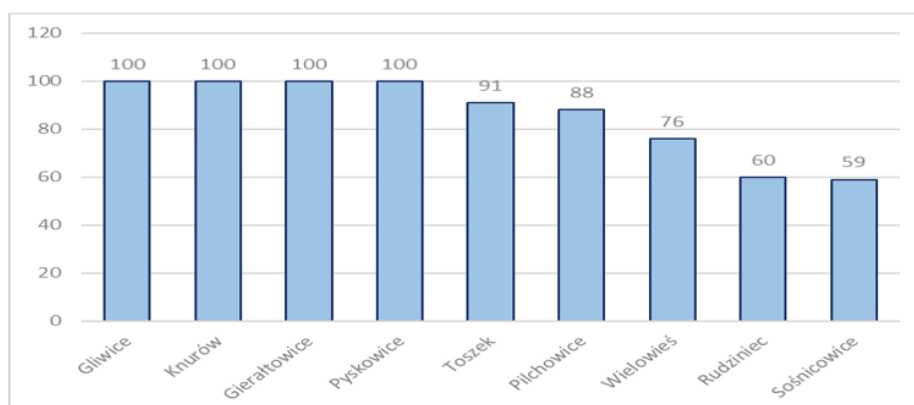
Mapa 8 Gmina Wielowieś dojazd do 76 % populacji w 15 min.

Mapa 9 Gmina Rudziniec dojazd do 60 % populacji w 15 min.

Mapa 10 Gmina Sośnicowice dojazd do 59 % populacji w 15 min.

Wykres 2 Dojazd do procenta populacji w 15 min

Kryterium dotarcia do 80% populacji ludności w czasie 15 minut jest spełnione w 6 gminach powiatu gliwickiego, tj.: Gmina Gliwice, Gmina Knurów, Gmina Gierałtówice, Gmina Pyskowice, Gmina Toszek, Gmina Pilchowice.

W gminach Wielowieś, Rudziniec i Sośnicowice jest to odpowiednio 76%, 60%, 59%, spowodowane jest to dużą powierzchnią gmin. Włączenie w tych gminach jednostek OSP do KSRG umożliwi dotarcie do 80% populacji ludności w czasie do 15 min.

W 2024 r. opracowany zostanie plan włączenia jednostek do KSRG na lata 2025-2029.

1.4 Wyposażenie Komendy Miejskiej PSP w samochody do likwidacji zdarzeń:

Jednostka	Rodzaj pojazdu	Oznaczenie	Rok produkcji
JRG Gliwice	gaśnicze	GBA 3/16/4,8	2020
		GCBA 8/50	2008
		GCBA 4,1/24/5,5	2019
		GBA-Rt 2,9/16	2020
		GBA 2,5/16/1	2004
	ratownictwa technicznego	SRt	2013
	drabina mechaniczna	SD42	2014
	operacyjne	SLRR	2015
	inne	SCW 2400/200	2022
SKw		1989	
JRG Gliwice Łabędy	gaśnicze	GCBA 5/32/4	2012
		GBA 2,5/16	2023
	ratownictwa technicznego	SRt	2018
	ratownictwa chemicznego	SCRChem	2004
		SC DEK	2022
	drabina mechaniczna	SCD 37	1996
	operacyjne	SLRR	2020
inne	SLKw	2021	
JRG Knurów	gaśnicze	GBA-Rt 2,5/16	2023
		GCBA 5/32	2021
	drabina mechaniczna	SCD 37	2001
	operacyjne	SLRR	2023
	inne	SCKn	2015
		SCKn	2004
SLKw		2012	
JRG Pyskowice	gaśnicze	GBA 3/16/4,8	2022
		GCBA-Rt 5/32	2015
	drabina mechaniczna	SD 31	2021
	operacyjne	SLRR	2015

Tabela 1 Wiek pojazdów ratowniczo-gaśniczych będących na wyposażeniu KM PSP Gliwice

Typ pojazdu \ Rok	Rok		
	2021	2022	2023
Samochody gaśnicze	9,6	9,5	7,0
Ratownictwa technicznego	6,5	7,5	8,5
Drabina mechaniczna	18,3	14,6	16,0
Ratownictwa chemicznego	b.d.	b.d.	11,0
Operacyjne	b.d.	b.d.	5,8
Inne	b.d.	b.d.	12,4

Tabela 2 Średni wiek pojazdów ratowniczo-gaśniczych będących na wyposażeniu KM PSP Gliwice.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat KM PSP Gliwice pozyskała kilka nowych samochodów, stąd też średni wiek pojazdów w KM PSP Gliwice uległ obniżeniu. W 2023 r. Komenda Miejska PSP w Gliwicach pozyskała 2 fabrycznie nowe samochody GBA-Rt 2,5/16 do JRG Knurów oraz GBA 2,5/16 do JRG Gliwice-Łabędy.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w 2023 roku przekazała następujący sprzęt jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych:

- Opel Vectra - OSP Potępa,
- Opel Vivaro – OSP Biertułtowy,
- Renault Kerax – OSP Lipowiec,
- Renault Midlum – OSP Dąbrówka,
- MAN TGL – OSP Rudziniec.

Specjalistyczne samochody ratownictwa technicznego w roku 2023 brały udział w 483 interwencjach, co stanowi 11,2 % ogólnej liczby wszystkich wyjazdów, natomiast specjalistyczne drabiny mechaniczne w 767 zdarzeniach, co stanowi 17,9 %.

Przedstawiona statystyka, w porównaniu z poprzednim rokiem jest prawie identyczna, jednak z drobną tendencją wzrostową, dobitnie to pokazuje, iż udział specjalistycznych samochodów pożarniczych jest współcześnie nieodzownym elementem likwidacji zdarzeń. Dlatego też, chcąc utrzymać wysoką efektywność prowadzonych interwencji należy w najbliższym czasie rozpocząć proces sukcesywnej wymiany najbardziej wysłużonych specjalistycznych samochodów pożarniczych.

pojazd	Rok produkcji	Historia wycofania			
		Do 6 h	Od 6-12 h	Powyżej 12 h	Łącznie
JRG Gliwice					
GCBA 8/50	2008	3	-	10	13
JRG Gliwice – Łabędy					
GBA 2,5/16	2004	2	-	4	6
SCD 37	1996	4	1	3	8
JRG Knurów					
SCD 37	2001	4	5	4	13

Tabela 3 Historia wycofań pojazdów starszych niż 15 lat z podziału bojowego w 2023 roku

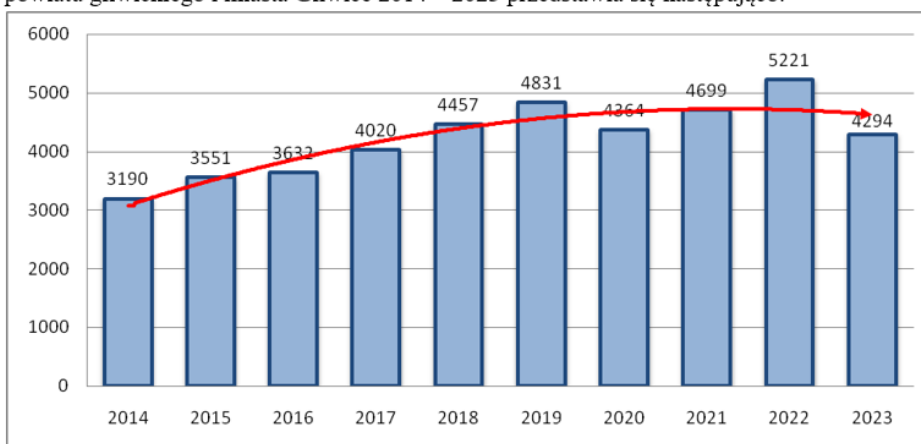
Z powyższej tabeli wynika, że najczęściej wycofywanym samochodem z podziału bojowego jest drabina mechaniczna SCD 37 z JRG Knurów oraz GCBA 8/50 z JRG Gliwice. Samochód SCD 37 jest wycofywany najczęściej przez konserwacje sprzętu lub inną przyczynę. Jeśli chodzi o samochód GCBA 8/50 to najczęstsze przyczyny awarii to awaria układu podawania środka pianotwórczego, uszkodzenie układu pneumatycznego oraz skrzyni biegów. W związku z powyższym, podczas zdarzeń na terenie JRG Knurów, w których użycie drabin lub podnośników jest konieczne, a czas wycofanego pojazdu przekracza często 12 h zachodzi potrzeba dysponowania tego typu samochodów z sąsiednich JRG.

W pozostałych przypadkach większość wycofań zawierała się w czasie do 6 godzin. Najczęściej były to sytuacje związane z konserwacją pojazdów ze względu na ich wiek.

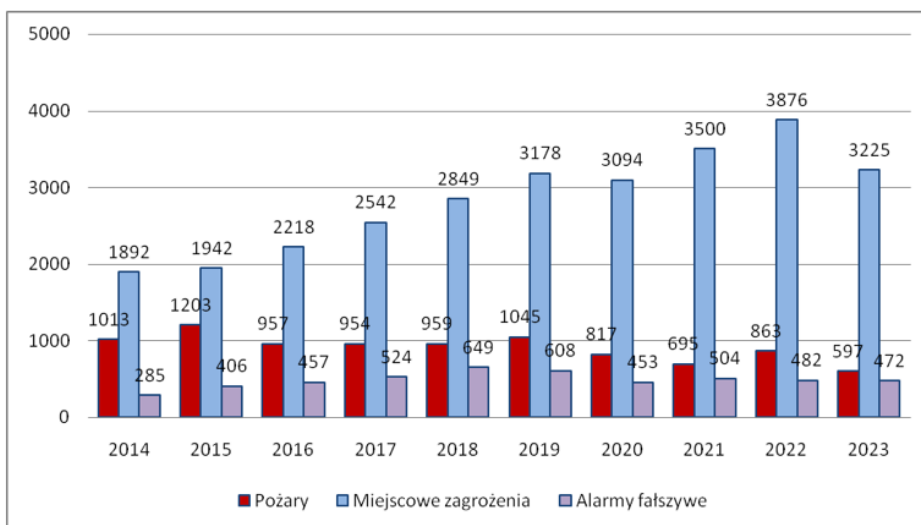
2. Interwencje jednostek ochrony przeciwpożarowej w powiecie gliwickim oraz mieście Gliwice w ujęciu ilościowym i jakościowym.

2.1 Zestawienie ilości zdarzeń za ostatnie 10 lat w ujęciu ilościowym

Statystyka ilości interwencji prowadzonych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej powiatu gliwickiego i miasta Gliwice 2014 – 2023 przedstawia się następująco:

Wykres 3 Interwencje JOP na przestrzeni 10 lat w ujęciu ilościowym

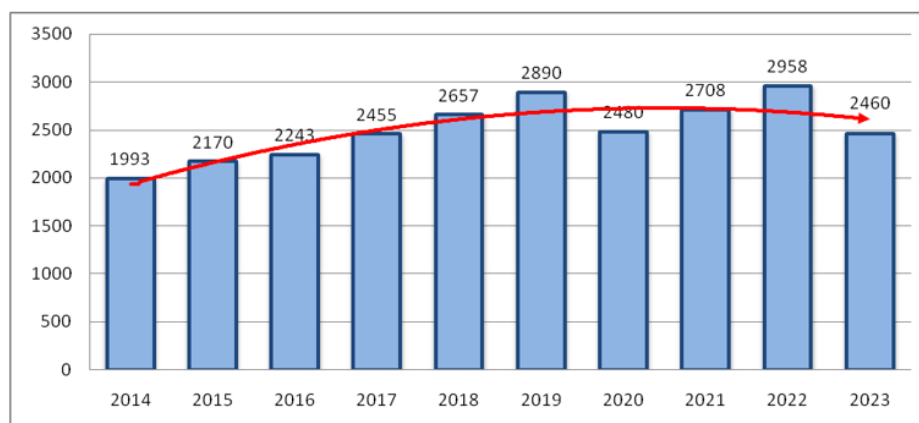

Wykres 4 Zestawienie zdarzeń interwencji JOP na przestrzeni 10 lat w rozbiciu na ich charakter w ujęciu ilościowym.

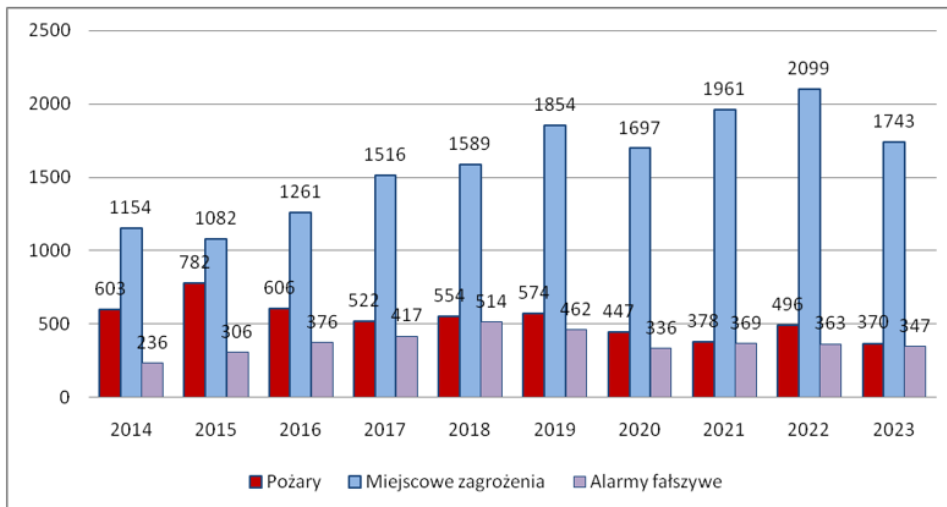
Dynamiczny rozwój miasta oraz przemysłu wpływa wprost proporcjonalnie do ilości interwencji przeprowadzanych przez strażaków tutejszej komendy. W ubiegłej dekadzie znaczący wzrost interwencji zauważalny jest po roku 2014. Co roku średnio następował wzrost liczby wyjazdów o 11%, aż do roku 2020 gdzie nastąpiła korekta, żeby w 2022 roku zanotować najwięcej wyjazdów w minionej dekadzie. Wreszcie w 2023 roku mamy zmniejszenie liczby wyjazdów o prawie tysiąc zdarzeń. Prawdopodobną przyczyną takiego faktu, jest zmniejszenie liczby zdarzeń na kanale gliwickim, gdzie w 2022 roku odnotowano wzrost liczby interwencji ze względu na wymierającą tam faunę. Zastępy strażypozarnej pomagały m. in. WiOŚ w ustaleniu przyczyn, zapobieganiu jak i zwalczaniu zjawiska masowego wymierania ryb na kanale.

Wspomniany rok był tym, w którym doszło także do najmniejszej liczby pożarów w wyżej wymienionym przedziale czasowym.

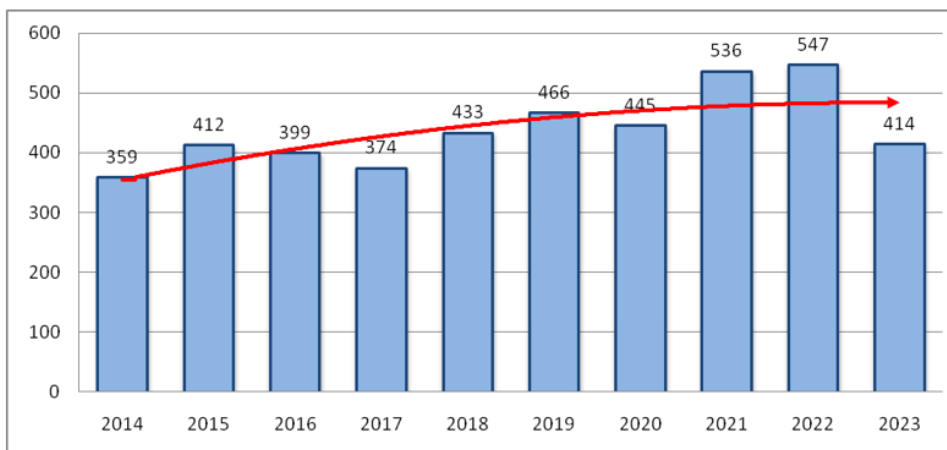
Poniżej przedstawione zostały wykresy obrazujące ilość interwencji na terenie miasta Gliwice oraz powiatu gliwickiego w latach 2014-2023.

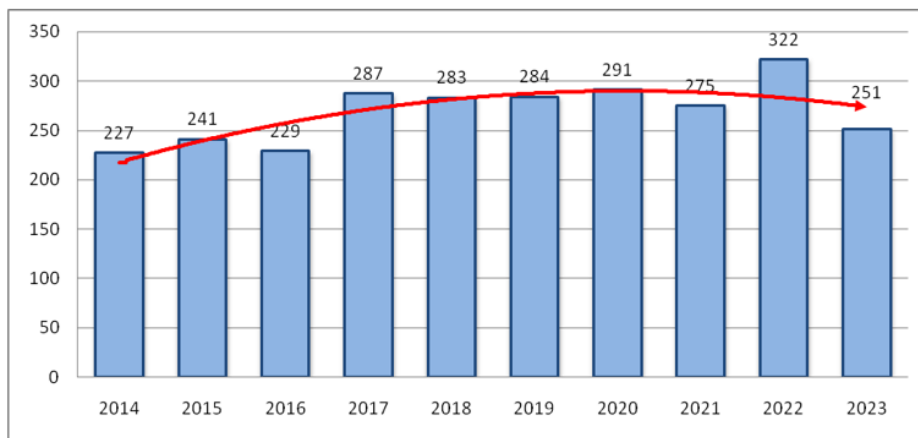
Wykres 5 Interwencje w mieście Gliwice w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią

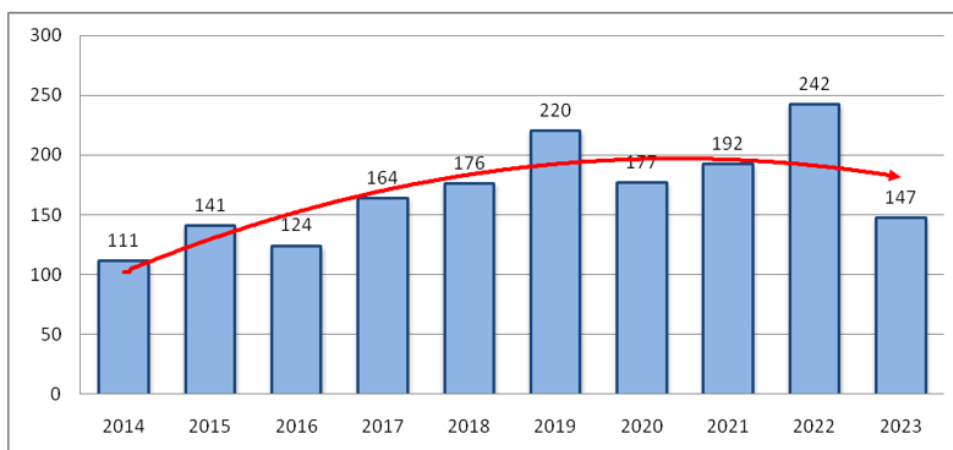
Wykres 6 Interwencje w mieście Gliwice w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią z podziałem na rodzaj zdarzenia

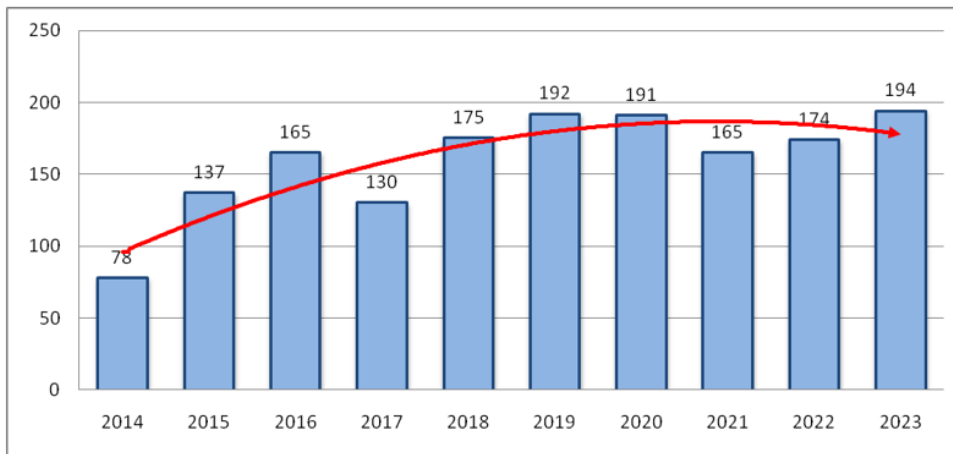
Wykres 7 Interwencje w mieście Knurów w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią

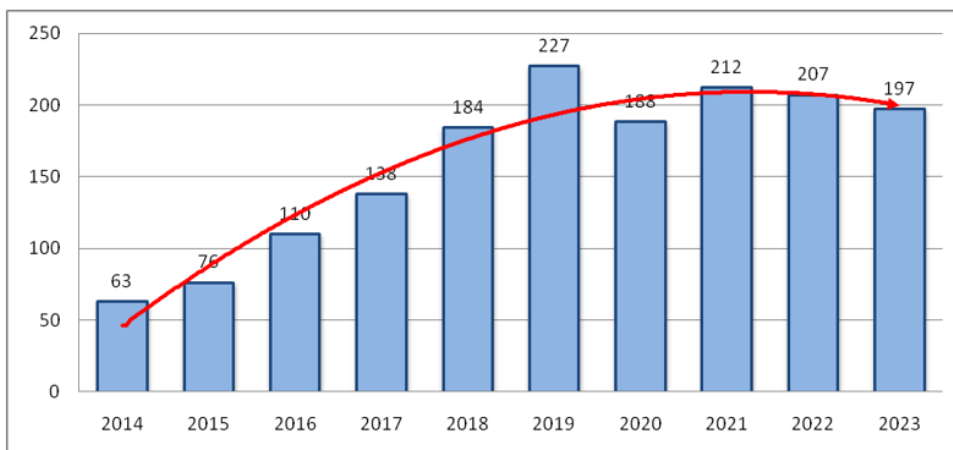
Wykres 8 Interwencje w mieście Pyskowice w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią

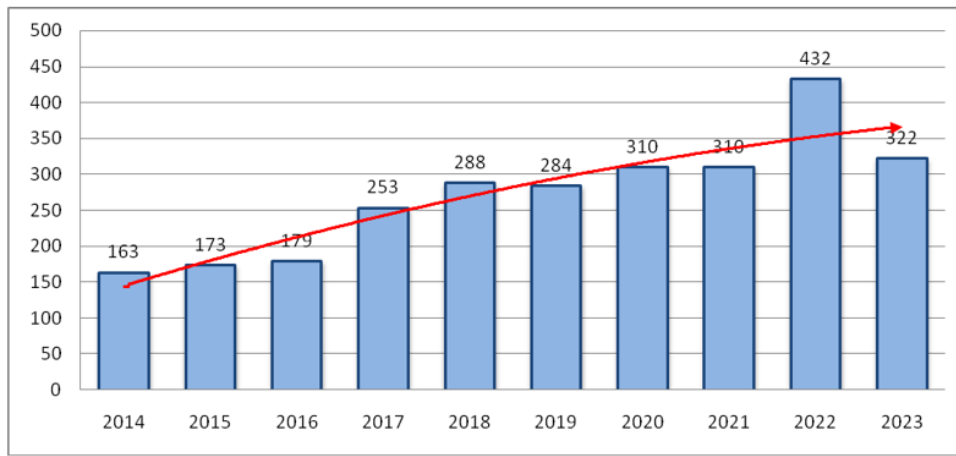
Wykres 9 Interwencje w gminie Gieraltowice w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią

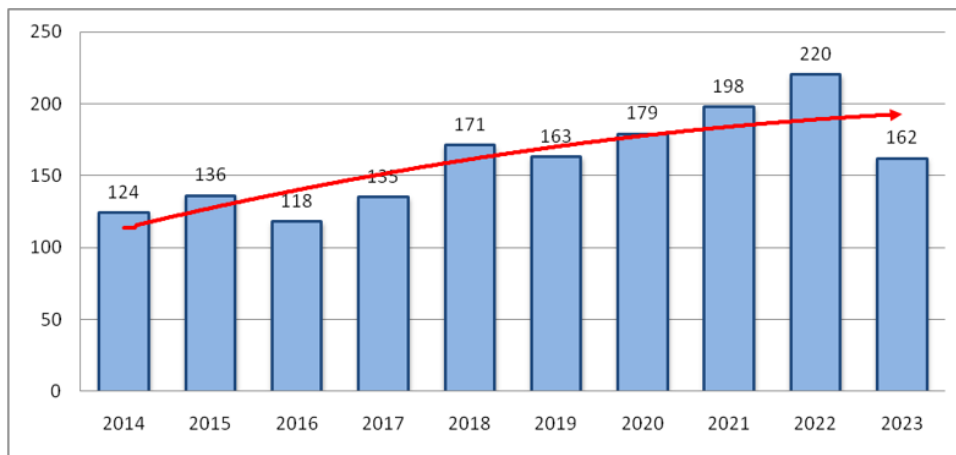
Wykres 10 Interwencje w gminie Pilchowice w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią

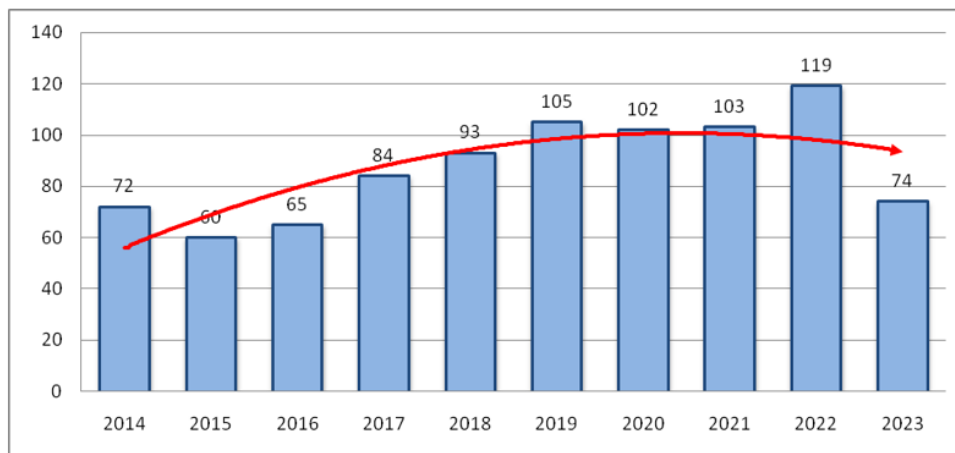
Wykres 11 Interwencje w gminie Sośnicowice w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią

Wykres 12 Interwencje w gminie Rudziniec w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią.

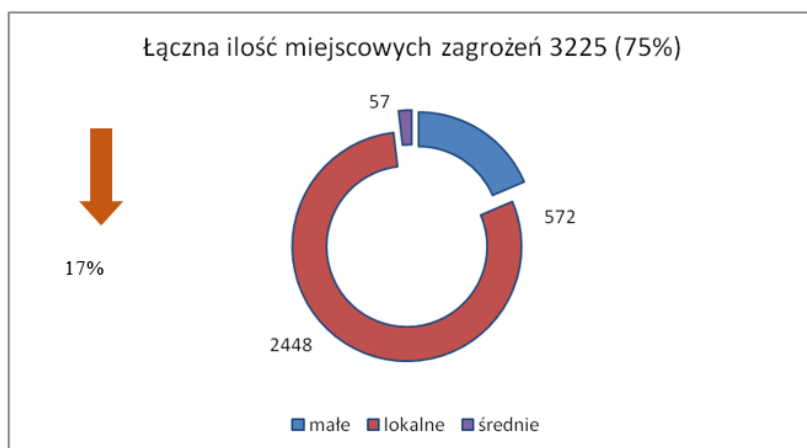
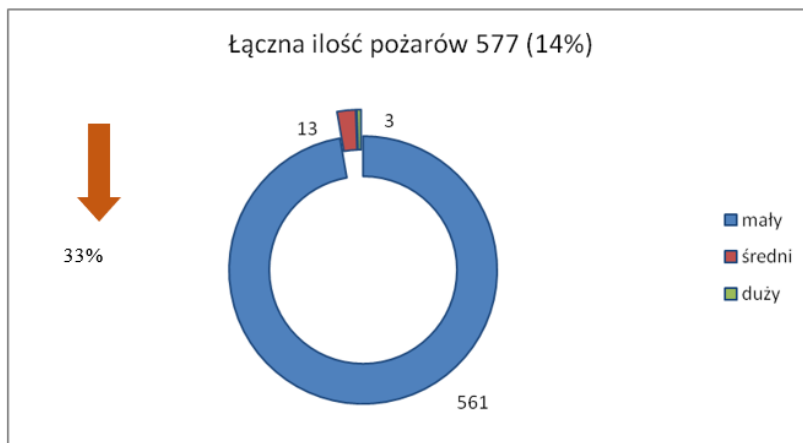
Wykres 13 Interwencje w gminie Toszek w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią.

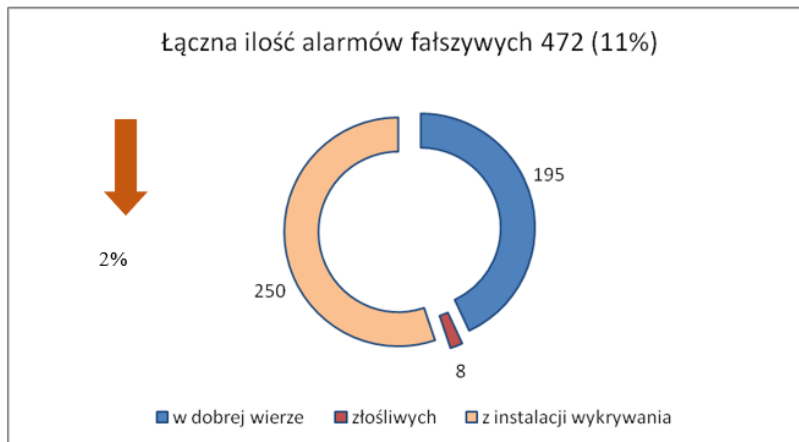

Wykres 14 Interwencje w gminie Wielowieś w ujęciu ilościowym wraz z tendencją dziesięcioletnią.

2.2 Interwencje jednostek ochrony przeciwpożarowej w 2023 roku

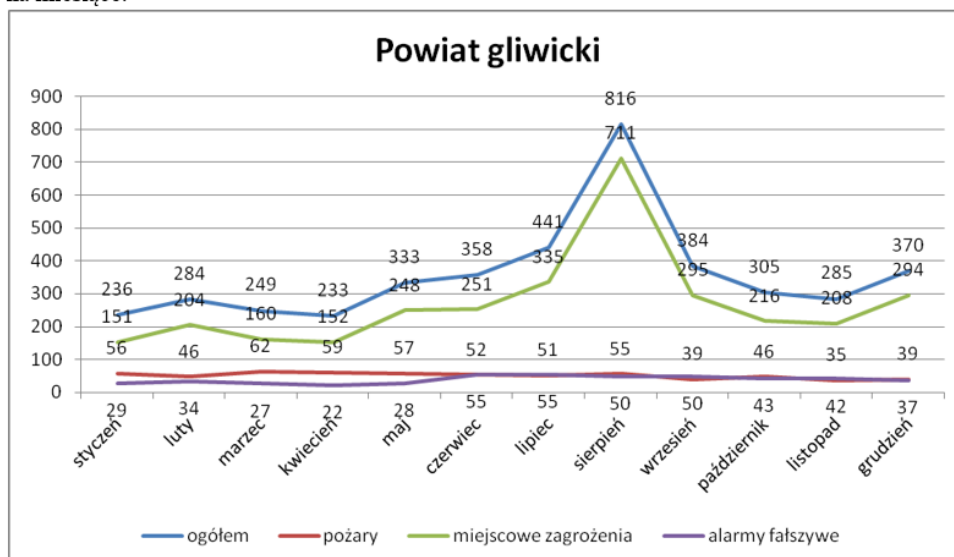
W roku 2023 na terenie powiatu gliwickiego (ziemskiego i grodzkiego) jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały 4294 razy.

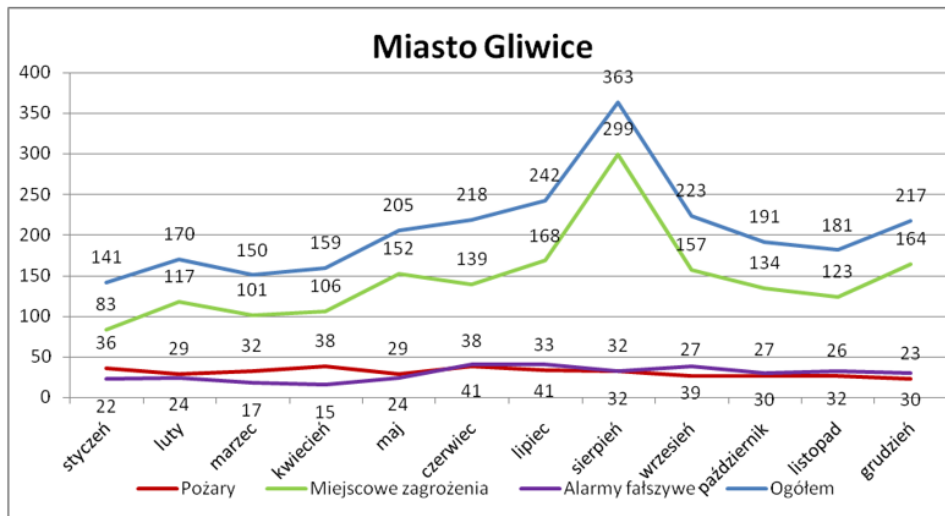

Wykres 17 Liczba alarmów fałszywych w 2023 r

Na poniższych wykresach przedstawiono liczbę poszczególnych zdarzeń w rozbięciu na miesiące:

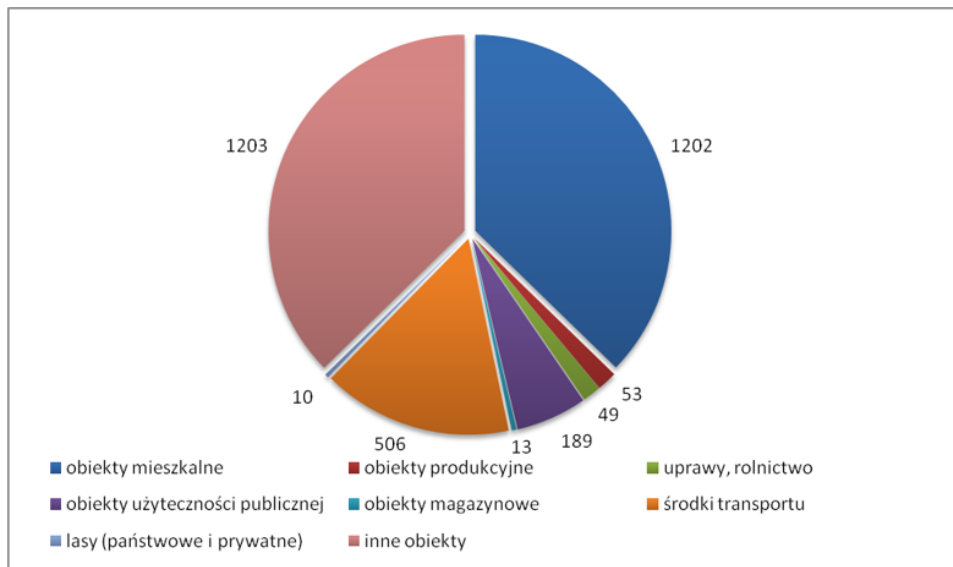

Wykres 18 Liczba interwencji w rozbięciu na miesiące w 2023 r.

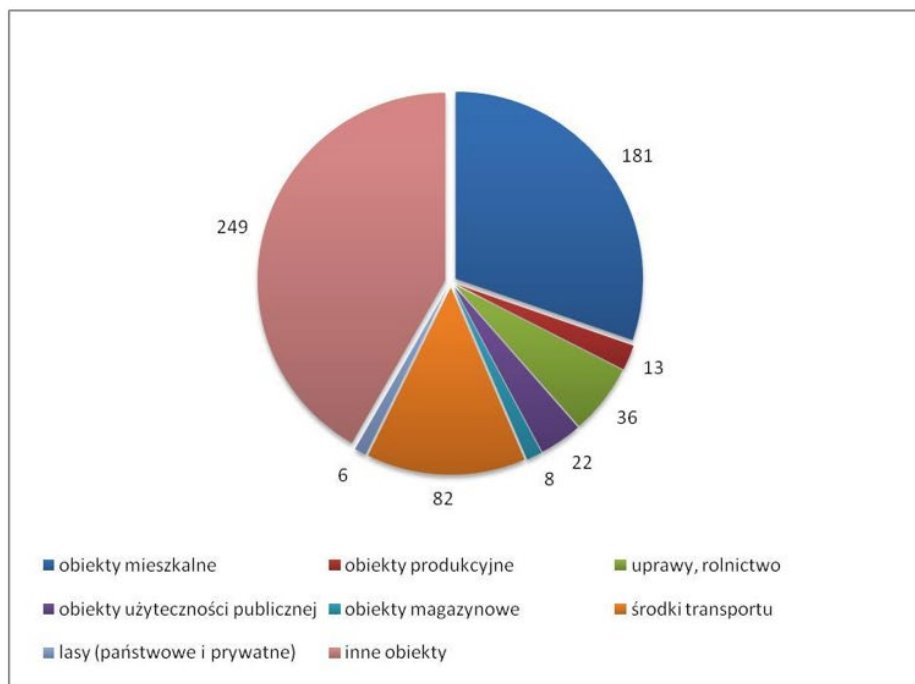

Wykres 19 Liczba interwencji w rozbiciu na miesiące w 2023 r. na terenie miasta Gliwice.

Gwałtowny wzrost interwencji w sierpniu związany jest z przejściem przez powiat gwałtownych zjawisk atmosferycznych (wzmoczone opady deszczu, silne wiatry). W okresie letnim mamy zwiększoną także liczbę wypadków na drodze oraz dochodzi znaczna liczba interwencji związanych ze zwalczaniem owadów błonkoskrzydłych co odzwierciedla skok na zielonym wykresie dotyczący miejscowych zagrożeń.

Wykres 20 Miejscowe zagrożenia w rozbiciu na rodzaj obiektu.

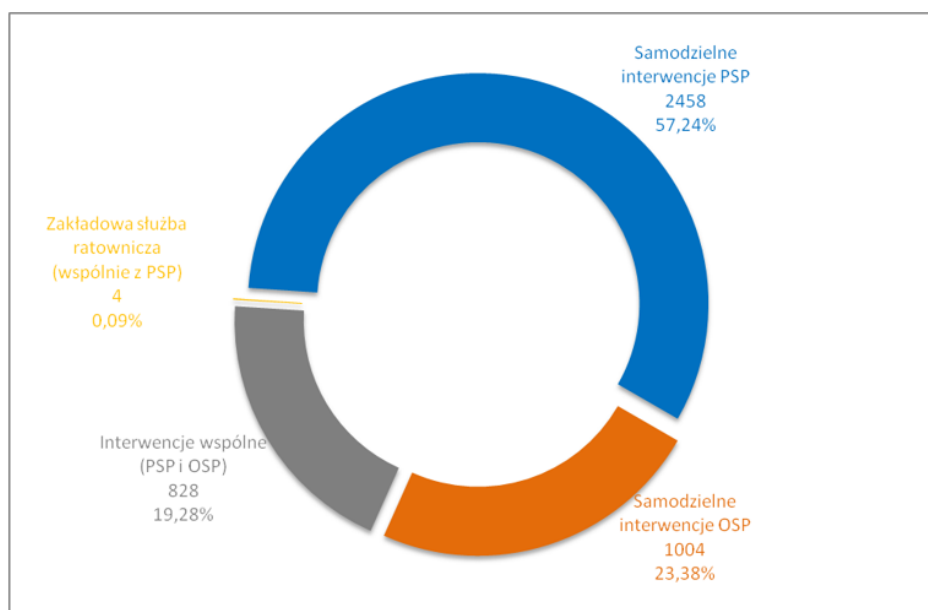

Wykres 21 Pożary w rozbiciu na rodzaj obiektu

2.3 Udział poszczególnych jednostek ochrony przeciwpożarowej w działaniach ratowniczych w 2023 roku

2.3.1 Udział JOP ogółem

Łącznie w 2023 r. na terenie m. Gliwice i powiatu gliwickiego miały miejsce 4294 interwencje. Poniżej przedstawiono ilościowy i procentowy udział poszczególnych JOP w ogólnej liczbie zdarzeń:

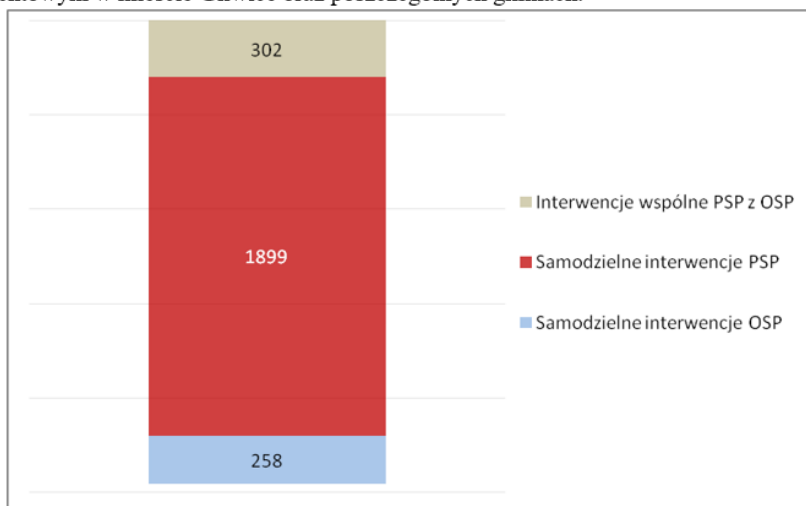
Wykres 22 Udział poszczególnych jednostek ochrony przeciwpożarowej w działaniach ratowniczych w 2023 r.

Rejon \ JOP	Rejon				SUMA
	JRG Gliwice	JRG Gliwice - Łabędy	JRG Knurów	JRG Pyskowice	
Samodzielnie PSP	1713	502	281	273	2769
Samodzielnie OSP	369	229	196	215	1009
Wspólnie PSP i OSP	466	234	221	181	1102
Wspólnie PSP i ZSR	-	-	4	-	4

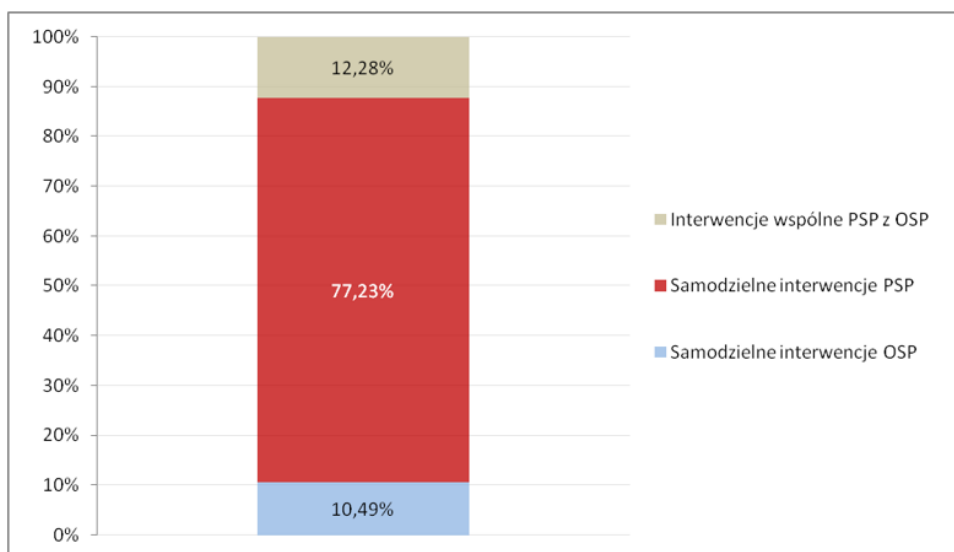
Tabela 4 Udział poszczególnych JOP w rozbiciu na rejon operacyjny w 2023 r.

2.3.2 Udział JOP w mieście Gliwice

Poniżej przedstawiono udział poszczególnych JOP w rozbiciu ilościowym oraz procentowym w mieście Gliwice oraz poszczególnych gminach.

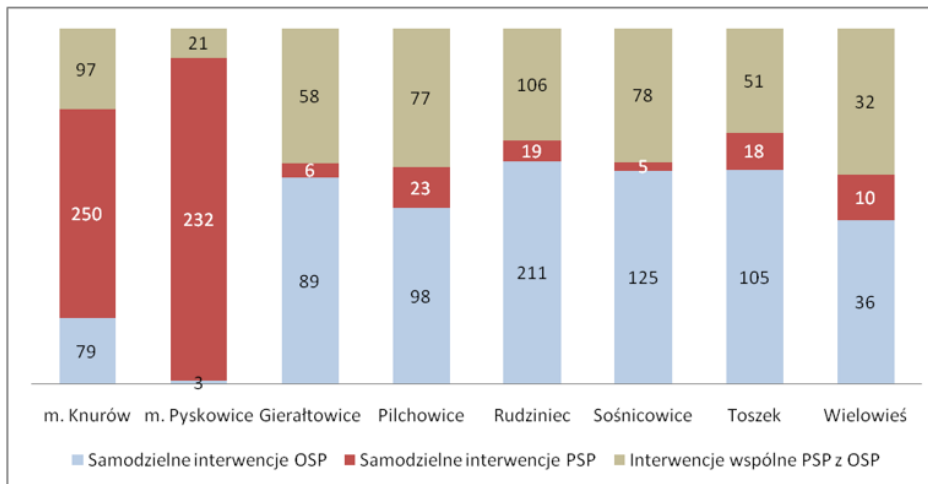

Wykres 23 Udział JOP w zdarzeniach na terenie miasta Gliwice w ujęciu ilościowym.

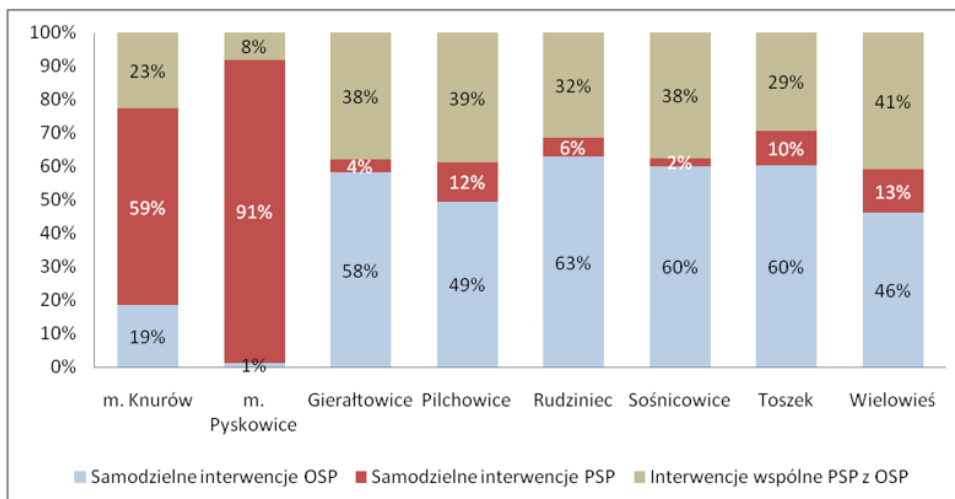

Wykres 24 Udział JOP w zdarzeniach na terenie miasta Gliwice w ujęciu procentowym.

2.3.3 Udział JOP w poszczególnych gminach

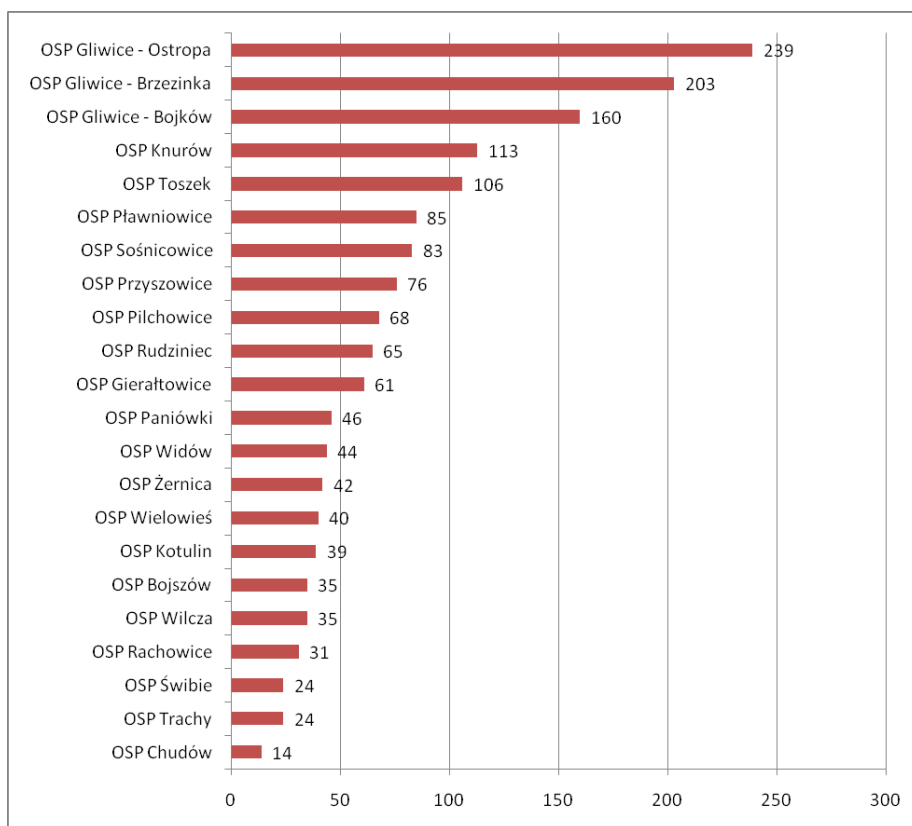
Wykres 25 Udział JOP w zdarzeniach w poszczególnych gminach w ujęciu ilościowym.

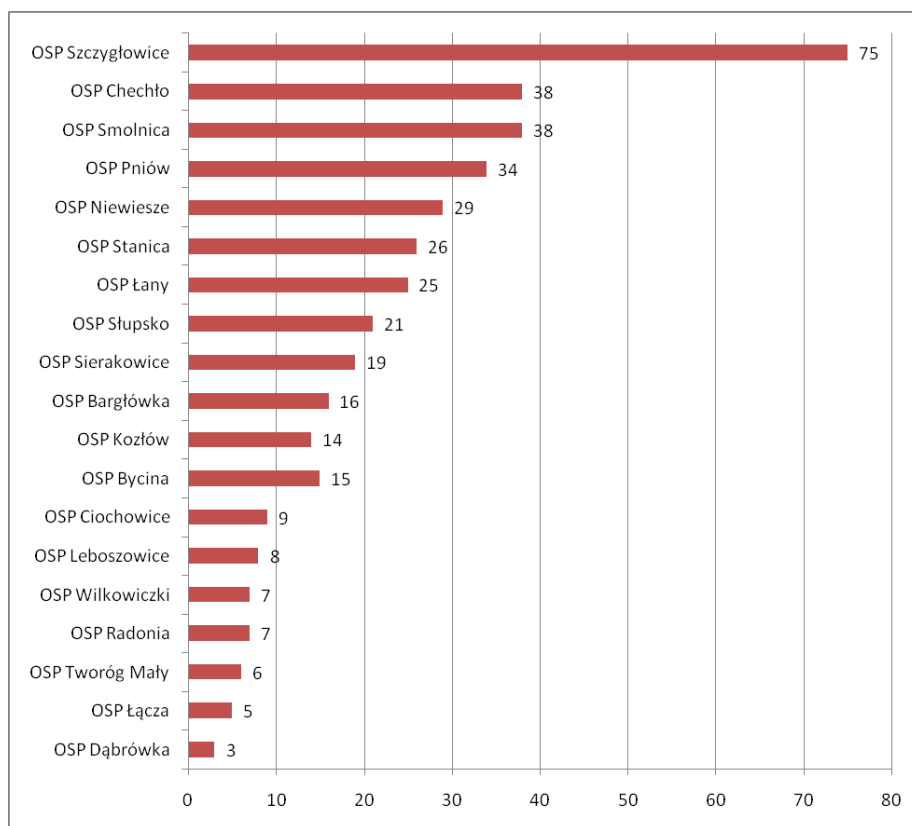
Wykres 26 Udział JOP w zdarzeniach w poszczególnych gminach w ujęciu procentowym.

W mieście Gliwice, Pyskowice oraz Knurów główną rolę podczas zwalczania zagrożeń odgrywają zastępy Państwowej Straży Pożarnej, natomiast w pozostałych gminach widoczny jest udział zastępów Ochotniczych Straży Pożarnych podczas zwalczania zagrożeń, które w znaczący sposób wspomagają PSP.

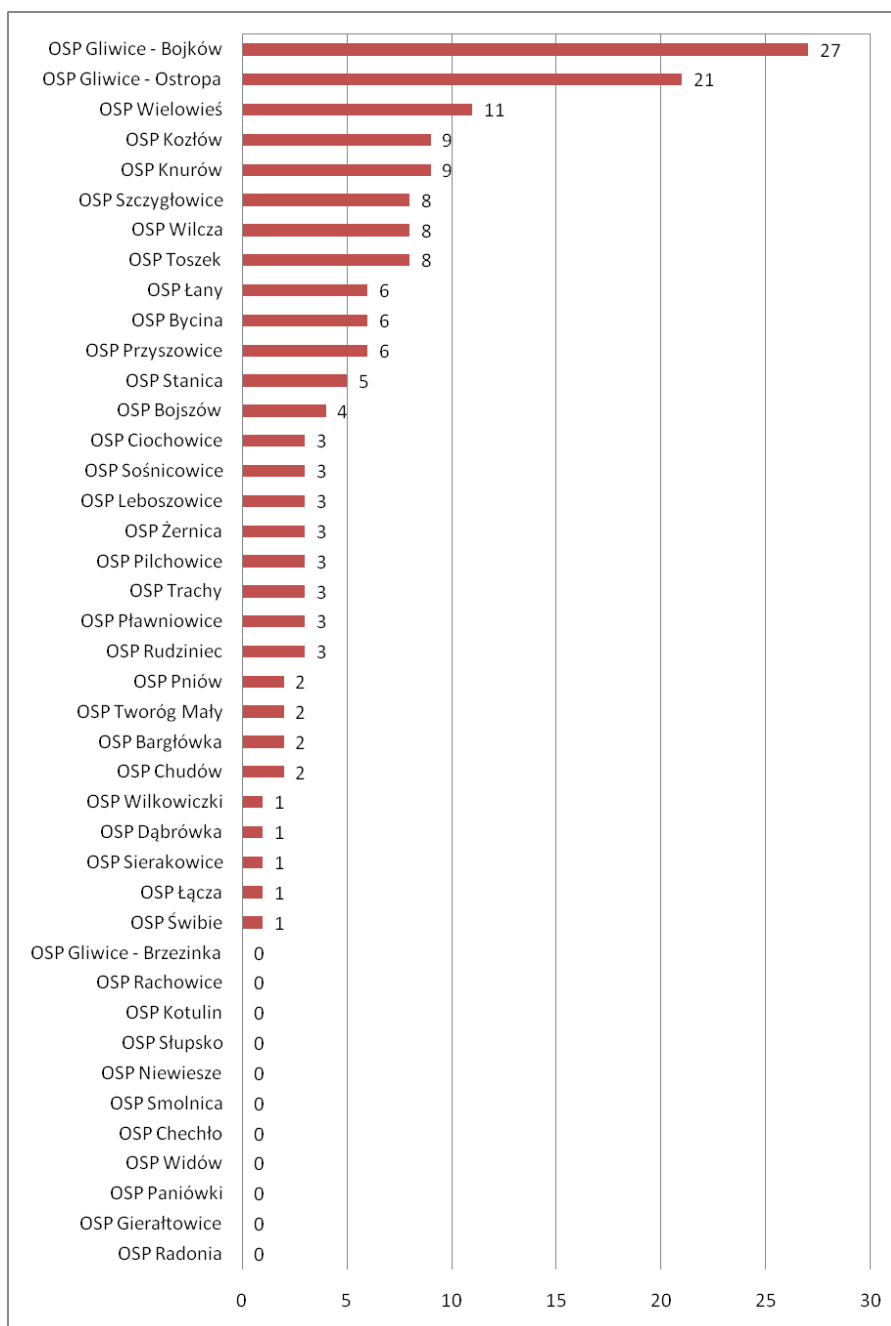
Ogólna liczba interwencji w 2023 roku, w których odnotowano udział jednostek OSP KSRG wyniosła 1832. W porównaniu z rokiem 2022 zaobserwowano spadek o 91 zdarzeń. Analizę ilościową interwencji jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w roku 2023 przedstawiają poniższe wykresy.

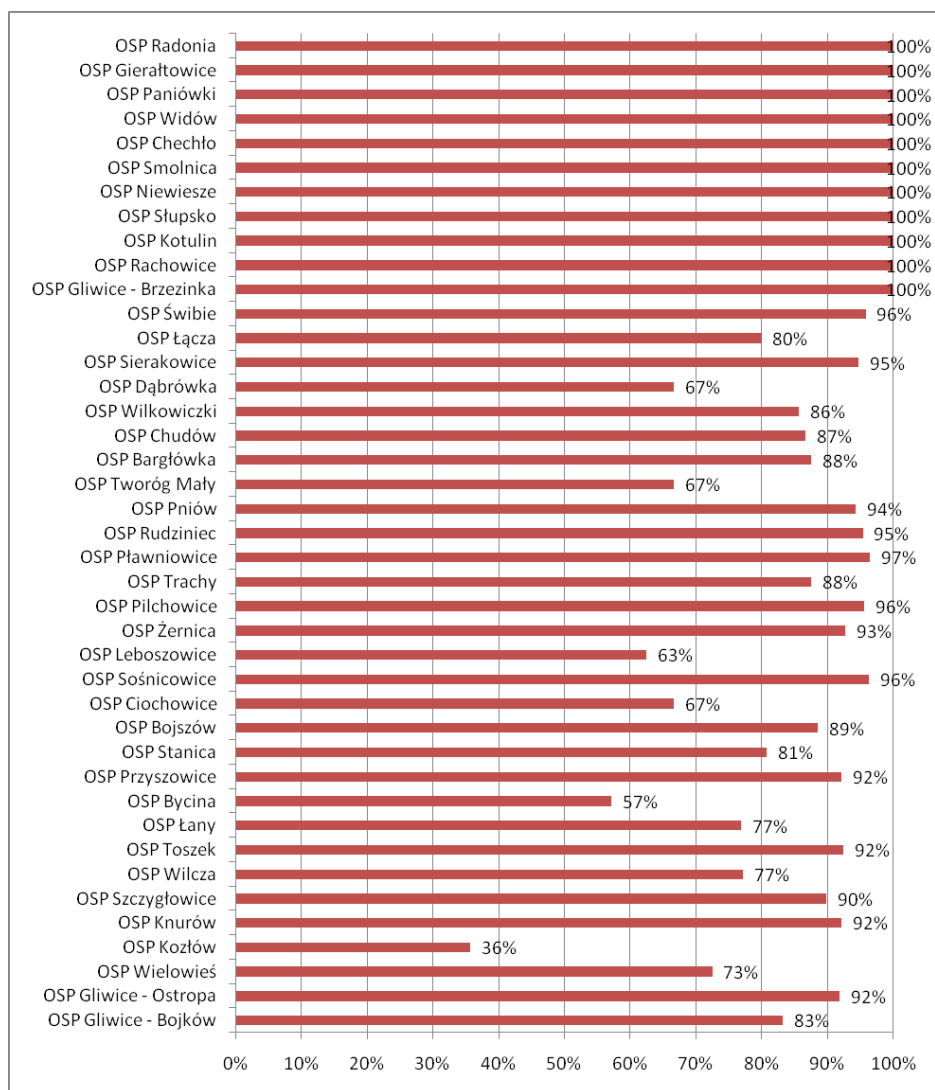
Wykres 27 Udział jednostek OSP włączonych do KSRG w działaniach ratowniczych w 2023 r.

Wykres 28 Udział jednostek niewłączonych do KSRG w działaniach ratowniczych w 2023 r.

Wykres 29 Jednostki OSP i liczba zdarzeń, do których nie wyjechały podczas alarmowania w 2023 r.

Wykres 30 Całkowita dyspozycyjność OSP wymienionych na wykresie numer 31 w 2023 r.

2.4 Jednoczesność zdarzeń na terenie KM PSP Gliwice

Częstość występowania jednoczesności zdarzeń w poszczególnych rejonach JRG, liczona jako stosunek wystąpień zdarzeń (jednego lub więcej) w chwili gdy JOP (PSP lub OSP) prowadziła już działania w swoim rejonie do ilości zdarzeń kiedy JOP były w bazie. Wartość prawdopodobieństwa wyrażona w %						
	Ilość zdarzeń	Ilość powstałych zdarzeń gdy JRG była przy interwencji*	Ilość powstałych zdarzeń gdy jednostka była w bazie	Ilość sytuacji w rejonie z pojedynczym zdarzeniem	Prawdopodobieństw o jednoczesności zdarzeń	Utrzymywanie samochodów z obsadą zdolną podjąć samodzielnie interwencję (min. 3 osób).
Kolumna 1	Kolumna 2	Kolumna 3	Kolumna 4	Kolumna 5	Kolumna 6	Kolumna 7
JRG 1	2825	587	2238	1651	26,23 %	3 (6,4,3)
JRG 2	568	80	488	408	16,39 %	2 (5,3)
JRG 3	643	125	518	393	24,13 %	2 (5,3)
JRG 4	664	114	550	436	20,72 %	2 (5,3)

Tabela 5 Jednoczesność zdarzeń dla JRG z KM PSP Gliwice

Powyższa tabela przedstawia szacunkową wartość prawdopodobieństwa wystąpienia drugiego zdarzenia w rejonie chronionym w momencie, gdy JOP prowadzą działania już w swoim rejonie. Wartość tego współczynnika powinna uzasadniać ilość utrzymywania samochodów z wyposażeniem pierwszo-wyjazdowym JRG. Dlatego też, aby otrzymać najbardziej dokładnie wartości z powyższej statystyki usunąć musimy zdarzenia spełniające warunek:

- zastęp PSP w działaniach – do kolejnego zdarzenia zadysponowano OSP z KSRG,
- zastęp OSP z KSRG w działaniach – do kolejnego zdarzenia zadysponowano zastęp PSP,
- zastęp OSP z KSRG w działaniach – do kolejnego zdarzenia zadysponowano zastęp z OSP z KSRG.

Wówczas wartość współczynnika jednoczesności zdarzeń (użycia dwóch zastępów PSP ze standardem pierwszo-wyjazdowym w jednym czasie przy różnych zdarzeniach) odzwierciedlać będzie realne potrzeby. Obrazuje to poniższa tabela:

Częstość występowania jednoczesności zdarzeń w poszczególnych rejonach JRG, liczona jako stosunek wystąpień zdarzeń (jednego lub więcej) w chwili gdy JOP PSP prowadziła już działania w swoim rejonie do ilości zdarzeń kiedy JOP były w bazie. Wartość prawdopodobieństwa wyrażona w %						
	Ilość zdarzeń	Ilość powstałych zdarzeń gdy JRG była przy interwencji*	Ilość powstałych zdarzeń gdy jednostka była w bazie	Ilość sytuacji w rejonie z pojedynczym zdarzeniem	Prawdopodobieństwo jednoczesności zdarzeń	Utrzymywanie samochodów z obsadą zdolną podjąć samodzielnie interwencję (min. 3 osób).
Kolumna 1	Kolumna 2	Kolumna 3	Kolumna 4	Kolumna 5	Kolumna 6	Kolumna 7
JRG 1	2825	454	2371	1917	19,14 %	3 (6,4,3)
JRG 2	568	50	518	468	9,65 %	2 (5,3)
JRG 3	643	62	581	519	10,67 %	2 (5,3)
JRG 4	664	65	578	513	11,24 %	2 (5,3)

Tabela 6 Jednoczesność zdarzeń w poszczególnych obszarach chronionych JRG w 2023 roku bez zdarzeń zlikwidowanych siłami OSP

*w zestawieniu nie zostały uwzględnione interwencje nawalnic w powiecie, bowiem wpływałyby to na sfalszowanie rzeczywistej wartości.

Z powyższych tabel wynika, że zasadnym byłoby utrzymywanie samochodówz obsadą zdolną podjąć samodzielnie interwencję (min. 3 osób). Zgodnie z nowymi zasadami dysponowania sił jednostek ochrony przeciwpożarowej wielkość sił I rzutu określono na poziomie minimalnym, umożliwiającym podjęcie skutecznych działań ratowniczo-gaśniczych przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa. Za minimalną liczbę ratowników dysponowanych do samodzielnej interwencji o niewielkiej skali zagrożenia przyjmuje się 3 osoby wyposażone w pojazd.

2.5 Statystyka wyjazdów na obszar chroniony i poza rejon operacyjny.

Statystyka wyjazdów poza rejon miasta Gliwice i powiatu gliwickiego JRG KM PSP w Gliwicach w 2023 roku													
JRG	obszar chroniony		wyjazdy poza miasto Gliwice i powiat gliwicki										
	powiat tarnogórski	powiat rybnicki	Zabrze	powiat wodzisławski	Tychy	powiat strzelecki	Katowice	Sosnowiec	Ruda Śląska	powiat pacyński	powiat mikołowski	powiat będziński	powiat krapkowicki
Gliwice	21	0	19	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0
Gliwice - Łabędy	4	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0
Knurów	0	29	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0
Pyskowice	17	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	2
Suma	42	29	19	1	2	1	1	2	2	1	3	1	2

Tabela 7 Wyjazdy na obszar chroniony i poza miasto i powiat gliwicki

2.6 Poszkodowani w zdarzeniach w latach 2019-2023.

Na skutek zdarzeń zaistniałych na terenie miasta Gliwice i powiatu gliwickiego, podczas których działania prowadzili strażacy w 2023 roku śmierć poniosło:

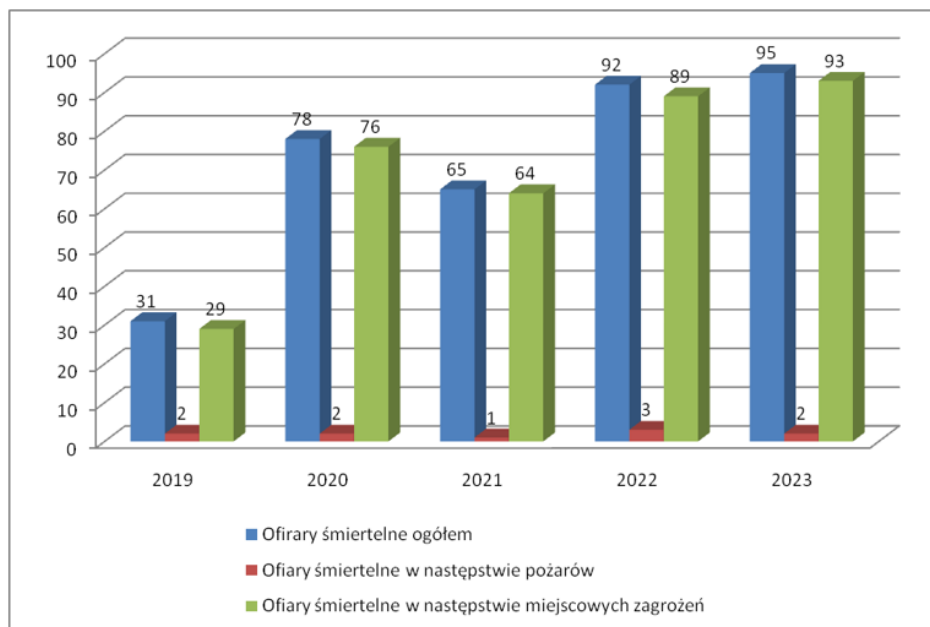
- ogółem: 95 osób,
- w pożarach: 2 osoby,
- w miejscowych zagrożeniach: 93 osoby.

W tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby ofiar i osób rannych w zdarzeniach za okres od 2019 do 2023 roku.

Rok	2019			2020			2021			2022			2023		
	Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni		Ofiary śmiertelne	Ranni		Ofiary śmiertelne	Ranni		Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni		Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni	
Ludność cywilna (dzieci)		Strażacy	Ludność cywilna (dzieci)		Strażacy	Ludność cywilna (dzieci)		Strażacy	Ludność cywilna (dzieci)		Strażacy	Ludność cywilna (dzieci)		Strażacy	
Pożary	2 (0)	34 (3)	2	2 (0)	25 (2)	0	1 (0)	22 (2)	0	3 (0)	43 (7)	2	2 (0)	21 (0)	0
Miejscowe zagrożenia	29 (1)	502 (63)	1	76 (0)	361 (35)	1	64 (1)	456 (44)	0	89 (1)	505 (57)	2	93 (0)	359 (41)	2
Ogółem	31 (1)	536 (66)	3	78 (0)	386	1	65 (1)	478	0	92 (1)	548 (64)	4	95 (0)	380 (41)	2

Tabela 8 Liczba osób poszkodowanych w zdarzeniach w latach 2019-2023 r.

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie ilości ofiar śmiertelnychw zaistniałych na terenie m. Gliwice oraz powiatu gliwickiego zdarzeniach, podczas których działania prowadzili strażacy, w latach 2019 - 2023:

Wykres 31 Liczba ofiar śmiertelnych na przestrzeni 5 lat

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące ofiar i osób rannych w zdarzeniach za okres od 2019 do 2023 roku wyłącznie na terenie miasta Gliwice.

Rok	2019			2020			2021			2022			2023		
	Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni		Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni		Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni		Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni		Ofiary śmiertelne (dzieci)	Ranni	
		Ludność cywilna (dzieci)	Strażacy		Ludność cywilna (dzieci)	Strażacy		Ludność cywilna (dzieci)	Strażacy		Ludność cywilna (dzieci)	Strażacy			
Pożary	1 (0)	16 (1)	1	1 (0)	18 (2)	0	1 (0)	15 (2)	0	2 (0)	23 (6)	1	1 (0)	13 (0)	0
Miejscowe zagrożenia	17 (1)	290 (35)	1	51 (0)	216 (23)	0	37 (1)	265 (19)	0	48 (1)	321 (35)	0	53 (0)	222 (18)	1
Ogółem	18 (1)	306 (36)	2	52 (0)	234 (25)	0	38 (1)	280 (21)	0	50 (1)	344 (41)	1	54 (0)	235 (18)	1

Tabela 9 Liczba osób poszkodowanych w zdarzeniach w latach 2019-2023 r. na terenie miasta Gliwice.

2.7 Charakterystyczne zdarzenia, w których uczestniczyły jednostki ochrony przeciwpożarowej podległe KM PSP w Gliwicach w 2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Styczeń 2023 r. – Wypadek drogowy czterech samochodów osobowych

Zdarzenie miało miejsce 11 stycznia roku 2023 o godzinie 08:50 w Gliwicach na drodze krajowej DK 88.

Po przyjeździe na miejsce zdarzenia i przeprowadzeniu rozpoznania zastano 4 samochody osobowe blokujące drogę w obu kierunkach (jedna osoba pozostawała w pojeździe, pozostałe osoby poszkodowane znajdowały się poza pojazdem przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej (JOP)).

Działania JOP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia oraz pojazdów, wykonaniu dostępu do osoby przebywającej w pojeździe za pomocą narzędzi hydraulicznych i przekazaniu jej obecnemu na miejscu Zespołowi Ratownictwa Medycznego (ZRM). Poszkodowana osoba była przytomna i w logicznym kontakcie. Po 10 minutach od przybycia JOP, dolegliwości zgłosiła druga osoba uczestnicząca w zdarzeniu. Obecny na miejscu ZRM zadysponował kolejną karetkę. Obydwie osoby zostały zabrane do szpitala. Dalsze działania polegały na zmyciu płynów eksploatacyjnych za pomocą dyspergentu Sintan oraz uprzątnięciu jezdni z pozostałości samochodów biorących udział w zdarzeniu. Straty materialne oszacowano w wysokości około 350 tys. złotych. W działaniach brały udział 4 zastępy oraz 13 strażaków. Działania zakończono po 1,5 godziny.

Fotografia 1 Samochód na dachu, który uczestniczył w wypadku, 11.01.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Luty 2023 r. – Pożar domków letniskowych.

6 lutego 2023 r. o godz. 01:55 Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego (SKKM) Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach przyjęło formatkę o pożarze domków letniskowych w Niewiesz przy ul. Sosnowej.

Po przybyciu potwierdzono pożar około 5 domków letniskowych drewnianych altan o wymiarach 8 x 3 m oraz zabudowanych tarasami przyczep campingowych w bardzo gęstej zabudowie. Ze względu na dużą powierzchnię pożaru i małą odległość pomiędzy obiektami dokładna ilość i powierzchnia była trudna do ustalenia. W pierwszej fazie ilość SIS nie była wystarczająca przez intensywność pożaru, jego rozmiar oraz niewydajne hydranty na terenie kompleksu rekreacyjnego, dlatego zadysponowano dodatkowe SIS celem dowożenia wody.

Działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, podaniu 5 prądów wody celem ugaszenia pożaru, przeszukaniu pogorzeliska, gdzie znaleziono butle propan-butan: 8x11kg, 1x3kg, 3x5kg, które schładzano w tymczasowych zbiornikach zaadaptowanych na ten cel. SKKM przekazał drogą mailową informację o butlach propan-butan do Transportowego Dozoru Technicznego. Po przeszukaniu pogorzeliska stwierdzono całkowite spalanie około 16 domków letniskowych lub kempingowych oraz 6 częściowo uszkodzonych (nadpalonych), rozebrano luźne elementy konstrukcji naruszonych przez pirolizę drewnianych konstrukcji, które groziły zawaleniem. Po dogaszeniu na miejscu pozostały OSP celem dozoru pogorzeliska. Straty wynikłe z pożaru oszacowano na 0,5 miliona złotych. Na miejsce przybyło 7 zastępów straży pożarnej w tym 30 strażaków. Akcja trwała ponad 5 godzin.

Fotografia 2 Pogorzelisko po domkach letniskowych w miejscowości Niewiesz, 06.02.2023 r.

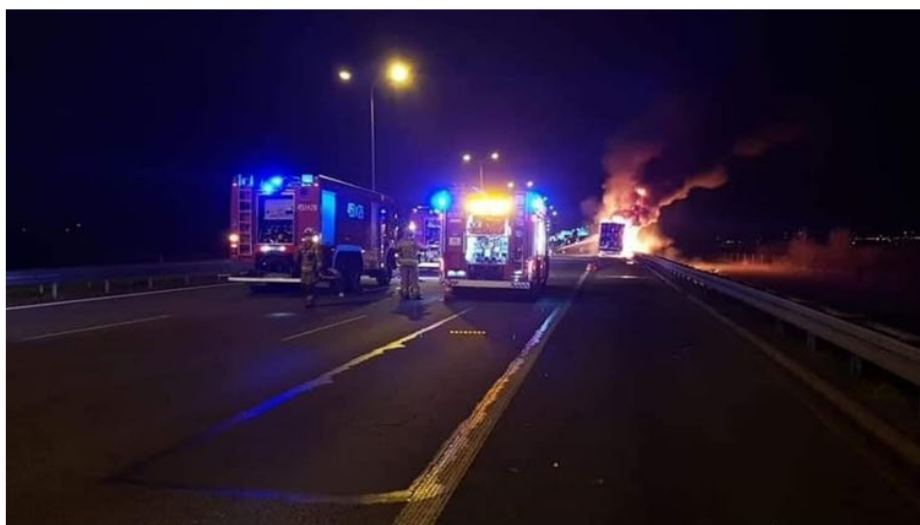
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Marzec 2023 r. – Wypadek dwóch samochodów ciężarowych.

23 marca 2023 r. o godz. 19:47 Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Gliwicach przyjęło zgłoszenie o pożarze samochodu ciężarowego na autostradzie A1 w kierunku Gliwic około 2 km przed zjazdem na Knurów.

Po przybyciu na miejsce zdarzenia zastano dwa samochody ciężarowe: jeden z naczepą załadowaną sprzętem sportowym, w całości objęty pożarem; drugi ciągnik siodłowy uszkodzony w wyniku kolizji. W uszkodzonym pojeździe brak wycieków płynów eksploatacyjnych. Kierujący samodzielnie opuścili pojazdy i znajdowali się pod opieką ZRM. Ciężarówki znajdowały się na pasie awaryjnym, ruch odbywał się jednym skrajnym lewym pasem. Do pożaru doszło wskutek wcześniejszego zderzenia się tych pojazdów.

Działania JOP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, zamknięciu ruchu na wszystkich pasach w kierunku na Gliwice i podaniu dwóch prądów piany ciężkiej palącą się ciężarówkę. Po ugaszeniu pożaru i schłodzeniu nagranych elementów dokonano kontroli kamerą termowizyjną. Po zlokalizowaniu pożaru umożliwiony został przejazd pojazdów jednym pasem ruchu (otwarcie jednego pasa o godz. 20:55), natomiast po zakończeniu działań ruch został dopuszczony na 2 z 3 pasów ruchu. ZRM po przebadaniu poszkodowanych nie stwierdził konieczności ich hospitalizacji. Straty oszacowano na 700 tys. złotych, a w działaniach udział brało 6 zastępów i 20 strażaków.

Fotografia 3 Pożar ciężarówki wraz z naczepą na autostradzie A1, 23.03.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

20 kwietnia 2023 r. – Pożar magazynu tworzyw sztucznych.

20 kwietnia 2023 r. o godzinie 1:38 dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach odebrał zgłoszenie o pożarze przy ul. Franciszkańskiej w Gliwicach, z którego z początku wynikało, iż pożar obejmuje meble wyrzucone na śmietnik oraz pobliskie drzewo.

Jak się szybko okazało po przybyciu zastępów na miejsce zdarzenia pożar objął także przyległy magazyn, który ma poniżej 12 m wysokości i powierzchnię około 20 m x 16 m. Ustalono, że nie ma konieczności obrony budynków znajdujących się w pobliżu (oddzielenie magazynu ścianą oddzielenia przeciwpożarowego).

Pierwsze podjęte działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, podaniu jednego prądu wody na palące się meble, ustaleniu geometrii budynku magazynu i możliwości prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych. Po przybyciu dodatkowych zastępów, drugi KDR podtrzymał zamiar taktyczny i dodatkowo podzielił teren akcji na dwa odcinki bojowe. Pierwszy odcinek bojowy prowadził działania od ulicy Błogosławionego Czesława, a drugi od ulicy Franciszkańskiej. W trakcie działań ustalono, że w magazynie składowane są znaczne ilości materiałów z tworzyw sztucznych, a dostęp do miejsca ich składowania jest możliwy w stropie nad „boxem” garażowym, ponadto z budynku wyniesiono 4 butle gazowe i dwa zestawy spawalnicze (butle nie poddane działaniu ognia). Przez znacznie rozwinięty pożar na piętrze brak było możliwości prowadzenia natarcia przez strop do miejsca składowania. Dodatkowo przez utrudnione działania, a co za tym idzie duże zużycie powietrza przez strażaków w aparatach, konieczne było zadysponowanie kontenera ze sprzętem ochrony układu oddechowego. Oba odcinki bojowe wykonały dostęp do miejsca pożaru przez dach, a także podały w sumie 6 prądów wody w tym jeden prąd piany średniej. Wnętrze budynku przeszukano pod kątem przebywania ewentualnych osób. Za pośrednictwem Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego powiadomiono Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, który wyłączył z użytku budynek, plac zabaw zlokalizowany przy budynku oraz teren za budynkiem od ul. Błogosławionego Czesława. Po zlikwidowaniu zagrożenia działania zastępów polegały na dogaszaniu pogorzelniska oraz współpracy z nadzorem budowlanym. Uratowano mienie w wysokości 500 tys. złotych, a straty oszacowano na 700 tys. złotych.

Łącznie w działaniach udział brało 11 zastępów i 36 strażaków.

Fotografia 4 Pożar magazynu tworzyw sztucznych, Gliwice 20.04.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Maj 2023 r. – Samochód osobowy uderzył w drzewo.

20 maja 2023 r. o godz. 04:47 dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach przyjął zgłoszenie o wypadku samochodu, który uderzył w drzewo w Pilchowicach na ulicy Szkolnej.

Na miejscu zastępy zastały samochód osobowy marki Audi A3 (na kołach, wgnieciony dach po uderzeniu w drzewo). Trzy osoby poszkodowane na zewnątrz pojazdu, dwie osoby znajdowały się na przednich fotelach (przygniecione dachem), bez funkcjiżyciowych.

Działania przybyłych na miejsce JOP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, udzieleniu KPP trzem osobom poszkodowanym, wykonaniu dostępu do osób znajdujących się w pojeździe przy pomocy narzędzi hydraulicznych (trójka rannych została zabranada szpitala), wyciągnięciu z pojazdu dwóch ofiar śmiertelnych w związku z decyzją koronera (konieczność ponownego użycia narzędzi hydraulicznych).

W działaniach udział brało 7 zastępów, w tym 20 strażaków.

Fotografia 5 Zderzenie samochodu osobowego z drzewem, Pilchowice 20.05.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Czerwiec 2023 r. – Zderzenie cysterny z samochodem osobowym

1 czerwca 2023 r. o godz. 17:33, Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Gliwicach otrzymało zgłoszenie o zderzeniu ciężarówki – cysterny z samochodem osobowym w miejscowości Rudziniec na DK 40 86 (6 kilometr), jedna osoba poszkodowana.

Sytuacja zastana: Cysterna uderzyła w samochód osobowy, znajdowała się na środku skrzyżowania, pojazdami podróżowali tylko kierowcy. Jedna osoba poszkodowana wyszła z pojazdu o własnych siłach, druga, która podróżowała samochodem osobowym została wyciągnięta przez osoby podróżujące oraz poszkodowanego kierowcę ciężarówki. Udzielono jej pierwszej pomocy przed przybyciem JOP. Ustalono, że cysterna była pusta (zabrudzona po oleju napędowym).

Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, pomocy ZRM w prowadzeniu RKO poszkodowanego kierowcy samochodu osobowego, udzieleniu pomocy poszkodowanemu kierowcy cysterny (dezynfekcja rany i opatrunek osłonowy), wyłączeniu akumulatora w samochodzie osobowym oraz zakręceniu zbiornika LPG, zabezpieczeniu ładowania i startu LPR, sorpcji plamy oleju napędowego.

W działaniach brało udział 7 zastępów, w tym 24 strażaków.

Fotografia 6 Zderzenie cysterny z samochodem osobowym, Rudziniec 01.06.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Lipiec 2023 r. – zderzenie samochodów osobowych

18 lipca 2023 r. o godz. 13:52 Dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach odebrał zgłoszenie o wypadku na DK78 w kierunku Rybnika.

Po dojeździe na miejsce zdarzenia zastano 3 rozbite samochody osobowe. Jeden z nich znajdował się na boku, a w nim 2 kobiety. Reszta podróżujących znajdowała się poza pojazdami. Wyciek płynów eksploatacyjnych, DK 78 zablokowana w obu kierunkach.

Działania podjęte przez JOP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, wykonaniu dostępu do osoby poszkodowanej, następnie przekazaniu jej ZRM (odstąpiono od udzielenia pomocy drugiej osobie ze względu na brak funkcji życiowych i obrażenia głowy). Kolejno odłączono zasilanie w pojazdach, przeprowadzono sorpcję płynów eksploatacyjnych. ZRM zadysponował ma miejsce LPR. Strażacy zabezpieczali jego lądowanie (załoga śmigłowca po przeprowadzeniu badania zabrała poszkodowaną do szpitala). Na końcu działań jezdni została uprzątnięta przez JOP.

W działaniach brało udział 5 zastępów, w tym 16 strażaków.

Fotografia 7 Wypadek 3 samochodów na DK78, Gliwice, ul. Rybnicka, 18.07.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Sierpień 2023 r. – Wypadek 2 samochodów

15 sierpnia 2023 r. o godz. 10:07 Dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach odebrał zgłoszenie o wypadku 2 samochodów w Rudzińcu przy ul. Leśnej 2.

Po przyjeździe JOP na miejsce zdarzenia zastano dwa samochody (6 osób podróżujących, dwie z nich nie wymagały udzielenia pomocy), częściowo zablokowaną drogę i wycieki płynów eksploatacyjnych.

Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, udzieleniu KPP czterem osobom i przekazaniu ich ZRM (dwie z nich zostały zabrane do szpitala). Straty oszacowano na 100 tys. złotych.

W działaniach uczestniczyły 4 zastępy, w tym 15 strażaków.

Fotografia 8 Wypadek 2 samochodów, Rudzińciec ul. Leśna 15.08 2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Wrzesień 2023 r. – Pożar dwóch wiat domowych wraz z samochodami

3 września 2023 r. o godzinie 13:17 zdarzenie zostało zgłoszone do Stanowiska Kierownika Komendanta Miejskiego w Gliwicach poprzez formatkę SI WCPR o treści: „Pali się coś pod wiatą widać ogień.” Sośnicowice ul. Graniczna 17.

Po przybyciu na miejsce zdarzenia ustalono, że pali się elewacja oraz dach jednego z budynków mieszkalnych jednorodzinnych, pożar w fazie rozwoju przeniósł się na elewację oraz dach budynku sąsiedniego, po dokonaniu rozpoznania 360 stopni ustalono, że rozprzestrzeniła się na trzeci sąsiedni budynek. Wiaty przy budynkach, pod którymi stały samochody objęte były całkowitym pożarem. Lokatorzy poza budynkami, nie wymagali KPP. Na dachu jednego z budynków znajdowała się instalacja fotowoltaiczna.

W pierwszej fazie działania strażaków polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu zasilania gazu oraz prądu elektrycznego (ustalono że wyłącznik instalacji fotowoltaicznej jest spalony), podaniu dwóch prądów wody w natarciu na palące się budynki oraz dwóch prądów w obronie trzeciego budynku. Następnie podzielono miejsce akcji na 3 odcinki bojowe i uruchomiono kanał KDW. Zadania odcinków bojowych polegały na: I OB – ugaszenie pożaru jednego z budynków, II OB - ugaszenie pożaru drugiego budynku i obrona trzeciego, III OB. - zorganizowanie zaopatrzenia wodnego. Wezwanona miejsce zdarzenia przedstawiciela samorządu (zastępca burmistrza miasta Sośnicowice), celem zorganizowania pomocy dla pogorzalców. Po lokalizacji pożaru, przystąpiono do prac rozbiórkowych poddaszy oraz schładzaniu nadpalonych konstrukcji wiat, połaci dachowych oraz elewacji. Po dogaszeniu sprawdzono obiekty kamerami termowizyjnymi oraz detektorem wielogazowym TETRA 4 - brak zagrożenia. W działaniach brało udział 14 zastępów, w tym 57 strażaków. Straty oszacowano na 1 mln złotych.

Fotografia 9 Pożar wiat w Sośnicowicach, 03.09.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Październik 2023 r. – Pożar hali magazynowej

13 października 2023 roku o godz. 16:17 Dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach odebrał zgłoszenie pożaru magazynu, palą się włókna. Gliwice ul. Portowa 10.

Po przybyciu zastępów straży pożarnej na miejsce zdarzenia, pracownicy znajdowali się poza budynkiem, brak osób poszkodowanych, wewnątrz hali składowane materiały tekstylne wykorzystywane do produkcji materacy. Hala w konstrukcji murowanej przyległa do budynku biurowo-produkcyjno-magazynowego. W ścianie łączącej dwa obiekty znajdował się otwór o powierzchni ok 10 m kw., na skutek czego gazy pożarowe przedostały się do budynku biurowo-produkcyjno-magazynowego. Brak dostępu do hali magazynowej (wszystkie drzwi i dojścia zablokowane przez materiały tekstylne). Budynek w trakcie prac termomodernizacyjnych, od strony budynku C ustawione rusztowania.

Pierwsze działania JOP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, próbie siłowego otwarcia drzwi, podaniu jednego prądu wody do wnętrza hali przez uchylone drzwi. Po przybyciu kolejnych zastępów miejsce akcji podzielono na 3 odcinki bojowe. Pierwszy miał za zadanie wykonanie dostępu od strony A lub B i atak na pożar, drugi miał wykonać dostęp od strony C wraz z atakiem na pożar i wprowadzenie rotacji od strony budynku D celem obrony, ostatni odcinek bojowy miał wykonać rozpoznanie pod względem zaopatrzenia wodnego. Na miejsce zadysponowano również pluton zaopatrzenia wodnego „Magistrala” celem utworzenia magistrali wodnej z rzeki Kłodnica przez drogę DW902 oraz kontener

ze sprzętem ochrony układu oddechowego, a także kontenera ze środkiem pianotwórczym. Działania, aż do całkowitego ugaszenia pożaru trwały 17 godzin. W sumie zużyto 100 m³ wody i 2500 dm³ środka pianotwórczego. Całkowite straty wyniosły 1,5 mln złotych, a w działaniach brały udział 22 zastępy, w tym 65 strażaków.

Fotografia 10 Pożar hali magazynowej, Gliwice ul. Portowa 10, 13.10.2023

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Listopad 2023 r. – Wypadek samochodu ciężarowego z ekogroszkiem

23 listopada 2023 roku o godz. 09:39 Dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach przyjął zgłoszenie o przewróconym samochodzie ciężarowym z sypkim czarnym materiałem. Pławniowice autostrada A4 (291 kilometr) w kierunku Opola.

Po przybyciu na miejsce zastępu JOP zastano przewrócony samochód ciężarowy wraz z naczepą. Na drodze rozsypane było około 24 tony ekogroszku. Uszkodzony bak paliwa, z którego wyciekał olej napędowy. Plama około 30 m². Kierowca oraz pasażerka pod opieką obecnego na miejscu ZRM. W zdarzeniu udział brał jeszcze drugi samochód ciężarowy (uszkodzona szyba przednia w wyniku uderzenia kamienia) oraz samochód osobowy (odpryski na lakierze w wyniku wjechania w rozsypany materiał sypki). Obaj kierowcy oddalili się z miejsca po rozmowie z przybyłym na miejsce patrolem Policji. Autostrada całkowicie zablokowana w obu kierunkach.

Działania JOP przebiegały następująco: zabezpieczono miejsce zdarzenia, uszczelniono wyciek paliwa z baku, plamę posypano sorbentem. Na miejsce zadysponowano samochód ratownictwa chemiczno-ekologicznego oraz specjalistyczną grupę ratownictwa technicznego. Służba autostrady wezwała na miejsce ładowarkę w celu zebrania rozsypanego materiału. Kierowca uszkodzonego pojazdu w porozumieniu z Policją zadysponowała miejsce pomoc drogową oraz drugi samochód ciężarowy z naczepą. Uczestnicy zdarzenia nie wymagali hospitalizacji. Przepompowano paliwo (250 l) z uszkodzonego zbiornika, które następnie przekazano kierowcy pojazdu w dostarczonym opakowaniu zastępczym. Rozsypany materiał zebrano, a następnie umieszczono w naczepie pojazdu zastępczego. Specjalistyczna grupa ratownictwa technicznego przy wykorzystaniu posiadanego sprzętu postawiła uszkodzony pojazd wraz z naczepą na koła. Pojazd został następnie zabrany przez pomoc drogową.

W działaniach brało udział łącznie 11 zastępów straży pożarnej, w tym 27 strażaków.

Fotografia 11 Przewrócona ciężarówka z ekogroszkiem, Gliwice, 23.11.2023 r.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

Grudzień 2023 r. – Wypadek dwóch samochodów osobowych

31 grudnia 2023 r. o godz. 12.44 Dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach przyjął zgłoszenie o wypadku dwóch samochodów osobowych, 3 osoby znajdowały się w samochodach. Żernica ul. Gliwicka 55.

Po przyjeździe zastępów na miejsce zdarzenia zastano dwa samochody, jedyną osobą w pierwszym pojeździe był kierowca, który opuścił pojazd przed przybyciem JOP. Natomiast drugi pojazd był owinięty wokół drzewa, a w nim znajdowały się 3 osoby nieprzytomne.

Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatora, wydostaniu pasażera siedzącego obok kierowcy i przekazaniu ZRM, wykonaniu dostępu do pozostałych poszkodowanych (pierwszy KPP, drugi – odstąpiono od działań uwagi na brak czynności życiowych). Zabezpieczono lądowanie LPR, usunięto zalegające karoserie na jezdni. Ostatecznie 3 osoby poszkodowane zmarły.

W działaniach udział brało 5 zastępów straży pożarnej, w tym 21 strażaków.

Fotografia 12 Wypadek dwóch samochodów osobowych, Żernica 31.12.2023 r.

2.8 Ćwiczenia Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych z KM PSP Gliwice

2.8.1 Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Gliwicach.

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Gliwicach w dniu 25 kwietnia 2023 r. brała udział na gliwickim lotnisku w ćwiczeniach, które według scenariusza ćwiczeń zakładały „rozbicie awionetki podczas podchodzenia do lądowania”. W wyniku zdarzenia 3 osoby zostały poszkodowane. Ćwiczenia miały na celu doskonalenie współpracy pomiędzy wszystkimi służbami oraz wypracowanie standardów reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Fotografia 13 Ćwiczenia – pozoracja wypadku lotniczego, JRG 1, Gliwice, ul. Pilotów

2.8.2 Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Gliwicach – Łabędach

W dniu 7 marca 2023 r. strażacy z JRG Gliwice-Łabędy brali udział w ćwiczeniach obiektowych na terenie zakładu BMZ Poland sp. z o.o., który zajmuje się produkcją baterii litowo-jonowych.

Zakład umożliwił przeprowadzenie testów urządzeń gaśniczych związanych z systemem zasilania w oparciu o ogniwa litowo-jonowe. Przedmiotowe testy stanowiły bardzo cenne doświadczenie w kwestii przebiegu samej reakcji spalania i zastosowania odpowiedniej taktyki gaszenia, a dla samego przedsiębiorstwa są nieocenionym źródłem informacji dotyczących bezpieczeństwa pożarowego zakładu.

Działania tego typu podejmowane są w ramach realizacji programu doskonalenia zawodowego i utrwalania procedur postępowania podczas zwalczania zagrożeń chemiczno – ekologicznych.

Fotografia 14 Ćwiczenia obiektowe, JRG 2, Gliwice, ul. Jana Gutenberga 1

2.8.3 Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Knurowie

Strażacy z JRG Knurów w dniu 25 maja 2023 r. oraz 13-16 listopada 2023 r. uczestniczyli w ćwiczeniach przeprowadzonych z zakresu działalności grupy asekuracyjnej RIT (Rapid Intervention Team). W ramach ćwiczeń strażacy przećwiczyli scenariusz ewakuacji nieprzytomnego ratownika z ciasnej przestrzeni strefy niebezpiecznej, z wykorzystaniem technik ratownictwa wysokościowego.

Fotografia 15 Ćwiczenia RIT, JRG 3, Sosnowiec, ul. Wiejska 160

2.8.4 Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Pyskowicach

W dniach 6-8 sierpnia 2023 r. strażacy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Pyskowicach przeprowadzili ćwiczenia z zakresu ratownictwa wodnego na zbiorniku wodnym w Pławniowicach. Ćwiczenia dotyczyły m. in. podejmowania topiącej się osoby oraz udzielania jej kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Fotografia 16 Ćwiczenia z ratownictwa wodnego, JRG 4, Zbiornik wodny w Pławniowicach

3. Szkolenia Ochotniczych Straży Pożarnych

Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w systemie bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego ciągle wzrasta. Wymaga to odpowiedniego przygotowania, nabywania odpowiednich umiejętności przez członków OSP. W związku z powyższym zachodzi potrzeba przeprowadzania szkoleń na poziomie podstawowym oraz innych szkoleń doskonalących umiejętności druhow.

W dniach 25.02.2023 r., 26.02.2023 r. oraz 04.03.2023 r. przeprowadzono szkolenia z zakresu ratownictwa technicznego dla ochotniczych straży pożarnych.

W 2023 roku KM PSP w Gliwicach w dniach 14.04-28.04 przeprowadziła szkolenie z łączności dla strażaków ochotników. Łącznie dopuszczono 55 druhow do egzaminu.

W dniach od 23.06.2023 r. do 30.06.2023 r. odbyło się szkolenie dla naczelników jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z zakresu BHP. W szkoleniu udział wzięło 47 naczelników, wszystkich podległych jednostek OSP.

Kolejne szkolenie podstawowe dla strażaków ochotników odbyło się w dniach od 01.09.2023 r. do 21.10.2023 r., a do egzaminu przystąpiło 50 strażaków ochotników.

W dniach 09.12.2023 r. do 17.12.2023 r. miało miejsce szkolenie kierowcy-konserwatora sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych. Celem szkolenia było przygotowanie kierowców - konserwatorów sprzętu OSP do wykonywania zadań operatora sprzętu, do obsługi samochodów pożarniczych oraz urządzeń z silnikami spalinowymi, stanowiących wyposażenie OSP, a także do konserwacji i drobnych napraw mających na celu utrzymanie pełnej sprawności sprzętu ratowniczego OSP.

KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W GLIWICACH

ANALIZA BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWOPOŻAROWEGO
WRAZ Z ANALIZĄ FUNKCJONOWANIA
KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO
NA OBSZARZE MIASTA GLIWICE I POWIATU GLIWICKIEGO
ZA ROK 2023

CZEŚĆ KONTROLNO
ROZPOZNAWCZA

4. Działalność kontrolno-rozpoznawcza w 2023 roku.

4.1 Działalność kontrolno-rozpoznawcza na terenie Miasta Gliwice.

1. W 2023 roku funkcjonariusze wydziału kontrolno-rozpoznawczego w ramach realizacji zadań wynikających z rocznego planu pracy, dyspozycji Marszałka Województwa Śląskiego oraz Prezydenta Miasta Gliwice (w związku z zezwoleniami/pozwoleniami na wytwarzanie i gospodarowanie odpadami), wniosków właścicieli lub użytkowników budynków, jak również bieżących poleceń KW PSP w Katowicach i kierownictwa tut. Komendy przeprowadzili w obiektach (na terenach) Miasta Gliwice 112 kontrole.
2. Ilość kontroli w poszczególnych grupach obiektów przedstawiała się następująco:
 - obiekty użyteczności publicznej – 70, w tym:
 - szkoły, przedszkola i żłobki – 21,
 - obiekty biurowe, konferencyjne – 14,
 - obiekty handlowe – 8,
 - obiekty opieki nad dziećmi – 3,
 - usługowe – 6,
 - gastronomiczne – 1,
 - inne – 11,
 - obiekty produkcyjne i magazynowe – 36,
 - obiekty zamieszkania zbiorowego – 3.
3. Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości Komendant Miejski PSP w Gliwicach wydał 10 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień naruszających przepisy przeciwpożarowe, w tym 3 decyzje w trybie zagrożenia życia ludzi.
4. Wśród prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych należy zwrócić uwagę na następujące działania:
 - W związku z ubieganiem się właścicieli lub użytkowników obiektów o wydanie opinii z zakresu ochrony przeciwpożarowej przeprowadzono 22 kontrole, wśród których
 - 12 dotyczyło szkół lub placówek niepublicznych,
 - 6 dotyczyło oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych w szkołach podstawowych,
 - 4 dotyczyły miejsc wypoczynku dzieci i młodzieży.
 - Przeprowadzono 3 kontrole w związku z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o spełnieniu wymagań określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, na podstawie art. 17 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 roku o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu

materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

- W związku ze zmianami w Ustawie o Odpadach i Ustawie Prawo ochrony środowiska, na wniosek uprawnionych organów (Marszałek Województwa Śląskiego oraz Prezydent Miasta Gliwice) przeprowadzono 17 kontroli, mających na celu sprawdzenie miejsc wytwarzania oraz gospodarowania odpadami.
- Przeprowadzono kontrole we wszystkich zakładach stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie miasta.
- W grudniu ub.r. przeprowadzono doraźne kontrole przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w sklepach, w których odbywała się sprzedaż detaliczna materiałów pirotechnicznych widowiskowych.

5. Spośród wszystkich działań kontrolnych przeprowadzonych w roku 2023 na terenie miasta Gliwice 15 dot. przekazywania obiektów do użytkowania. Ilość odbiorów w poszczególnych grupach obiektów przedstawiała się następująco:

- obiekty produkcyjne i magazynowe	-	8,
- obiekty użyteczności publicznej	-	7.

6. Aktualnie do monitoringu pożarowego podłączonych jest 108 obiektów zlokalizowanych na terenie Miasta Gliwice. W ubiegłym roku dla 5 obiektów (rozumianych również jako zespoły budynków) uzgodniono sposób połączenia systemu sygnalizacji pożarowej z obiektem Centrum Ratownictwa Gliwice wg Zarządzenia nr 12/2013 Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach z dnia 11.05.2023 r. w sprawie wprowadzenia do użytkowania wymagań organizacyjno-technicznych dot. uzgadniania przez Komendanta Miejskiego PSP w Gliwicach sposobu połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych systemu sygnalizacji pożarowej z obiektem KM PSP Gliwice lub wskazanym przez Komendanta Miejskiego PSP w Gliwicach. W omawianym okresie uzgodniono warunki podłączenia do monitoringu pożarowego pięciu obiektów.

7. Ponadto w ub.r. funkcjonariusze wydziału kontrolno-rozpoznawczego uczestniczyli w innych formach działalności, a mianowicie:

- w związku ze stwierdzeniem w obiektach podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych różnego rodzaju nieprawidłowości, w tym m.in. o charakterze instalacyjnym lub budowlanym kierowano do właścicieli, administratorów lub zarządców budynków wystąpienia z wnioskiem o podjęcie działań zmierzających do usunięcia występującego zagrożenia,
- podejmowano działania nie będące kontrolami w celu spowodowania usunięcia nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w związku z informacjami przekazanymi do tut. Komendy przez mieszkańców,

- w toku załatwiania spraw biurowych na wnioski osób i instytucji zainteresowanych potwierdzano urzędowo w formie zaświadczeń i informacji fakt zaistnienia zdarzeń,
- kontynuowano szeroką współpracę z Urzędem Miejskim w Gliwicach, Policją, Centrum Ratownictwa Gliwice oraz Powiatowym Inspektoratem Nadzoru Budowlanego.

8. Dane dot. pożarów, miejscowych zagrożeń i przyczyn powstawania pożarów.

Lp.	Rodzaj obiektu	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	obiekty użyteczności publicznej	14	11	13
2.	obiekty mieszkalne	119	122	120
3.	obiekty produkcyjne	14	8	6
4.	obiekty magazynowe	5	2	6
5.	środki transportu	46	47	49
6.	lasy	1	3	2
7.	uprawy i rolnictwo	4	6	6
8.	inne obiekty	175	297	168
	w tym:			
	- trawy	39	125	37
	- śmietniki	90	124	92

Tabela 7 Liczba pożarów w wybranych rodzajach obiektów

Lp.	Przyczyny pożarów	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Nieostrożność osób dorosłych	48	82	63
2.	Nieostrożność osób nieletnich	0	6	6
3.	Wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych	35	19	25
4.	Wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń grzewczych	58	38	32
5.	Wady i niewłaściwa eksploatacja środków transportu	22	26	27
6.	Podpalenia ¹	161	252	166
7.	Wady urządzeń mechanicznych	6	3	3
8.	Wyładowania atmosferyczne	0	1	1
9.	Nieustalone	14	29	7
10.	Inne	32	40	22

Tabela 8 Wybrane przyczyny powstałych pożarów na przestrzeni trzech lat

¹ Podpalenia dotyczyły w przeważającej większości kontenerów na śmieci oraz traw na nieużytkach.

Lp.	Rodzaj obiektu	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Obiekty użyteczności publicznej ²	206	256	108
2.	Obiekty mieszkalne ⁴	845	813	742
3.	Obiekty produkcyjne	30	27	17
4.	Obiekty magazynowe	16	10	10
5.	Środki transportu	365	299	295
6.	Uprawy i rolnictwo	3	13	7
7.	Lasy	7	8	6
8.	Inne obiekty ⁵	489	673	558

Tabela 9 Liczba miejscowych zagrożeń w wybranych rodzajach obiektów

² Inne obiekty – w przeważającej ilości były to drogi i ulice (bez zdarzeń z udziałem środków transportu) oraz obiekty lub grupy obiektów przyrody naturalnej np. pojedyncze drzewa.

Lp.	Przyczyny miejscowych zagrożeń	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	289	253	247
2.	Huragany, silne wiatry, tornada	142	272	150
3.	Gwałtowne opady atmosferyczne	216	178	65
4.	Gwałtowne przybory wód, zatory lodowe	3	3	9
5.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych	38	0	30
6.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji gazowych	37	45	45
7.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń mechanicznych	7	10	15
8.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja środków transportów	69	48	49
9.	Nietypowe zachowania się zwierząt, owadów stwarzające zagrożenie ³	261	318	275
10.	Akcje terrorystyczne ⁴	101	64	3
11.	Nieustalone ⁵	33	26	50
12.	Inne ⁶	652	724	711

Tabela 10 Wybrane przyczyny powstałych miejscowych zagrożeń na przestrzeni trzech lat

³ W większości interwencje dotyczyły usunięcia gniazd os i szerszeni oraz rojów pszczół.

⁴ Dotyczy zgłoszeń o przypuszczalnym podłożeniu ładunku wybuchowego.

⁵ Zmiana wytycznych wewnętrznych dotyczących określenia przyczyny pożaru jako „nieustalona”.

⁶ Inne przyczyny obejmują m.in.: otwarcie mieszkania na wniosek innych służb, pomocinym służbom m.in. w transporcie poszkodowanych, zabezpieczenie imprezy masowej, uwolnienie zagrożonych zwierząt.

Liczba alarmów fałszywych w terenie miasta Gliwice wyniosła 369, przy czym 170 alarmów zostało wygenerowanych z instalacji wykrywania (systemy sygnalizacji pożarowej – 160; alarmy oraz indywidualne czujki w gospodarstwach domowych i obiektach użyteczności publicznej – 4 alarmy, systemy powiadamiania ratunkowego w samochodach – 6 alarmów). Ilość alarmów fałszywych „w dobrej wierze” wyniosła 194, przy 5 alarmach fałszywych określonych jako „złośliwe”.

4.2 Działalność kontrolno-rozpoznawcza na terenie powiatu gliwickiego.

1. W 2023 roku funkcjonariusze wydziału kontrolno-rozpoznawczego w ramach realizacji zadań wynikających z rocznego planu pracy, dyspozycji m.in. Marszałka Województwa Śląskiego oraz Starosty Gliwickiego (w związku z zezwoleniami/pozwoleniami na wytwarzanie i gospodarowanie odpadami), wniosków właścicieli lub użytkowników budynków, jak również bieżących poleceń KW PSP w Katowicach i kierownictwa tut. Komendy przeprowadzili w obiektach (na terenach) powiatu gliwickiego **44** kontrole.

2. Ilość kontroli w poszczególnych grupach obiektów przedstawiała się następująco:

– obiekty użyteczności publicznej – 27, w tym:

• szkoły, przedszkola, żłobki	–	15,
• wypoczynku dzieci i młodzieży	–	3,
• kulturalno-rozrywkowe	–	3,
• obiekty służby zdrowia	–	3,
• obiekty handlowe	–	2,
• obiekty biurowe	–	1,
– obiekty produkcyjne i magazynowe	–	14,
– lasy	–	2,
– budynki zamieszkania zbiorowego	–	1.

3. Jedną spośród wyżej kontroli dotyczyła sprawdzenia realizacji wcześniej wydanych decyzji administracyjnych Komendanta Miejskiego PSP w Gliwicach.

4. Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości Komendant Miejski PSP w Gliwicach wydał 2 decyzje administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień naruszających przepisy przeciwpożarowe, w tym jedną w trybie zagrożenia życia ludzi.

5. Wśród prowadzonych w ubiegłym roku czynności kontrolno-rozpoznawczych należy zwrócić uwagę na następujące działania:

– w związku z ubieganiem się właścicieli lub użytkowników obiektów o wydanie opinii z zakresu ochrony przeciwpożarowej, przeprowadzono kontrole w 5 obiektach.

– dokonano oceny obiektu hotelu (HG Hotel w Toszku), w wyniku której wydano pozytywną opinię w zakresie spełnienia w obiekcie hotelarskim (obektach hotelarskich) wymagań przeciwpożarowych,

– przeprowadzono ocenę stanu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych wybranych kompleksów leśnych wchodzących w skład Nadleśnictwa Rudziniec oraz Nadleśnictwa Brynek,

– na podstawie Ustawy o odpadach i Ustawy Prawo ochrony środowiska, na wniosek uprawnionych organów przeprowadzono 6 kontroli, mających na celu sprawdzenie miejsc wytwarzania oraz gospodarowania odpadami,

- przeprowadzono jedną kontrolę w obiekcie objętym monitoringiem pożarowym, w zakresie rozpoznawania innych miejscowych zagrożeń oraz rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.
6. Spośród wszystkich działań kontrolnych przeprowadzonych w roku 2023 na terenie powiatu gliwickiego 12 dotyczyło przekazywania obiektów do użytkowania. W 3 przypadkach wydano negatywne stanowisko w zakresie przystąpienia do użytkowania obiektu.

Ilość odbiorów w poszczególnych grupach obiektów przedstawiała się następująco:

- obiekty użyteczności publicznej	-	8,
- obiekty produkcyjne i magazynowe	-	4.

7. Aktualnie na terenie powiatu gliwickiego do systemu tzw. monitoringu pożarowego podłączone są 22 obiekty. W omawianym okresie do monitoringu pożarowego podłączono 2 obiekty.
8. Poza przeprowadzeniem czynności kontrolno-rozpoznawczych funkcjonariusze uczestniczyli w innych formach działalności, a mianowicie:
- w toku załatwiania spraw biurowych na wnioski osób i instytucji zainteresowanych potwierdzano urzędowo w formie zaświadczeń fakt zaistnienia zdarzeń;
 - podejmowano działania nie będące kontrolami w celu spowodowania usunięcia nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w związku z informacjami przekazanymi do tut. Komendy przez mieszkańców,
 - na podstawie otrzymanych wniosków uzgadniano projekty zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

9. Dane dot. pożarów, miejscowych zagrożeń i przyczyn powstawania pożarów.

Lp.	Rodzaj obiektu	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	obiekty użyteczności publicznej	5	6	9
2.	obiekty mieszkalne	103	93	61
3.	obiekty produkcyjne	6	8	7
4.	obiekty magazynowe	2	1	2
5.	środki transportu	33	27	33
6.	lasy	10	7	4
7.	uprawy i rolnictwo	44	40	30
8.	inne obiekty	167	185	81
	w tym:			
	- trawy	94	116	34
	- śmietniki	43	41	23

Tabela 11 Liczba pożarów w wybranych rodzajach obiektów na przestrzeni trzech lat

Lp.	Przyczyny pożarów	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	nieostrożność osób dorosłych	33	45	24
2.	nieostrożność osób nieletnich	0	2	1
3.	wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych	16	18	14
4.	wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń grzewczych	59	38	28
5.	wady i niewłaściwa eksploatacja środków transportu	23	16	20
6.	wyładowania atmosferyczne	1	4	2
7.	wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń mechanicznych	7	2	4
8.	podpalenia ⁷	123	189	99
9.	nieustalone	13	9	8
10.	inne	34	39	21

Tabela 12 Wybrane przyczyny powstałych pożarów na przestrzeni trzech lat

⁷ Podpalenia dotyczyły w przeważającej większości kontenerów na śmieci oraz traw na nieużytkach.

Lp.	Rodzaj obiektu	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	obiekty użyteczności publicznej	116	129	81
2.	obiekty mieszkalne	569	649	460
3.	obiekty produkcyjne	43	38	36
4.	obiekty magazynowe	9	9	3
5.	środki transportu	230	209	211
6.	uprawy i rolnictwo	34	29	42
7.	łasy	2	3	4
8.	inne obiekty ⁸	536	711	645

Tabela 13 Liczba miejscowych zagrożeń w wybranych rodzajach obiektów

⁸ Inne obiekty – w przeważającej ilości były to drogi i ulice (bez zdarzeń z udziałem środków transportu) oraz obiekty lub grupy obiektów przyrody naturalnej np. pojedyncze drzewa.

Lp.	Przyczyny miejscowych zagrożeń	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	175	165	182
2.	Huragany, silne wiatry, tornada	214	294	357
3.	Gwałtowne opady atmosferyczne	192	180	84
4.	Gwałtowne przybory wód, zatory lodowe	8	9	10
5.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych	25	12	23
6.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji gazowych	33	22	17
7.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń mechanicznych	4	2	9
8.	Wady i nieprawidłowa eksploatacja środków transportów	32	48	31
9.	Nietypowe zachowania się zwierząt, owadów stwarzające zagrożenie ⁹	375	444	361
10.	Akcje terrorystyczne	16	26	2
11.	Nieustalone	12	14	20
12.	Inne przyczyny ¹⁰	377	474	324

Tabela 14 Wybrane przyczyny powstałych miejscowych zagrożeń na przestrzeni trzech lat

⁹ W większości interwencje dotyczyły usunięcia gniazd os i szerszeni oraz rojów pszczół.

¹⁰ Inne przyczyny obejmują m.in.: otwarcie mieszkania na wniosek innych służb, pomoc innym służbom m.in. w transporcie poszkodowanych, zabezpieczenie imprezy masowej, uwolnienie zagrożonych zwierząt.

Liczba alarmów fałszywych na terenie powiatu wyniosła 135, przy czym 37 alarmów było generowanych z instalacji wykrywania (systemy sygnalizacji pożarowej – 24 alarmy, indywidualne czujki lub systemy alarmowe – 5 alarmów, systemy powiadamiania ratunkowego w samochodach – 8 alarmów). Ilość alarmów fałszywych „w dobrej wierze” wyniosła 94, przy 4 alarmach fałszywych określonych jako „złośliwe”.

5. Podsumowanie i wnioski służące poprawie funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego na obszarze miasta Gliwice i powiatu gliwickiego

Podsumowanie i wnioski w zakresie operacyjnym:

W 2023 roku zaobserwowano spadek ogólnej liczby interwencji w stosunku do roku poprzedniego. Łącznie wszystkich interwencji na terenie miasta Gliwice i powiatu gliwickiego było 4294. Jest to spadek o 927 zdarzeń w zestawieniu z rokiem 2022.

Odnotowano nieznaczny wzrost liczby ofiar śmiertelnych w porównaniu do roku poprzedniego. Liczba ofiar śmiertelnych wyniosła 95 osób i jest to o 3 osoby więcej w stosunku do roku 2022 r. Jednocześnie spadła liczba osób rannych, która wyniosła 380 osób. Jest to o 168 mniej niż w roku poprzednim. W celu dalszego poprawienia bezpieczeństwa na obszarze miasta Gliwice i powiatu gliwickiego należy zrealizować poniżej wskazane wnioski.

Wnioski organizacyjne:

- w celu zapewnienia kryterium dotarcia do 80% w czasie do 15 min populacji ludności wynikającego z Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020” występuje konieczność prac nad rozbudową sieci JOP w KSRG. Umożliwi to poprawę ochrony oraz bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego ze względu na dużą liczbę wyjazdów tych jednostek oraz możliwość prowadzenia samodzielnych działań ratowniczo-gaśniczych. W 2024 r. przygotowany zostanie plan włączenia jednostek OSP do KSRG na lata 2025-2029,
- przeprowadzone szkolenia członków OSP oraz angażowanie jednostek OSP do ćwiczeń skutkują zwiększeniem kompetencji strażaków ochotników oraz częstszym dysponowaniem zastępów OSP do zdarzeń, w tym też do działań samodzielnych. W kolejnych latach należy w dalszym ciągu prowadzić szkolenia strażaków ochotników w celu zapewnienia gotowości bojowej jednostek na odpowiednim poziomie oraz organizować ćwiczenia zrywające. Spowoduje to lepszą organizację działań ratowniczo-gaśniczych co będzie skutkowało efektywniejszą współpracą pomiędzy PSP i OSP,
- w 2023 roku odnotowano 2 wypadki strażaków podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych (09.06.2023 r. oraz 16.11.2023 r.). Zaleca się podnoszenie świadomości zagrożeń wśród strażaków, w ramach cyklu szkoleń na temat bezpieczeństwa podczas działań ratowniczo-gaśniczych w celu zniwelowania zdarzeń potencjalnie niebezpiecznych dla strażaka, które mogą spowodować uszczerbek na jego zdrowiu. Należy również w dalszym ciągu podnosić poziom bezpieczeństwa poprzez wyposażanie strażaków w nowoczesne środki ochrony indywidualnej zgodnie z obowiązującymi normami oraz w ramach szkoleń przypominać o konieczności i prawidłowości używania tych środków.

Wnioski rozwojowe:

- Jak wynika z tabeli 2 przyjęty kierunek rozwoju komendy jest właściwy. Znacząco obniżono średni wiek pojazdów. Jednakże należy ten proces kontynuować poprzez wymianę SCD 37 z JRG 2.
- Należy rozpocząć starania o wymianę wysłużonych samochodów GCBA 8/50 z JRG 1 oraz SCD 37 z JRG 3, które jak wynika z tabeli nr 3 są często wycofywane z podziału bojowego. Dodatkowo należy uwzględnić wymianę wyeksploatowanych samochodów specjalnych operacyjnych.

Zestawiając powyższe dane z zabezpieczeniem operacyjnym powiatu w aspekcie wieku pojazdów należy wyciągnąć wniosek, iż konieczna jest modernizacja taboru samochodowego w zakresie pojazdów specjalistycznych – SCD 37 z JRG Knurów, który jest najczęściej wycofywanym samochodem z podziału bojowego ze względu na swoją awaryjność.

Wnioski dla samorządu miasta Gliwice oraz powiatu gliwickiego:

- utrzymanie stałej dyspozycyjności jednostek OSP,
- utrzymanie przejezdności szlaków komunikacyjnych oraz dróg w celu możliwości podjęcia działań ratowniczo – gaśniczych w jak najszybszym czasie,
- utrzymanie prawidłowego oznakowania szlaków komunikacyjnych, dróg oraz obiektów,
- współpraca z zarządcami dróg w zakresie prawidłowej pielęgnacji drzewostanu wzdłuż dróg i szlaków komunikacyjnych,
- promowanie przez samorzady informacji w zakresie usuwania gniazd owadów błonkoskrzydłych przez właścicieli posesji lub firmy specjalistyczne, jeśli nie występuje zagrożenie życia,
- właściwe utrzymanie przez samorząd rowów melioracyjnych oraz studzienek kanalizacji deszczowej,
- utrzymywanie w stanie sprawności hydrantów zewnętrznych,
- promowanie przez samorzady konieczności czyszczenia przewodów kominowych oraz wentylacyjnych, a także informowanie o zagrożeniach, które powoduje tlenek węgla,
- zachęcanie mieszkańców do wstąpienia w szeregi Ochotniczej Straży Pożarnej lub Państwowej Straży Pożarnej,
- udostępnianie budynków w celu możliwości przeprowadzania ćwiczeń obiektowych.

Powyższe wnioski rozwojowe mają na celu utrzymanie efektywności prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych, ale także przygotowanie się na nowe wyzwania, które postawione będą przed Państwową Strażą Pożarną w nadchodzących latach.

Podsumowanie i wnioski w zakresie kontrolno-rozpoznawczym:

1. W roku 2023 przeprowadzono czynności kontrolno-rozpoznawcze w różnych kategoriach obiektów, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz w obiektach produkcyjnych i magazynowych.
2. Zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego PSP wyszczególnione zostały grupy obiektów o największym priorytecie w kontekście planowania czynności kontrolno-rozpoznawczych (np. obiekty handlowe, obiekty zabytkowe, obiekty hotelarskie, obiekty produkcyjne i magazynowe wzniesione przed rokiem 1994, obiekty opieki społecznej i socjalnej, obiekty placówek dla osób bezdomnych). W roku 2024, zgodnie z nowymi kryteriami przyjętymi przez kierownictwo Państwowej Straży Pożarnej, plan kontroli zostanie skorygowany, aby uwzględniał obiekty opieki społecznej i socjalnej, obiekty uwzględnione w Centralnym Wykazie Obiektów Hotelarskich oraz wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.
3. Na podstawie Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, na wniosek uprawnionych organów przeprowadzono znaczną liczbę kontroli miejsc wytwarzania oraz gospodarowania odpadami (około 18% ogółu kontroli w roku 2021, 12% w roku 2022, 15% w roku 2023). Ogólna liczba tego typu kontroli utrzymuje się na podobnym poziomie, co może świadczyć o ustabilizowanym poziomie wydawania nowych pozwoleń lub zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami.
4. Zasadniczą część kontroli stanowią odbiory obiektów - w roku 2023 było to niemal ponad 17% wszystkich kontroli. Jest to niższy od zanotowanego w roku 2022 (27%). Ze względu na znaczną liczbę innych kontroli czynności odbiorowe przeprowadzono przede wszystkim w obiektach szczególnie istotnych ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia mienia lub środowiska.
5. W roku 2023 przeprowadzono 32 kontrole związane z wnioskami podmiotów o wydanie opinii lub zaświadczenia, niezbędnego do prowadzenia działalności. Stanowiło to 20% ogółu kontroli, co stanowi wyraźny wzrost w stosunku do roku poprzedniego (13%). Zwrócić uwagę należy na szeroki wachlarz aktów prawnych, w których pozytywnej opinii warunkuje możliwość prowadzenia danego rodzaju działalności. Najwięcej opinii wydano w związku z zamiarem prowadzenia szkoły lub placówki niepublicznej (12 kontroli), wypoczynku dzieci i młodzieży (9 kontroli) lub użytkowaniem oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (7 kontroli).

6. Trendem stała się duża liczba kontroli inicjowanych przez organy (np. kontrole miejsc gospodarowania odpadami) lub podmioty prowadzące działalność (opinie, odbiory obiektów). Przeważająca liczba kontroli z wyżej wymienionego zakresu - przy niezmiennych lub czasowo uszczuplonych zasobach kadrowych - przekłada się na stosunkowo niewielki udział kontroli planowych.
7. W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli wydawane były decyzje administracyjne w celu ich usunięcia. Zwrócić należy uwagę, że wydano 4 decyzje w „trybie zagrożenia życia ludzi”. Dotyczą one generalnie starszych budynków, w których warunki ewakuacji znacząco odbiegają od obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz techniczno-budowlanych. W 2023 roku nie zostały wydane decyzje zakazujące eksploatacji budynków lub ich części.
8. Kontynuowano nadzór nad wszystkimi zakładami dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej m.in. poprzez przeprowadzenie kontroli w każdym z przedmiotowych zakładów. W roku 2023 przeprowadzono pierwszą kompleksową kontrolę zakładu Avantor Performance Materials Poland S.A. jako zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej z przedstawicielami Komendy Wojewódzkiej PSP w Katowicach .
9. W okresie przedsylwestrowym przeprowadzono 2 kontrole w zakresie sprzedaży i magazynowania wyrobów pirotechnicznych.
10. Kontrole przeprowadzane cyklicznie, obejmujące m.in. obszary leśne, zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, oraz obiekty handlowe, w których prowadzona jest sezonowa sprzedaż wyrobów pirotechnicznych, dają ogólny efekt w postaci niewielkiej liczby stwierdzanych nieprawidłowości. Kontrole tego typu są kontynuowane w roku 2024.
11. Przeprowadzono 2 kontrole sprawdzające wykonanie nałożonych decyzji administracyjnych. Kontrole te wykazały realizację wszystkich nałożonych obowiązków. W roku 2024 planowane jest zwiększenie nadzoru nad realizacją dotychczas wydanych decyzji.
12. W 2023 r. podmioty wielokrotnie zwracały się do tut. Komendy o prolongatę terminu wykonania decyzji administracyjnych, najczęściej motywując brakiem środków finansowych oraz przedłużającymi się terminami wykonania inwestycji. KM PSP w Gliwicach w przeważającej części pozytywnie rozpatrywała przedłożone wnioski, uwzględniając słuszny interes stron, jednakże pod warunkiem wykazania postępów w poprawie warunków bezpieczeństwa pożarowego.
13. W ciągu całego roku uzgadniano sposób podłączenia obiektów z centrum odbiorczym przy Stanowisku Kierowania Komendanta Miejskiego w Gliwicach. Po spełnieniu wymagań formalnych i technicznych każdorazowo wyrażano zgodę na podłączenie do

systemu tzw. monitoringu pożarowego, w tym dla obiektów, których podłączenie nie jest wymagane przepisami prawa. Powyższe ma na celu podniesienie poziomu ochrony przeciwpożarowej poprzez jak najszybsze (automatyczne) poinformowanie straży pożarnej o wystąpieniu oznak pożaru.

14. W ubiegłym roku nastąpił wzrost liczby alarmów fałszywych o niecałe 5%. Większość alarmów fałszywych zostało zakwalifikowana jako alarmy „w dobrej wierze”. W przypadku alarmów pochodzących z instalacji wykrywania (takich jak systemy sygnalizacji pożarowej) nastąpił spadek alarmów o ponad 7%. Zaobserwowany spadek nastąpił mimo podłączenia nowych obiektów do tzw. monitoringu pożarowego. W przypadku obiektów, w których alarmy fałszywe przesyłane są notorycznie Komenda Miejska PSP w Gliwicach wymaga wskazania i usunięcia przyczyn tego stanu. W zakresie alarmów fałszywych widoczny był wzrost liczby alarmów przesyłanych za pośrednictwem systemu eCall (system szybkiego powiadamiania o wypadkach drogowych, stanowiący wyposażenie samochodu) z 2 do 11 alarmów w stosunku do roku poprzedniego. Liczba tego typu alarmów jest jednak dalej niższa niż w roku 2021 (14 zgłoszeń). Nie można zatem stwierdzić, że nastąpił prognozowany wzrost liczby zgłoszonych zdarzeń z systemu eCall.
15. Mimo dużej liczby pożarów w budynkach mieszkalnych, możliwości kontrolne PSPw tej grupie obiektów są ograniczone - mogą dotyczyć wyłącznie części wspólnych (zakaz wstępu osób kontrolujących do części mieszkalnych). Zwrócić uwagę należy na brak wymagań dotyczących wyposażania lokali mieszkalnych w urządzenia wykrywające pożar w jego wczesnej fazie (np. czujki dymu) oraz brak konieczności wyposażenia w gaśnice. Z kolei obserwowany jest (niemierzony ilościowo) wzrost ilości lokali mieszkalnych wyposażonych w indywidualne czujki tlenu węgla i/lub dymu.
16. Na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba pożarów w budynkach użyteczności publicznej, mieszkalnych oraz produkcyjnych i magazynowych zbliżona. Biorąc pod uwagę dłuższą perspektywę czasową można zaobserwować mniejszą liczbę pożarów, która jest wynikiem lepszego standardu ochrony przeciwpożarowej, wynikającego z obowiązujących przepisów, jak również wymogów ubezpieczeniowych lub korporacyjnych. Mniejsza ilość pożarów wynika również z procedur organizacyjnych lub zakazów, których brak w budynkach mieszkalnych, np. zakazu palenia.

Podsumowanie i wnioski w zakresie kwatermistrzowsko - technicznym:

Działalność operacyjna KM PSP Gliwice opiera się na działaniach przy użyciu sprzętu pożarniczego, w którego skład wchodzi pojazdy pożarnicze. Na dzień dzisiejszy KM PSP Gliwice jest wyposażona w 38 samochodów w tym: 6 samochodów osobowych operacyjnych, 5 samochodów rozpoznawczo - ratowniczych, 1 samochód do przewozu osób (typu bus), 4 samochody kwatermistrzowskie, 6 średnich samochodów ratowniczo - gaśniczych, 5 ciężkich samochodów ratowniczo - gaśniczych, 2 średnie samochody ratownictwa

technicznego, 4 samochody z drabiną mechaniczną, 1 ciężki samochód ratownictwa chemicznego, 1 ciężki samochód dekontaminacji CBRN, 1 ciężki samochód wężowy oraz 2 ciężkie samochody do przewozu kontenerów. Wyżej wymienione samochody są eksploatowane przez KM PSP Gliwice od kilku do kilkudziesięciu lat. Warunki eksploatacji samochodów przez jednostki ochrony przeciwpożarowej są niekorzystne dla trwałości podzespołów oraz w znaczący sposób wpływają na wcześniejsze zużycie eksploatacyjne – z tego też powodu są ustalone normy (czasookresy) użytkowania poszczególnych pojazdów w PSP. Przykładowo dla średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego czasookres wynosi 8 lat, dla ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego czasookres wynosi 10 lat, itd. W związku z czym w KM PSP znajdują się pojazdy użytkowane po tym czasookresie i są to samochody:

1 średni samochód ratowniczo - gaśniczy, 2 ciężkie samochody ratowniczo gaśnicze, 2 drabiny mechaniczne, 1 samochód rozpoznawczo - ratowniczy, 1 samochód kwatermistrzowski oraz 1 samochód operacyjny.

Na obecną chwilę największą potrzebą jest wymiana samochodu z drabiną mechaniczną z powodu nie tylko czasookresu, który jest przekroczony o 8 lat, ale ze względu na stan techniczny (korozja, wyeksploatowanie podzespołów napędowych) oraz ciężkich samochodów ratowniczo - gaśniczych, które przekroczyły czasookres eksploatacji o ponad 4 lata i są wysłużone.

ZAŁĄCZNIKI

*Załącznik nr 1
udział w działaniach ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej
z wyłączeniem jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej
w roku 2023*

Lp.	Powiat	Gmina /siedziba/	Miejscowość /siedziba jednostki/	Rodzaj jednostki	KSRG Tak/ Nie	Rodzaj działań			
						Požary	Miejsce zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	gliwicki	Gieraltowice	CHUDÓW	OSP	TAK	5	9	0	14
2.	gliwicki	Gieraltowice	GIERALTOWICE	OSP	TAK	10	50	1	61
3.	gliwicki	Gieraltowice	PANIÓWKI	OSP	TAK	3	43	0	46
4.	gliwicki	Gieraltowice	PRZYSZOWICE	OSP	TAK	10	57	9	76
5.	gliwicki	Gliwice	GLIWICE - BOJKÓW	OSP	TAK	18	120	22	160
6.	gliwicki	Gliwice	GLIWICE BRZYZINKA	OSP	TAK	40	139	24	203
7.	gliwicki	Gliwice	GLIWICE - OSTROPA	OSP	TAK	47	173	19	239
8.	gliwicki	Knurów	KNURÓW	OSP	TAK	21	72	20	113
9.	gliwicki	Knurów	SZCZYGLOWICE	OSP	NIE	8	63	4	75
10.	gliwicki	Pilchowice	LEBOSZOWICE	OSP	NIE	1	7	0	8
11.	gliwicki	Pilchowice	PILCHOWICE	OSP	TAK	9	55	4	68
12.	gliwicki	Pilchowice	STANICA	OSP	NIE	2	24	0	26
13.	gliwicki	Pilchowice	WILCZA	OSP	TAK	5	30	0	35
14.	gliwicki	Pilchowice	ŻERNICA	OSP	TAK	9	32	1	42
15.	gliwicki	Rudziniec	BOJSZÓW	OSP	TAK	2	32	1	35
16.	gliwicki	Rudziniec	BYCINA	OSP	TAK	2	13	0	15
17.	gliwicki	Rudziniec	CHECHŁO	OSP	NIE	4	31	3	38
18.	gliwicki	Rudziniec	ŁANY	OSP	NIE	3	20	2	25
19.	gliwicki	Rudziniec	ŁĄCZA	OSP	NIE	0	5	0	5
20.	gliwicki	Rudziniec	NIEWIESZE	OSP	NIE	3	26	0	29
21.	gliwicki	Rudziniec	PLAWNIOWICE	OSP	TAK	8	73	4	85

22.	gliwicki	Rudziniec	RUDZINIEC	OSP	TAK	5	57	3	65
23.	gliwicki	Rudziniec	SLUPSKO	OSP	NIE	5	12	4	21
24.	gliwicki	Rudziniec	WIDÓW	OSP	TAK	9	29	6	44
25.	gliwicki	Sośnicowice	BARGŁÓWKA	OSP	NIE	1	11	4	16
26.	gliwicki	Sośnicowice	KOZŁÓW	OSP	NIE	2	10	2	14
27.	gliwicki	Sośnicowice	RACHOWICE	OSP	TAK	4	26	1	31
28.	gliwicki	Sośnicowice	SIERAKOWICE	OSP	NIE	3	16	0	19
29.	gliwicki	Sośnicowice	SMOLNICA	OSP	NIE	10	28	0	38
30.	gliwicki	Sośnicowice	SOŚNICOWICE	OSP	TAK	12	62	9	83
31.	gliwicki	Sośnicowice	TRACHY	OSP	TAK	2	21	1	24
32.	gliwicki	Sośnicowice	TWORÓG MAŁY	OSP	NIE	0	6	0	6
33.	gliwicki	Toszek	CIOCHOWICE	OSP	NIE	1	8	0	9
34.	gliwicki	Toszek	KOTULIN	OSP	TAK	7	31	1	39
35.	gliwicki	Toszek	PNIÓW	OSP	NIE	10	23	1	34
36.	gliwicki	Toszek	TOSZEK	OSP	TAK	23	72	11	106
37.	gliwicki	Toszek	WILKOWICZKI	OSP	NIE	1	6	0	7
38.	gliwicki	Wielowieś	DĄBRÓWKA	OSP	NIE	0	3	0	3
39.	gliwicki	Wielowieś	RADONIA	OSP	NIE	4	3	0	7
40.	gliwicki	Wielowieś	ŚWIBIE	OSP	TAK	5	19	0	24
41.	gliwicki	Wielowieś	WIELOWIEŚ	OSP	TAK	8	30	2	40
42.	gliwicki	Knurów	KWK Knurów-Szczygłowice	ZSR	NIE	4	5	1	10
Razem						326	1552	160	2038

Tabela 11, Udział w działaniach ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej z wyłączeniem jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej w roku 2023*

*-w tabeli uwzględniono wyjazdy jednostek OSP poza rejon KM PSP Gliwice

Raport weryfikacji podpisu

Nazwa pliku: 112020_Analiza_bezpieczenstwa_przeciwpozarowego_wraz_z_analiza_funkcjonowania_KSRG_na_obszarze_m_Gliwice_i_powiatu_gliwi
Data weryfikacji: 10.09.2024 13:55:23
Suma kontrolna pliku: 8qTaTP8Tkszy8fPaxMYFg1v1LSIICDse9NYebvx+Z4=
podpisywanego:

Podpis 1/1

Identyfikator sygnatury: S-F2E4335E86D830D26A3BA516D498413A73F53AAD27468BD454DD0A94EE7BE739
Czas podpisu: 06.09.2024 13:19:40
Format podpisu: PKCS7-B
Algorytm podpisu: SHA256
Algorytm szyfrowania: RSA
Status podpisu: **Poprawnie zweryfikowany.**
Rodzaj certyfikatu: Kwalifikowany podpis elektroniczny
Kwalifikowane rozszerzenia: Kwalifikowany podpis elektroniczny

Certyfikat podpisujący

Podmiot certyfikatu: Imię: MARIAN
Nazwisko: MATEJCZYK
Nazwa powszechna: MARIAN MATEJCZYK
KM PSP GLIWICE
Nazwa organizacji: KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W GLIWICACH
Miejscowość: GLIWICE
Województwo: ŚLĄSKIE
Kraj: PL
Numer seryjny: PNOPL-73081514058
Identyfikator organizacji: VATPL-6312214518
Kod pocztowy: 44-100
Ulica: WROCŁAWSKA 1
Certyfikat ważny od: 14.06.2024 10:52:17
Certyfikat ważny do: 26.06.2027 23:59:59
Algorytm klucza publicznego: RSA
Długość klucza publicznego: 3072
Pochodzenie certyfikatu: NOT TRUSTED: NOK
Wystawca certyfikatu: Nazwa powszechna: CERTUM QCA 2017
Nazwa organizacji: ASSECO DATA SYSTEMS S.A.
Kraj: PL
Identyfikator organizacji: VATPL-5170359458

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 pkt 9d ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. *dokonywanie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu należy do wyłącznej właściwości rady powiatu.*

Analiza bezpieczeństwa przeciwpożarowego wraz z analizą funkcjonowania Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze miasta Gliwice i powiatu gliwickiego za rok 2023 zawiera w szczególności:

- 1) strukturę ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Gliwice,
- 2) operacyjne zabezpieczenie miasta Gliwice,
- 3) zestawienie interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej w mieście Gliwice w ujęciu ilościowym i jakościowym,
- 4) przykłady zdarzeń z terenu Gliwic, w których uczestniczyły jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- 5) opis szkoleń Ochotniczych Straży Pożarnych,
- 6) opis działalności kontrolno-rozpoznawczej na terenie miasta Gliwice,
- 7) podsumowanie i wnioski służące poprawie funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze miasta Gliwice.

Informacja o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Gliwice w 2023 r. zawiera w szczególności:

- 1) mapę sieci rzecznej i potoków na terenie miasta Gliwice,
- 2) mapy zagrożenia powodziowego,
- 3) wykaz zadań zrealizowanych w 2023 r. oraz planowanych do realizacji w 2024 r. przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach, z zakresu budowy, remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków, rowów i zbiorników,
- 4) wykaz zadań zrealizowanych w 2023 r. oraz planowanych do realizacji w 2024 r. przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach dotyczących zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta,
- 5) opis systemu ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta Gliwice,
- 6) wykaz zbiorników retencyjnych i krat na potokach i rowach melioracyjnych,
- 7) opis działania i wykaz elementów składowych Inteligentnego systemu zarządzania siecią kanalizacji deszczowej,
- 8) opis zagrożeń powodziowych na terenie miasta Gliwice,
- 9) opis zabezpieczenia logistycznego prowadzonych działań przeciwpowodziowych,
- 10) przykłady zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury w Gliwicach,
- 11) ogólna ocena zagrożenia powodziowego na terenie miasta.

Stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Gliwice wraz z prowadzonymi i planowanymi inwestycjami oceniono pozytywnie.

Prezydent Miasta Gliwice

Katarzyna Kuczyńska-Budka

Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym